

Školní vzdělávací program pro čtyřleté gymnázium

Přípravení na život

MOTTO: „ŽÍT ZNAMENÁ TVOŘIVĚ PRACOVAT.“ A. P. ČECHOV

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
2.1.	VELIKOST ŠKOLY.....	2
2.2.	VYBAVENÍ ŠKOLY	2
2.3.	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU.....	2
2.4.	CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	3
2.5.	DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	3
2.6.	SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A JINÝMI SUBJEKTY	3
3.	CHARAKTERISTIKA ŠVP	4
3.1.	PROFIL ABSOLVENTA.....	4
3.2.	ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ	5
3.3.	ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY	5
3.4.	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	5
3.5.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	7
3.6.	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	8
4.	UČEBNÍ PLÁN	21
5.	UČEBNÍ OSNOVY	23
5.1.	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	23
5.2.	ANGLICKÝ JAZYK	34
5.3.	FRANCOUZSKÝ JAZYK	40
5.4.	NĚMECKÝ JAZYK.....	44
5.5.	RUSKÝ JAZYK	49
5.6.	MATEMATIKA	55
5.7.	FYZIKA.....	64
5.8.	CHEMIE.....	70
5.9.	BIOLOGIE.....	76
5.10.	ZEMĚPIS.....	87
5.11.	DĚJEPIS	96
5.12.	ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD.....	102
5.13.	INFORMATIKA.....	116
5.14.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	120
5.15.	TĚLESNÁ VÝCHOVA	124
5.16.	HUDEBNÍ VÝCHOVA	136
5.17.	POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	143
5.18.	NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY	195
5.19.	INTEGROVANÉ VZDĚLÁVACÍ OBORY	196
6.	PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	197
6.1.	PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	197
6.2.	AUTOEVALUACE ŠKOLY	208

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	Školní vzdělávací program čtyřletého gymnázia
Vzdělávací program:	RVP G
Studijní forma vzdělávání:	79–41–K/41, denní forma studia
Číslo jednací:	GB/439/09/0492
Název školy:	Gymnázium Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794, příspěvková organizace
Sídlo školy:	Jana Palacha 794, 735 81 Bohumín
Identifikátor zařízení:	600 016 455
IZO:	000 601 527
IČ:	62 331 205
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava IČ 708 90692
Kapacita:	480 žáků
Web a e-mail školy:	http://www.gym-bohumin.cz sekretariat@gym-bohumin.cz
Ředitel školy:	Mgr. Radek Musiol
E-mail:	musiol.r@gym-bohumin.cz
Koordinátor pro tvorbu ŠVP:	Mgr. Radek Sporysz
E-mail:	sporysz.r@gym-bohumin.cz

Platnost dokumentu od 1. září 2009.

Poslední aktualizace 30. června 2025.

Mgr. Radek Musiol

2. Charakteristika školy

České státní reformní reálné gymnázium bylo v Bohumíně založeno v roce 1921. Současná budova školy byla postavena v roce 1929 a v průběhu dějinného vývoje prošla několika výraznými rekonstrukcemi. Postupně začala sloužit vzdělávání žáků i bývalá ředitelská vila stojící v bezprostřední blízkosti hlavní budovy. Škola je situována v klidné zóně u městského parku.

Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo Gymnázium Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794 (dále jen gymnázium) zařazeno rozhodnutím MŠMT č. j. 12 782/96–61–07 ze dne 2. července 1996 s účinností od 1. září 1996. Dnem 1. září 2013 nabylo účinnosti rozhodnutí MŠMT č. j. MSMT–5905/2013–620 ze dne 13. 2. 2013, jímž se do školského rejstříku zapisuje výuka vybraných předmětů v cizím jazyce: anglický jazyk. Aktuálně platné rozhodnutí o zařazení je ze dne 16.3.2017, č.j. MSMT – 6717/2017–3.

Dne 22. června 1995 byl škole rozhodnutím MŠMT č. j. 32 068/95–61 propůjčen čestný název (po dlouholetém řediteli Františku Živném). Cílová kapacita školy byla MŠMT v roce 2004 stanovena na 480 žáků.

2.1. Velikost školy

Škola má 12 tříd, jednu třídu se čtyřletým studijním programem a jednu třídu s osmiletým studijním programem v každém ročníku.

Gymnázium má ve vztahu k počtu žáků a k realizovaným vzdělávacím programům odpovídající prostorové podmínky. Samotná výuka probíhá v hlavní budově školy. V současné době škola disponuje 26 učebnami, z nichž je 16 odborných – učebna chemie, učebna fyziky, učebna biologie, učebna dějepisu, učebna zeměpisu, 2 učebny estetické výchovy, 2 učebny informatiky a výpočetní techniky, 3 jazykové učebny a 3 laboratoře – biologická, fyzikální a chemická. Škola je vybavena jedním multimediálním sálem s kapacitou 60 míst.

2.2. Vybavení školy

Třídy a odborné učebny jsou funkčně zařízeny. K standardnímu vybavení učeben patří zatemnění, promítací plátna, nástěnný obrazový materiál, v odborných i kmenových učebnách jsou k dispozici multimediální PC s dataprojektory a dvě interaktivní tabule. Jazykové učebny disponují Smart TV. Všechny učebny včetně kmenových mají možnost připojení k internetu pomocí připojek nebo wifi.

Velmi dobré podmínky jsou ve škole pro výuku tělesné výchovy. Žáci mají k dispozici tělocvičnu, dvě posilovny, sál pro aerobik a v areálu školy dvě hřiště, jedno s umělohmotným a druhé s asfaltovým povrchem. V bezprostřední blízkosti školy se nachází sportovní hala, zimní stadion a aquapark, které jsou v rámci výuky hojně využívány.

Kabinety vyučujících, pracovna ředitele školy, zástupce ředitele školy, ekonomky a sekretariát jsou vybaveny počítači či notebooky, všechny jsou síťově propojeny s možností připojení na internet. Žáci i zaměstnanci mají k dispozici několik kopírovacích strojů.

Stravování je zajištěno ve školní jídelně blízké základní školy Masarykova. K dispozici je žákům školní bufet, který nabízí široký sortiment výrobků se zaměřením na zdravou výživu.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí 26 pedagogických pracovníků, včetně ředitele a jednoho zástupce. Několik pedagogů pracuje na částečný úvazek. Všichni učitelé jsou kvalifikovaní, jejich vzdělání je v souladu s platnými právními předpisy. Pedagogický sbor je stabilizovaný, věkově vyvážený, většinu sboru tvoří ženy.

Někteří učitelé jsou členy řídicích orgánů olympiád na okresní a krajské úrovni, jsou autory odborných textů a spolupracují s okolními vysokými školami. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školního vzdělávacího programu a je zpracováno v plánu DVPP.

Ve škole působí metodik a koordinátor ICT, koordinátor tvorby ŠVP, 2 výchovní poradci, 2 metodici prevence sociálně patologických jevů, metodik EVVO.

2.4. Charakteristika žáků

Na naší škole studují žáci ve věku 11–19 let. Do primy nastupují žáci především z Bohumína a blízkého okolí. Žáky čtyřletého cyklu tvoří jak místní, tak i dojíždějící z okolních měst a obcí (Orlová, Rychvald, Ostrava atd.). Dostupnost školy pro dojíždění je velmi dobrá, zastávky autobusů jsou v těsné blízkosti školy, vlakové nádraží je vzdáleno 10 minut pěšky.

Ve vztahu k žákům preferujeme individuální přístup nejen ve vzdělávání, ale i ve výchově a v řešení problémů. Atmosféra mezi žáky navzájem i mezi žáky a učiteli je přátelská.

Snažíme se o vstřícnost a oboustranné pochopení. Na škole pracuje studentský parlament, jehož činnost vedení školy podporuje.

2.5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskou školou *Lyceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika* v Cieszynie, organizuje výměnné kulturní a sportovní akce. Škola úzce kooperuje s různými vzdělávacími institucemi a podílí se personálně na realizaci projektů ESF.

Na gymnáziu pracuje školní sportovní klub, který je aktivním členem Asociace školních sportovních klubů (AŠSK ČR).

Standardní součástí života školy jsou výjezdy do zemí, ve kterých se užívá námi vyučovaný jazyk (Rakousko, Německo, Anglie, Francie).

Škola aktivně spolupracuje s charitativními organizacemi např. Život dětem, o. p. s. Praha, Liga proti rakovině Praha, z. s. Škola každoročně spolupracuje s Potravinovou bankou Ostrava, z. s., při realizaci krajské sbírky potravin pro potřebné. Žáci školy jsou dlouhodobými účastníky mezinárodního projektu Krokus a projektu Hodinový vnuk.

2.6. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Při škole je (podle zákona) zřízena školská rada, která má šest členů. Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy rovněž prostřednictvím pravidelných schůzek spolku SRPŠ (Sdružení rodičů a přátel školy), kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole. Vedení spolku se schází s ředitelem školy na pravidelných schůzkách minimálně čtyřikrát ročně.

V rámci prevence sociálně patologických jevů (všechny typy závislostí, šikana) gymnázium spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, s Městskou policií v Bohumíně a dalšími organizacemi.

Škola spolupracuje s vysokoškolskými pracovišti v regionu, s PPP Karviná, K3 Bohumín, Městem Bohumín, oblastním pracovištěm NIDV, KVIC apod.

Veřejnost je každoročně informována o uplynulém školním roce prostřednictvím obsáhlé výroční zprávy, která je zveřejňována na domovských stránkách školy na adrese www.gym-bohumin.cz.

3. Charakteristika ŠVP

Škola realizuje svou činnost v souladu s motivačním názvem celého vzdělávacího programu tak, aby byli absolventi skutečně PŘIPRAVENI NA ŽIVOT.

Předmětem činnosti, který odpovídá hlavnímu účelu, je poskytování středního vzdělání s maturitní zkouškou.

Škola uskutečňuje vzdělávání a výchovu žáků podle dvou realizovaných vzdělávacích programů.

Zásadní důraz vzdělávacích programů školy je kladen na:

- racionální rozložení standardů učiva do všech ročníků studia,
- ve vyšších ročnících maximální možnost profilace studia podle zájmů a zaměření žáka,
- vyvážené zastoupení všech forem výuky.

Škola poskytuje všem žákům dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a nadstandardní odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

Žáci školy jsou v průběhu celého studia cíleně vedeni k uvědomování si vlastní zodpovědnosti za své vzdělání. Škola zdůrazňuje jejich osobní podíl na budoucím úspěšném složení maturitní zkoušky a studiu na vysoké škole.

Mimoškolní aktivity žáků jsou převážně zaměřeny na sport, cizí jazyk, estetickou výchovu a informační technologie.

Charakteristika ŠVP pro čtyřleté všeobecné studium:

ŠVP je zpracován podle RVP G a vyhovuje všem jeho požadavkům. Postupně je žákům dána možnost výrazně profilovat své studium podle svých studijních zájmů formou volitelných předmětů. Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy. Jednou z klíčových priorit je výuka cizích jazyků. Vedení školy se dlouhodobě snaží zabezpečit, aby část hodin výuky anglického jazyka byla realizována rodilým mluvčím.

Prvním cizím jazykem je jazyk anglický, další cizí jazyk si žák volí pro studium z nabídky jazyk německý, jazyk francouzský a jazyk ruský. Je zachována klasická nabídka předmětů s důrazem na provázanost učebních osnov ve všech předmětech.

3.1. Profil absolventa

Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP G ve všech vzdělávacích oblastech.

Úspěšným ukončením příslušného školního vzdělávacího programu (ŠVP) dosáhne žák **středního vzdělání s maturitní zkouškou**.

Prioritou stále zůstává příprava žáků na vysokoškolská studia, ale také osvojení si základních principů orientace na trhu práce včetně uplatnění absolventů v zemích EU.

Vysoká jazyková vybavenost pak zajišťuje žákům bezproblémové navázání studia na všech typech vysokých škol se zaměřením na cizí jazyky. Žáci mají v průběhu studia možnost složit státní zkoušku ze zvoleného jazyka.

Všeobecné vzdělání s důrazem na oborovou orientaci žáků v rámci volitelných předmětů umožňuje úspěšné studium na humanitně i přírodovědně zaměřených studijních oborech vysokých škol.

V průběhu vzdělávání je kladen důraz nejen na samotné znalosti, ale také na utváření charakteru žáka, na individuální možnosti žáka, na respekt k potřebám jedince, na uvědomění si demokratických principů společnosti. Vedeme žáky k etnické a náboženské toleranci, ke kladnému vztahu k životnímu prostředí.

Důsledně, prokazatelně a pravidelně jsou žáci instruováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při činnostech, jichž se účastní v průběhu vzdělávání i výchovných aktivitách.

3.2. Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí zejména příslušnými ustanoveními školského zákona a vyhlášky č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, v platném znění.

Jelikož jsou výše uvedené právním předpisy často novelizovány, nelze pro potřeby tohoto dokumentu detailně popsat a komplexně formulovat organizaci přijímacího řízení. Veškeré informace naleznou uchazeči a široká veřejnost na domovských stránkách školy, kde jsou požadované údaje několikrát ročně aktualizovány. V přijímacím řízení škola hodnotí uchazeče na základě kritérií přijímacího řízení, která jsou zveřejňována nejpozději 31. ledna příslušného školního roku. Všichni uchazeči skládají jednotnou přijímací zkoušku z českého jazyka a matematiky, škola zohledňuje v přijímacím řízení výsledky žáků dosažené v předchozím vzdělávání.

3.3. Organizace maturitní zkoušky

Právní rámec maturitní zkoušky je dán zákonem č. 561/2004 Sb., v platném znění, vydanými katalogy požadavků zkoušek, prováděcím předpisem – vyhláškou č. 177/2009 Sb., v platném znění, a interními pravidly školy při realizaci maturitní zkoušky.

Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí – společné a profilové. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, pokud úspěšně vykoná obě její části. Podrobné aktuální informace o organizaci maturitní zkoušky jsou zveřejňovány na webových stránkách školy (www.gym-bohumin.cz) a reagují na případné novelizace právních předpisů.

Profilová část maturitní zkoušky slouží k profilaci žáků, k uplatnění jejich specifík a záměrů. Profilová část maturitní zkoušky sestává z povinné zkoušky z českého jazyka a literatury, z povinné zkoušky z cizího jazyka v případě, že si žák zvolil ve společné části cizí jazyk, a dalších dvou povinných zkoušek z nabídky stanovené ředitelem školy: matematika, cizí jazyk (nabídka obsahuje všechny cizí jazyky vyučované na škole), biologie, fyzika, chemie, zeměpis, dějepis, základy společenských věd, informatika a výpočetní technika. Zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka se konají vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí, ostatní zkoušky profilové části jsou prováděny vždy ústní formou. Všechny zkoušky jsou realizovány před zkušební maturitní komisí a úroveň obtížnosti je jednotná. Žák si může v profilové části maturitní zkoušky zvolit navíc maximálně dvě nepovinné zkoušky.

3.4. Výchovné a vzdělávací strategie

V procesu výuky jsou vyváženě zastoupeny klasické metody výuky i metody moderní. Jde zejména o:

- podporu výuky pomocí moderní didaktické techniky
- semináře a diskuse
- samostatné a týmové projekty
- dlouhodobou samostatnou práci
- prezentaci a obhajobu výsledků (i v cizím jazyce)
- praktickou výuku (exkurze, školy v přírodě)

Ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a výsledky svého studia. Učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.

Učební plán je sestaven jako variabilní. Žáci tak mají možnost díky široké nabídce volitelných předmětů zejména na vyšším stupni gymnázia studovat obory podle svého profesního zájmu.

Pro zvýšení kvality studia je v maximální míře využito dělení na skupiny. Žáci mají možnost podílet se na řízení a organizaci školního života prostřednictvím studentského parlamentu.

Škola soustavně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků. Následující přehled představuje zásadní strategie, které škola ve výuce využívá.

Frontální výuka standardně využívané strategie zařazena v každém ročníku studia	kompetence k učení
Pamětné učení, práce s fakty standardně využívaná strategie zařazena v každém ročníku studia ke zvládnutí učiva musí mít žák dostatečné znalosti	kompetence k učení
Laboratorní práce jsou zařazovány průběžně v předmětech biologie, chemie a fyzika žáci pracují převážně v malých skupinách nebo samostatně podle druhu prováděných experimentů	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence k podnikavosti
Lyžařský výcvikový kurz zejména pro žáky prvního ročníku	kompetence občanské kompetence komunikativní
Projekt zařazen pro žáky všech ročníků v různých předmětech a různou formou v kontextu centrálního tématu si žáci volí konkrétní řešený problém důraz je kladen na týmovou práci, mezipředmětové vztahy a na prezentaci výsledků	kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k podnikavosti
Exkurze pořádány pro doplnění výuky, vybírány se zřetelem na další možný profesní rozvoj náplň je stanovena podle konkrétního zájmu a nabídky	kompetence k učení kompetence k podnikavosti
Předmětové soutěže je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích je vedena evidence výsledků, které jsou následně zveřejněny	kompetence k učení kompetence k řešení problémů
Sportovní soutěže škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol je vedena tabule rekordů ve vybraných disciplínách	kompetence sociální a personální
Pěvecký sbor škola nabízí žákům činnost ve sboru sbor pořádá koncerty pro žáky a veřejnost	kompetence sociální a personální kompetence občanské
Závěrečné práce jsou zpracovávány v rámci ukončení studia některých předmětů (3. nebo 4. ročník) žáci jsou nuceni průběžně práci konzultovat, revidovat a opravovat podle pokynů vedoucího práce	kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence k podnikavosti kompetence komunikativní
Sportovní kurz zejména pro žáky 2. nebo 3. ročníku zaměření a destinace se volí podle zájmu žáků a aktuální nabídky	kompetence občanské kompetence komunikativní

3.5. **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných**

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je na naší škole zajišťováno formou individuální inkluze do běžných tříd a respektuje školský zákon a ustanovení vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (PO). Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování PO podle § 16 školského zákona, PO realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů, přičemž první stupeň uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě písemně zpracovaného plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

Pokud se při vzdělávání žáka vyskytnou obtíže pouze ve výuce jednoho předmětu, lze uplatňovat individualizaci výuky a PLPP není zpracováván. V případě, že má žák obtíže ve více předmětech, sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli ostatních předmětů za metodické pomoci výchovného poradce PLPP. S využitím Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. je zformulován obsah PO prvního stupně. S finálním zněním PLPP jsou následně seznámeni všichni učitelé žáka, žák i jeho zákonný zástupce a ředitel školy. Zařazení žáka do prvního stupně podpory je zároveň zaznamenáno do školní matriky. PLPP je realizován, případně průběžně upravován na základě poznatků učitelů a nejpozději po třech měsících je vyhodnocen. Na základě vyhodnocení jsou přijata opatření, která mohou být ve formě doporučení žákovi, aby využil poradenské pomoci ŠPZ (pokud nebyla PO prvního stupně dostačující), případně je poskytování PO ukončeno (žák nemá obtíže) nebo je dále realizováno vzdělávání s využitím PLPP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (INF)

Pokud speciální vzdělávací potřeby žáka vyžadují vyšší stupeň PO než první, zpracuje škola INF na základě doporučení ŠPZ, podepsání informovaného souhlasu a žádosti zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, a to do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. INF sestavuje třídní učitel s výchovným poradcem, kteří zkonzultují možnosti potřebných PO s ostatními vyučujícími žáka a vytvoří INF. Při jeho zpracování postupují podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb. S takto vytvořeným INF jsou následně seznámeni všichni vyučující žáka, zákonný zástupce žáka, žák a ředitel školy. Výuka žáka podle INF je zaznamenána do školní matriky. Vyhodnocení INF je realizováno minimálně jednou ročně, a to školou i ŠPZ, přičemž může docházet k úpravám poskytnutých PO. Poskytování veškerých PO je možné jen s informovaným souhlasem zletilého žáka či zákonného zástupce nezletilého žáka, což potvrzuje jejich vlastnoruční podpis.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP

PLPP sestavuje třídní učitel s výchovným poradcem ve spolupráci s ostatními vyučujícími žáka. Před zpracováním PLPP probíhají rozhovory členů pedagogického sboru s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné

schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i se samotným žákem. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne na společné schůzce všech výše uvedených subjektů v termínu stanoveném ředitelem školy.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení INF

INF je sestavován třídním učitelem a výchovným poradcem ve spolupráci s ostatními vyučujícími žáka a případně za pomoci pracovníka ŠPZ. Podmínkou zpracování INF je doporučení ŠPZ a podepsání informovaného souhlasu a žádosti zákonného zástupce žáka či zletilého žáka. INF je zpracován do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Před zpracováním INF probíhají rozhovory členů pedagogického sboru s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu INF. Třídní učitel je odpovědný za závěrečné projednání INF se zákonným zástupcem a získání jeho informovaného souhlasu. Informace o zahájení poskytování PO podle INF se zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění INF proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem ŠPZ nejpozději do jednoho roku od začátku jeho realizace.

3.6. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v našem Školním vzdělávacím programu aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa; jsou formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot; při jejich realizaci se žáci uplatňují individuálně i ve vzájemné spolupráci.

1. Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života.

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

3. Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou.

4. Environmentální výchova

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji

společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvisejících mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince.

Projektový den „Den Země“

Ekologická konference

5. Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

OSV – okruh 1	POZNÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI	Forma realizace, výstup
„Já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání	HV, TV, JA, JN, JR – průběžně JČ – 3. ročník Zsv – 1. ročník	HV – integrace do předmětu JČ – životopis JN, JA, JR – projekty, prezentace TV – integrace do předmětu
Jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, vztah k vlastnímu tělu a psychice	Zsv, JA, JN, JR – 1. ročník TV – průběžně 1. – 4. ročník	JN, JR, JA – rozhovor, skupinová práce TV – integrace do předmětu Zsv – prezentace žáků
Jak jsem schopen vnímat se pozitivně	JA, Zsv – 1. ročník	JA, Zsv – rozhovor, sebehodnocení
Jak rozumím své jedinečnosti	Zsv – 1. ročník	ZSV – prezentace, diskuse
Jaký chci být a proč	JA, JN, JF, JR – 1. – 3. ročník Zsv – 2. ročník	JN, JF – vyprávění JR, JA – skupinová práce, diskuse Zsv – diskuse, přednáška
Co dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj	HV, TV – průběžně 1. – 4. ročník JA, JN, JR – 1. – 3. ročník Zsv – 1. ročník	VV – veřejná vystoupení, prezentace před třídou JN, JA, JR – rozhovor, diskuse TV – integrace do předmětu Zsv – úvaha
Jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím	HV, TV – průběžně JA – 1. – 3. ročník Zsv – 1. ročník	HV, TV – integrace do předmětu JA – rozhovor, projekt Zsv – kooperativní aktivity
Můj vztah k lidem	Che – 2. ročník JA – 1. – 3. ročník TV – průběžně 1. – 4. ročník Zsv – 2. ročník JF – 3. ročník	Che – práce v týmu v laboratoři TV – integrace do předmětu JF, JA – rozhovor, situační hra Zsv – prezentace, diskuse
Jak se učím osvojovat si jevy ve škole i v životě mimo školu	Zsv – průběžně 1. – 4. ročník	Zsv – prezentace, diskuse, přednáška
Co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila	HV – průběžně 1. – 2. ročník JA – 2. – 3. ročník TV – průběžně 1. – 4. ročník Zsv – 1. ročník VV – 1. – 2. ročník	HV, TV – integrace do předmětu VV – pomůcky ve výtvarném světě Zsv – přednáška
Jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl	Bi – 3. ročník HV, Inf – 1. – 2. ročník Che – 3. ročník JA – 1. – 3. ročník TV – průběžně 1. – 4. ročník Zsv – 1. ročník JF – 2. ročník JR – 1. – 4. ročník	Bi – referáty, prezentace HV, TV – integrace do předmětu Che – referáty Inf – Zdravotní životní styl – úprava textového dokumentu JA, JF – projekt JR – diskuse
Jak být připraven na životní změny	Bi – 3. ročník	Bi – referáty, postery
Já a moje sociální role nyní a budoucí (žák, občan, rodič...)	JA – 3. ročník TV – průběžně 1. – 4. ročník Zsv – 2. ročník	TV – integrace do předmětu JA – rozhovory, články z časopisů Zsv – formulář přihlášky na VŠ
OSV – okruh 2	SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Forma realizace, výstup
Reflexe sebeovládání	Zsv – 1. ročník	Zsv – diskuse
Péče o sebe sama	Bi – 3. ročník JA – 1., 3. ročník	Bi – referáty, samostatné výstupy žáků, prezentace, postery

	TV – průběžně 1. – 4. ročník Zsv – 1. ročník D–1. ročník JR – 1. – 4. ročník	D – filmový dokument TV – integrace do výuky Zsv – hra JA, JR – rozhovor, novinové články, internet
Předcházení zátěžovým situacím, stresům atd.	Zsv – 1. ročník	Zsv – diskuse, přednáška
Strategie zvládání zátěžových situací	HV, TV – průběžně	HV, TV – týmová práce, vystoupení před třídou
Relaxace	HV, VV, TV – průběžně JA – 1. – 4. ročník	HV – muzikoterapie TV – relaxační cvičení JA – rozhovor
Celková péče o vlastní zdraví	Bi – průběžně ve všech ročnících Che – 3. ročník Inf – 1. – 2. ročník JA – 4. ročník	Bi – v průběhu učiva, prezentace, referáty, projekty, skupinové práce Che – řízená diskuse, referáty Inf – ergonomická cvičení hygieny práce na PC, kompenzační cvičení JA – rozhovor
Komunikační dovednosti k odolávání neúspěšnému nátlaku	D–3. ročník	D – výklad, diskuse, přednáška
Profesionální poradenství a vyhledávání informací v době krize	Zsv – 1. ročník	Zsv – diskuse, přednáška
Organizace vlastního času	HV, VV, TV – průběžně Inf – 1. – 2. ročník JA – 1. ročník JR – 1. – 4. ročník	Inf – denní režim – tvorba tabulky a grafu JR, JA – písemný projev HV, VV, TV – motivace ke sportu a kultuře
Systematičnost mých snah a činností	HV, VV, TV – průběžně	HV, VV, TV – motivace ke sportu a kultuře
Organizační schopnosti a dovednosti	HV, TV – průběžně F–1. – 2. ročník	F – skupinová práce v laboratoři HV, TV – organizace sportovních a pěveckých soutěží
Role vedoucího a vedeného	TV – průběžně ve všech ročnících D – průběžně ve všech ročnících	D – filmový dokument, rozbor písemných pramenů TV – hra – role
Myšlenkové postupy řešení problémů	Zsv – 2. ročník	Zsv – diskuse
Rozhodnutí a důležité volby, jak a kdy je činím	JA – 2. – 3. ročník	JA – rozhovor
Mé sociální dovednosti při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	JA – 4. ročník	JA – rozhovor, překlad textů
OSV – okruh 3	SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE	Forma realizace, výstup
Verbální a neverbální komunikace (specifika)	HV, Inf, TV, VV – průběžně JČ – 4. ročník Zsv – 2. ročník F–1. – 3. ročník D–1. ročník M – průběžně ve všech ročnících	Inf – typografická pravidla JČ – realizace vl. řečnického vystoupení Zsv, D – praktické cvičení VV – neverbální komunikace HV, TV – komunikace pohybem M – terminologie F – referát
Co vím o svém komunikačním chování	Bi, Che – 2., 3. ročník JA – 1. ročník JČ – 4. ročník Zsv – 2. ročník	Che, Bi – laboratorní cvičení JČ – vlastní řečnické vystoupení, skupinová práce JA – rozhovor

	JF – průběžně ve všech ročnících	Zsv – komunikace JF – výukové hry
Lidská komunikace – jak jí rozumíme	HV – 1. – 2. ročník JČ – 1. – 4. ročník Zsv – 2. ročník	JČ – rozbor literárních děl HV – integrace do výuky Zsv – formy komunikace
Kvality komunikace Vnímání komunikace Rozumění komunikace	JČ – 1. – 4. ročník Zsv – 2. ročník VV – 1. – 2. ročník	JČ – samostatná práce s literárním textem Zsv – praktické cvičení VV – artefakty lekce
OSV – okruh 4	MORÁLKA VŠEDNÍHO DNE	Forma realizace, výstup
Hodnotové žebříčky	HV – 2. ročník TV – průběžně ve všech ročnících Zsv – 1. ročník VV – 2. ročník	VV – projekt HV, TV, VV – hodnota sportu a hudby a umění Zsv – diskuse, prezentace
Moje morálka ve vztahu k sobě, k ostatním, ve vztahu k přírodě a ŽP	Zsv – 2. ročník Bi – 4. ročník	Zsv – diskuse, zákony ŽP Bi – výklad, prezentace
Jak morálně jednat v praktických situacích	Zsv – 2. ročník	Zsv – diskuse, motivační rozhovor
Moje zodpovědnost v různých situacích	HV – 1. – 2. ročník Inf – 1. – 2. ročník Zsv – 2. ročník	HV – příprava vystoupení Inf – Copyright zákony Zsv – praktická práce se zákony
Jak hodnotím morálku vlastního jednání, dobro a zlo	JA – 3. ročník ZSV – 2. ročník	JA – rozhovory ZSV – Občanský zákoník – vyhledávání
Jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem	TV – průběžně ve všech ročnících Zsv – 2. ročník JF – 1., 3. ročník VV – 2. ročník	VV – výtvarný přepis TV – integrace do výuky Zsv – diskuse, hra JF – rozhovor
Moje angažovanost ve prospěch druhých lidí	Zsv – 2. ročník	Zsv – prezentace, internet
Moje hodnoty a sociální role	Zsv – 2. ročník	Zsv – praktický nácvik rolí
Morální a sociální dilemata doby, v níž žijí	JA – 4. ročník JČ – 4. ročník Zsv – 2. ročník JF – 1., 3. ročník	JČ – samostatná práce na dané téma Zsv – rozhovor, prezentace JA, JF – rozhovor, vyhledávání v médiích
OSV – okruh 5	SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ	Forma realizace, výstup
Spolupráce a soutěž	Bi – průběžně ve všech ročnících HV, VV – 1. – 2. ročník Inf – 1. – 2. ročník TV – průběžně ve všech ročnících Z–1. – 3. ročník F–1., 2. ročník	Inf – skupinové práce na zadané téma VV – skupinové práce na zadané téma F – skupinová nebo laboratorní práce Bi, Z – skupinové práce, autoevaluace, lab. cvičení, test on-line HV – hudební hry ve skupinách, pěvecké soutěže JA, JF – výukové hry, skupinová práce TV – hry a soutěže ve skupinách
Osobní předpoklady pro spolupráci a soutěž	HV, TV, VV – průběžně JF – průběžně ve všech ročnících	HV, TV, VV – motivační diskuse pro podporu talentu JF – výukové hry a skupinová práce
Originalita x přizpůsobení	Z–1. – 3. ročník	Z – tvorba prezentací na daná témata

Vlastní ovládání, kdy se věci nedějí podle mých představ	JF – průběžně ve všech ročnících	JF – výukové hry a diskuse
Vztahy s dospělými nebo s lidmi odlišného názoru, jak spolupracovat	HV – 1. – 2. ročník Z – 1. – 3. ročník JA – 3. ročník JF – 1., 3. ročník	HV – referáty na zpěváky/skupiny a následná debata Z – diskuze na dané téma JA, JF – rozhovor
Názory druhých jako východiska pro můj rozvoj	HV – 1. – 2. ročník JA – 3., 4. ročník JF – 1., 3. ročník	HV – referát – druhy hudby JA, JF – rozhovor, diskuse
Člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat	Bi – průběžně ve všech ročnících Z – 1. – 3. ročník JA – 3. ročník TV – průběžně ve všech ročnících JF – průběžně ve všech ročnících F – průběžně ve všech ročnících	Bi – skupinové práce, projekty, komunikace Z – terénní cvičení F – laboratorní cvičení JF, JA – výukové hry a skupinová práce TV – kooperace a kompetice
Sociálně – komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci	Bi – průběžně ve všech ročnících JČ – 4. ročník Z – 1. – 3. ročník	JČ – tvorba vlastního vystoupení Bi – skupinové práce, projekty, komunikace, diskuse Z – výzkum v Bohumíně na geografické téma
Moje pomoc ostatním, podpora, rady	JA – 3. ročník TV – průběžně ve všech ročnících F – průběžně ve všech ročnících	JA – rozhovor, motivační hry a situace TV – integrace do výuky F – laboratorní cvičení
Obecně prospěšné aktivity	HV, VV – 1. – 2. ročník JA – 3. ročník TV – průběžně ve všech ročnících	HV, VV – koncert, výstava TV – turnaje, soutěže, reprezentace školy JA – diskuse, internet
Soutěž a její prožívání	M, TV – průběžně ve všech ročnících JF – průběžně ve všech ročnících	M – soutěže TV – soutěže, pravidla JF – výukové hry a skupinová práce
Zvládání soutěže, taktiky	TV – průběžně ve všech ročnících Z – 1. – 3. ročník Bi – průběžně ve všech ročnících	TV – tréninkové situace Z – zeměpisná olympiáda, Eurorebus Bi – Biologická olympiáda, Ekologická konference
EGS – okruh 1	GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY	Forma realizace, výstup
Pojem globalizace	Inf – 1. – 2. ročník D – 1. – 3. ročník Zsv – 3. ročník	Inf – úprava textového dokumentu D – výklad, prezentace Zsv – práce s pojmy
Historický přístup k procesu globalizace	D – 1. ročník	D – výklad, prezentace
Geografické vnímání globalizace	Z – 1., 2. ročník D – 1. – 3. ročník	D, Z – práce s mapou
Perspektivy společenského rozvoje v – globalizace	D – 3. ročník	D – filmový dokument
Ekonomický rozvoj a globalizace	Inf – 1. – 2. ročník JA – 3., 4. ročník D – 1. – 3. ročník Zsv – 3. ročník	Inf – tvorba tabulky a grafu D – práce s mapou, referát, prezentace, filmový dokument JA – rozhovor Zsv – Člověk a svět práce (INT)
Globalizace a kulturní změny	HV – 1. – 2. ročník JN – 2. – 4. ročník D – 1. – 3. ročník VV – 1. ročník	JN – rozhovor VV – formy výtvarného projevu HV – poslech – zahraniční hudba D – výklad, prezentace

Lokální kulturní prostředí, komunita, identita, posilování místních zájmů	D – průběžně ve všech ročnících	D – výklad, diskuse
Kulturní okruhy ve světě a Evropě: prolínání světových kultur, specifika, etnická, jazyková a náboženská rozmanitost	JA, JF, JN – průběžně ve všech ročnících JČ – 1. – 4. ročník Z–1. – 2. ročník JR – 2. ročník	JA – projekty JČ – práce s texty D – výklad, referáty, filmový dokument JR, JN, JF – prezentace cizích zemí Z – makroregiony – výklad, ppt, práce s mapou
Člověk jako jedinec v globálním kontextu	Bi – 3. ročník JČ – 1. – 4. ročník JN – průběžně ve všech ročnících Zsv – 2. ročník	Bi – výklad, ppt, referát JČ – rozbor textů Zsv – praktická cvičení – média JN – rozhovor
EGS – okruh 2	GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY	Forma realizace, výstup
Nerovnoměrný vývoj světa	Z–3. ročník Zsv – 3. ročník	Zsv – referáty, prezentace Z – výklad, ppt, diskuse
Chudoba a bohatství, rozdílné aspekty a kritéria	JA – 4. ročník ZSV – 3. ročník	JA – rozhovor Zsv – výklad, diskuse
Rozdělený svět, mezinárodní dluh	D–3. ročník Zsv – 3. ročník	D – výklad, dokument Zsv – diskuse
Světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, uprchlické a azylové hnutí	Inf – 1. – 2. ročník Z–1. – 3. ročník D–1. ročník Zsv – 3. ročník	Inf – tabulkový kalkulátor D – filmový dokument, práce s mapou Z, Zsv – výklad, referát
Zdraví v globálním kontextu	Bi – 3. ročník JA – 4. ročník TV – průběžně ve všech ročnících JF – průběžně ve všech ročnících	Bi – výklad, práce s odborným textem JA, JF – rozhovor, diskuse TV – integrace do výuky
Vzdělání v globálním kontextu	JA – 1. – 4. ročník	JA – rozhovor, diskuse
T.U.R. a životní prostředí	Bi – 4. ročník JA – 3., 4. ročník	Bi – výklad, dokument JA – diskuse, písemný projev
Nerovnost mezi ženami a muži v globálním kontextu, problematika genderu	HV, TV – průběžně JF – 3. ročník D–3. ročník Zsv – 3. ročník	HV – tvorba děl, textové zdroje TV – integrace do výuky JF – rozhovor D, Zsv – výklad, diskuse, projekt
Lidská práva	Inf – 1. – 2. ročník D–2. ročník Zsv – 3. ročník	Inf – úprava textového dokumentu, tvorba prezentace D – výklad, diskuse Zsv – projekt
Vládní a nevládní sektor	Zsv – 3. ročník	Zsv – diskuse, ppt
EGS – okruh 3	HUMANITÁRNÍ POMOC A MEZINÁRODNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE	Forma realizace, výstup
Historické kořeny rozvojové spolupráce (kolonialismus, dekolonizace, studená válka)	JA – 4. ročník JF – 1. ročník D–2. ročník	D – filmový dokument, ppt JF – práce s textem JA – rozhovor
Mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci	Bi – 4. ročník Inf – 1. – 2. ročník D–3. ročník Zsv – 3. ročník	Inf – tvorba textového dokumentu, prezentace, vyhledávání dat na internetu Bi, D – výklad, práce s pojmy Zsv – diskuse, vyhledávání pojmů na internetu
Možnost zapojit se do rozvojové spolupráce: organizace humanitární	JA – 4. ročník Zsv – 3. ročník	Zsv – motivační hra, diskuse JA – rozhovor, zpracování textu

pomoci, nadace a fondy		
Lidský rozvoj a jeho dimenze: udržitelný život a rozvoj, odstraňování chudoby	Zsv – 3. ročník	Zsv – pojmy, odborný text
Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: solidarita, důvody, způsoby realizace a formy	Inf – 1. – 2. ročník JA – 4. ročník D–3. ročník Zsv – 3. ročník	Inf – vyhledávání a zpracování dat na internetu D– filmový dokument, ppt JA – rozhovor, odborný text Zsv – dokument, přednáška
Světový obchod a Fair Trade – problémy s jeho naplňováním	Zsv – 3. ročník	Zsv – Člověk a svět práce (INT)
EGS – okruh 4	ŽIJEME V EVROPĚ	Forma realizace, výstup
Geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy	Inf – 1. – 2. ročník JČ – 4. ročník Z–2. ročník	Inf – tvorba tabulky a grafu Z – práce s mapou, výklad, dokument JČ – práce s odborným textem
Evropské kulturní kořeny a hodnoty	JR – 1. – 4. ročník D–1. ročník	JR – prezentace D – práce s mapou a literárními prameny
Životní styl v evropských zemích, jeho shody a rozdíly	JA 2. – 4. ročník TV – průběžně ve všech ročnících JF – průběžně ve všech ročnících	D – filmové dokumenty, ppt TV – integrace do výuky JF – rozhovor
Evropský integrační proces: historické ohlasy, vývoj po druhé světové válce, EU, významné evropské instituce	Z–2. ročník D–3. ročník Zsv – 3. ročník	D – filmový dokument Z – výklad, práce s odborným textem Zsv – diskuse, práce s pojmy
Významní Evropané	Bi – 4. ročník HV – 1. – 2. ročník Che – 1. – 2. ročník Inf – 1. – 2. ročník JA, JF – 3., 4. ročník JČ, D – průběžně ve všech ročnících TV – průběžně ve všech ročnících Zsv – 3. ročník	Bi, Che, HV – referáty Inf – tvorba textového editoru, ppt, vyhledávání údajů na internetu JA, JF – referáty, seminární práce JČ, D – referáty, projektový den TV – diskuze, rozhovor Zsv – prezentace
Významní Evropané v českém prostředí	Bi – průběžně ve všech ročnících JF – průběžně ve všech ročnících F–1. – 3. ročník D – průběžně ve všech ročnících	Bi – referáty, prezentace, soutěže F – prezentace a jejich hodnocení D – referáty JF – referát, diskuse
Historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy	HV – 1. – 2. ročník JČ – průběžně ve všech ročnících Z–2. ročník Zsv – 3. ročník	D – referáty, prezentace Z – prezentace, soutěž HV – referát, dokument JČ – poslech, dokument, výklad
Politické postavení českých zemí v Evropě a ve světě	Z–2. Ročník D – průběžně	D, Z – referáty, práce s mapou
Ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu	Zsv – 3. ročník	Zsv – diskuse, práce s pojmy
Vztah ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi	Z–2. ročník Zsv – 3. ročník	Z – výklad, dokument, práce s odborným textem Zsv – diskuse, přednáška
EGS – okruh 5	VZDĚLÁVÁNÍ V EVROPĚ A VE SVĚTĚ	Forma realizace, výstup
Vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR	Zsv – 3. ročník	Zsv – data na internetu

Vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich	Inf – 1. – 2. ročník Zsv – 3. ročník	Inf – tvorba textového dokumentu, tvorba prezentace Zsv – vyhledávání údajů na internetu
Proces utváření evropského vzdělávacího prostoru	Zsv – 3. ročník	Zsv – práce s informacemi – internet
Podmínky a možnosti studia v zahraničí	Zsv – 3. ročník	Zsv – práce s informacemi – internet
Významné zahraniční univerzity	JA, JF, JR, JN – průběžně D–2. ročník Zsv – 3. ročník	JR, JA, JF, JN – prezentace Zsv – internet D – výklad
Stipendia na zahraničních univerzitách	Zsv – 3. ročník	Zsv – internet
Srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí	Zsv – 3. ročník JA – průběžně	Zsv – internet JA – prezentace, odborný text
MKV – okruh 1	ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH ROZDÍLŮ	Forma realizace, výstup
Jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR a v Evropě	JA, JN, JR, JF – 1. – 4. ročník Z–2. ročník D–1. – 3. ročník	JN, JF, JA, JR – besedy ve výuce, články v časopisech D, Z – výklad, srovnání jevů, referáty, filmové dokumenty
Jaké jsou metody soužití různých skupin, co je podstata multikulturalismu	JA, JN, JR – 1. – 4. ročník D–2. ročník	JN, JA, JR – četba článků v časopisech, internet D – výklad, dokument
V čem spočívá rozdíl mezi asimilací, integrací, inkluzí	Inf – 1. – 2. ročník D–3. ročník	Inf – vyhledání pojmů na internetu, tvorba prezentace D – výklad, dokument
Jaká je v současné době situace – imigrace do ČR	Z–2. ročník	Z – data na internetu, prezentace, mapy
Které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost	Z–3. ročník D–1. – 3. ročník	D – práce s mapou, filmový dokument, exkurze Z – mapa, informace na internetu
Xenofobie, rasismus, intolerance a extremismus	Inf – 1. – 2. ročník D–3. ročník	Inf – vyhledání pojmů – internet, tvorba prezentace D – výklad, diskuse, ppt
MKV – okruh 2	PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY INTERKULTURALITY	Forma realizace, výstup
Imigranti, žadatelé o azyl, uprchlíci	Zsv – 3. ročník	Zsv – internet, diskuse
Předsudky a stereotypy – příslušníci majority a cizinci, příslušníci minority	Zsv – 2. ročník D–2. – 3. ročník	Zsv – prezentace D – dokument, prezentace
Reakce na odlišnou kulturu	JA – 4. ročník Zsv – 2. ročník	JA – rozhovor, písemný projev Zsv – diskuse
Z čeho vzniká strach z cizinců	Inf – 1. – 2. ročník Zsv – 2. ročník	Inf – textový dokument, práce s pojmy na internetu
Jak mohou změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní	HV, TV – průběžně JČ – 1. – 4. ročník Zsv – 2. ročník	HV – poslech zahraničních skladeb, rozbor JČ – práce s literárními díly TV – zahraniční sporty Zsv – výklad, diskuse

Dílčí okruhy	VZTAH K MULTILINGVNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ	Forma realizace, výstup
Jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti	JA – 1. – 4. ročník	JA – rozhovor, diskuse, práce s odbornými zdroji
Prostředky pro rozvoj jazykové kompetence pro kontakt s příslušníky jiných etnik	JR – 1. – 4. ročník	JR – samostatná práce, internet
Instituce a organizace (v ČR, v Evropě) – pomoc při řešení problémů multikulturního charakteru	Inf – 1. – 2. ročník	Inf – internet, prezentace
Jazyk bez rasistických a diskriminačních výrazů	JA – 1. – 4. ročník JČ – 4. ročník	JČ – tvorba vlastního projevu JA – rozhovor, situační hra
EV – okruh 1	PROBLEMATIKA VZTAHŮ ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ	Forma realizace, výstup
Jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí	Bi – průběžně D–1. – 2. ročník	Bi, D – výklad, prezentace
Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy	Bi – 4. ročník	Bi – výklad, prezentace, dokument
Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému	Bi – 4. ročník Z–1. ročník	Bi – prezentace, práce s pojmy Z – výklad, referáty
EV – okruh 2	ZAŘAZENÍ – ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	Forma realizace, výstup
Jak ovlivňuje člověk životní prostředí od začátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti	Bi – 1., 4. ročník Che – 1. – 3. ročník JA – 3., 4. ročník TV – průběžně ve všech ročnících VV – 1. – 2. ročník	Che, Bi – projekty, referáty, řízená diskuze TV, VV – integrováno do výuky JA – výklad, diskuse
Významné organismy pro člověka, příčiny vzniku a zániku rostlinných a živočišných druhů, formy jejich ochrany	Bi – 1. – 4. ročník	Bi – exkurze – botanická zahrada, zoologická zahrada
Suroviny a energie na Zemi, využití, klady a zápory	Che – 2. – 3. ročník JA – 3. – 4. ročník M–4. ročník F–2. – 3. ročník	M – zpracování grafů, tabulek na dané téma Che, F – referáty, výklad JA – diskuze, rozhovor
Voda a její využití člověkem, příčiny znečištění, nedostatek pitné vody, dopad na společnost	Bi – 1., 2., 4. ročník Che, Z–1. ročník JA – 3., 4. ročník Tv – průběžně	Bi, Che, Z – projekty, referáty, výklad Tv – plavání JA – referát, písemný projekt
Půda, důsledky na životní prostředí	Bi – 1., 4. ročník Che – 2., 3. ročník Z–1. ročník	Che, Bi – projekty, referáty Z – pojmy, prezentace
Růst lidské populace	M–4. ročník Bi – 4. ročník	Bi – prezentace M – zpracování grafů a diagramů
Ohrožení zdraví člověka a	Bi – 3., 4. ročník	Che, Bi, F – projekty, skupinová

vliv prostředí	Che – 1., 3. ročník JA, JF – 3., 4. ročník F–3. ročník	práce JF, JA – rozhovor
Globální ekologické problémy	Bi – 4. ročník JA – 3., 4. ročník Z–3. ročník	Bi, Z – prezentace, referát JA – situační rozhovor
EV– okruh 3	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ REGIONU A ČESKÉ REPUBLIKY	Forma realizace, výstup
S kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká	Bi – 1. – 4. ročník Che – 2. ročník JA – 3. – 4. ročník Z–2. ročník	Che – projekt Bi – výklad, dokument JA – rozhovor, zpracování textu Z – zpracování faktů – internet
Jaká je historie a současný stav ochrany přírody v ČR	Bi – 4. ročník Z–2. – 3. ročník	Bi, Z – projekt, referát
Které instituce v ČR se zabývají problematikou ŽP	Bi – 4. ročník JA – 3. – 4. ročník Z–2. ročník	Bi, Z – projekt, referát, vyhledávání pojmů JA – rozhovor, zpracování textu
Legislativa v oblasti ŽP a opatření EU	Bi – 4. ročník Z–2. – 3. ročník	Bi, Z – referát, prezentace
MV – okruh 1	MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE Aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace	Forma realizace, výstup
Vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)	Inf – 1. – 2. ročník JA – 1. – 3. ročník JČ – 1. – 4. ročník JF – 2. ročník D–2. – 3. ročník VV– 1. – 2. ročník	Inf – prezentace, práce s pojmy JA – rozhovor JČ – integrace do výuky JF – pojmy – zpracování D – referát, dokumentární film VV – odborné pojmy
Financování médií (reklama, poplatky)	JA – 2. ročník JN – 3., 4. ročník	JA – řízený rozhovor, situace JN – vyhledávání informací
Profesní etické kodexy	D–3. ročník	D – filmový dokument
Lidé v médiích a jejich práce (novináři, baviči, herci, manažeři)	JČ – 2. – 4. ročník JR – 2. ročník	JČ – výklad, prezentace JR – prezentace
Jaká máme práva ve vztahu k médiím (právo na opravu a právo na odpověď)	HV – průběžně Inf – 1. – 2. ročník	HV – zákony – zpracovávání Inf – Copyright zákon – diskuze
Organizace práce v médiích	HV – 2. ročník	HV – techniky záznamu
Příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu, aplikační software)	Bi – 1., 3., 4. ročník JR – 2. ročník Che – 1–3. ročník Inf – 1. – 2. ročník M–3. – 4. ročník Z–1. – 3. ročník JF – 1. – 4. ročník VV – 1. – 2. ročník	Bi – zpracování materiálů, projekty, prezentace JR – tvorba prezentace Che – projekt Inf – propagační leták – textový dokument, prezentace M – příprava a zpracování materiálů získaných z médií Z – tvorba prezentací, výukových materiálů v elektronické podobě JF– int. – průběžně VV – projekt
Komunikace a spolupráce v týmu (stanovení časového harmonogramu, rozdělení úkolů a odpovědností, otázka autorství a dopracování materiálů s ohledem na celek)	Bi – 1. – 4. ročník HV – 1. – 2. ročník Che – 2. ročník Inf – 1. – 2. ročník JN – průběžně TV – průběžně Z–1. – 3. ročník JF – průběžně	Bi, Che – skupinová práce, soutěž HV – hudební a pohybové hry Inf – textový dokument, tabulka a graf, prezentace, www stránky JN – projev jedince ve skupině TV – hra – skupina – tým Z – pracovní týmy na terénních cvičeních

		JF – výukové hry
MV – okruh 2	MEDIÁLNÍ PRODUKTY A JEJICH VÝZNAM	Forma realizace, výstup
Mediální produkty a sdělení	JČ – 2. ročník VV – 1. – 2. ročník	JČ – práce s médii VV – propagační materiály
Rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv	JČ – 2. ročník JR – 2. – 4. ročník	JČ – práce s médii JR – práce s internetem
Vztah mezi mediálními produkty a skutečností	HV – 2. ročník	HV – beseda
Výrazové prostředky typické pro konkrétní média	JČ, HV – 2. ročník	JČ, HV – práce s médii
Stereotypy projevující se v mediálních prezentacích	JČ – 2. ročník	JČ – práce s médii
Mediální produkce pro mládež	Che – průběžně JA – 3. ročník JČ – 2. ročník HV – 1. ročník	Che – projekty, referáty, řízená diskuze JA – diskuse, rozhovor JČ – práce s médii HV – diskuse
Reklama a její výrazové prostředky	JA – 1., 3., 4. ročník JČ – průběžně	JA – rozhovor JČ – práce s médii
Příprava „ideálního“ časopisu pro mládež	Inf – 1. – 2. ročník	Inf – textový dokument (skupinová práce)
Příprava reklamní kampaně, příspěvku do novin, výstižně propagující školu	Inf – 1. – 2. ročník VV – 1. – 2. ročník	Inf – tvorba textového dokumentu, prezentace, tabulky a grafy, vytvoření návrhu HTML VV – propagační materiály, plakáty
MV – okruh 3	UŽIVATELÉ	Forma realizace, výstup
Média pro vybrané skupiny	JČ – 2. ročník	JČ – práce s médii
Co je aktivní publikum, „sémantická moc“ publika	Zsv – 2. ročník	Zsv – diskuse
Návyky při konzumaci médií (čtení novin, poslech rádia, boj o ovládač, televize na usnutí)	JF – 2. ročník	JF – rozhovor, scénka
Sledování a popis návyků při užívání médií v rodině, třídě, skupině a jejich rozbor	Inf – 1. – 2. ročník JF – 2. ročník	Inf – vytvoření tabulky a grafu JF – rozhovor
Ohlasy čtenářů a posluchačů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce	JČ – 2. ročník	JČ – písemná práce
MV – okruh 4	ÚČINKY MEDIÁLNÍ PRODUKCE A VLIV MÉDIÍ	Forma realizace, výstup
Vliv médií na uspořádání každodenního života	HV – 1. ročník Zsv – 2. ročník JF – 2. ročník	HV – hlasová a sluchová hygiena JF – diskuse, rozhovor Zsv – prezentace
Předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince	HV – průběžně Zsv – 2. ročník	HV – integrace do výuky Zsv – diskuse, výklad
Vlivy celospolečenské a kulturní produkce	Inf – 1. ročník Zsv – 2. ročník	Inf – textový dokument Zsv – prezentace
Činnost „mediální poradny“	Zsv – 2. ročník	Zsv – diskuse

MV – okruh 5	ROLE MÉDIÍ V MODERNÍCH DĚJINÁCH	Forma realizace, výstup
Význam knihtisku, význam vysílání, význam digitalizace, kontinuální využívání tradičních a digitálních medií	JČ – průběžně Zsv – průběžně	JČ – výklad, referát Zsv – dokument, soutěž
Co to je masová společnost, význam northcliffovské revoluce	Zsv – 2. ročník	Zsv – práce s masmédií
Moderní společnost a svoboda projevu	HV – 2. ročník Inf – 2. ročník Zsv – 3. ročník VV – 2. ročník	HV – referáty, řízená diskuse Inf – diskuze, HTML dokument VV – diskusní fórum, referáty na zadané téma Zsv – prezentace
Jak vzniká bulvár	Zsv – 2. ročník	Zsv – sběr informací – internet
Jak společnost komunikovala – od posunků a internetu	HV – 2. ročník Inf – 1. ročník D–1. ročník	HV – výklad, dokument Inf – výklad, pojmy internetu D – prezentace
Která média se podílejí na formování našich představ a proč	Zsv – 2. ročník VV – průběžně	Zsv – diskuse VV – diskuse, propagační materiál
Média a dějiny: proč se agresor snaží obsadit redakce	D–3. ročník	D – dokument, historické prameny
Role médií v dějinách obce	D–3. ročník	D – projektový den v TIKu

4. Učební plán

Vyučovací předmět	I	II	III	IV	Časová dotace celkem
Český jazyk a literatura	4	4	4	5	17
Anglický jazyk 1)	4	4	4	4	16
Další cizí jazyk 1) 2)	3	3	3	4	13
Matematika	4	4	4	4	16
Fyzika 3) 6)	2,5	2,5	2	2	9
Chemie 3) 5) 6)	2	2,5	2	0	6,5
Biologie 3) 5) 6)	2,5	2	2	2	8,5
Zeměpis 6)	2	2	2	0	6
Základy společenských věd 4) 5)	1	1	2	2	6
Dějepis	2	2	2	0	6
Tělesná výchova 5)	2	2	2	2	8
Estetická výchova	2	2	0	0	4
Informatika 4)	2	2	0	0	4
Volitelné předměty 1	0	0	2	2	4
Volitelné předměty 2	0	0	2	2	4
Volitelné předměty 3	0	0	0	2	2
Volitelné předměty 4	0	0	0	2	2
Celkem předepsaných hodin	33	33	33	33	132

Poznámky:

- 1) Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny, pokud má více než 23 žáků.
- 2) Žáci si volí z nabídky německý jazyk, francouzský jazyk, ruský jazyk.
- 3) Jedna hodina za dva týdny (je-li dotace 2,5 hod) probíhá jako praktická cvičení – třída je dělena na skupiny.
- 4) Součástí vzdělávacího obsahu je část obsahu oblasti **Člověk a svět práce**.
- 5) Součástí vzdělávacího obsahu je část obsahu oblasti **Výchova ke zdraví**.
- 6) Součástí vzdělávacího obsahu je obsah předmětu **Geologie**.

Volitelné předměty:

Třetí ročník: Žáci si volí dva předměty z nabídky pro studium ve třetím a čtvrtém ročníku (dvouletý kurz):

Konverzace v jazyce anglickém
Konverzace v jazyce francouzském
Konverzace v jazyce německém
Konverzace v jazyce ruském
Latina
Programování
Seminář z biologie
Základy ekonomiky a administrativy
Seminář z fyziky a chemie
Počítačové aplikace

Čtvrtý ročník: Každý žák si volí dva předměty z nabídky pro studium ve čtvrtém ročníku (jednoletý kurz), nelze si zvolit stejné předměty, které si zvolil pro třetí ročník:

Konverzace v jazyce anglickém
Konverzace v jazyce francouzském
Konverzace v jazyce německém
Konverzace v jazyce ruském
Latina
Programování
Seminář z biologie
Seminář z dějepisu
Seminář ze zeměpisu
Seminář z matematiky
Společenskovědní seminář
Seminář z fyziky a chemie
Ekonomický seminář
Seminář z biologie v anglickém jazyce
Seminář ze zeměpisu v anglickém jazyce
Počítačové aplikace

5. Učební osnovy

5.1. Český jazyk a literatura

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	4	4	4	5

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru *český jazyk a literatura RVP G*, je tedy součástí vzdělávací oblasti *jazyk a jazyková komunikace*. Svým obsahem navazuje na předmět český jazyk a literatura na 2. stupni ZŠ.

Cílem předmětu český jazyk a literatura je získání dobré znalosti mateřského jazyka, orientace v různých komunikativních situacích, posouzení kvality literárního nebo filmového díla a divadelního představení, jejich interpretace a aktivní vřazení do kulturního kontextu. Prostřednictvím svého obsahu v literární části vyučovací předmět tříbí vkus žáka, kladně ovlivňuje jeho názory, postoje a hodnotovou orientaci a formuje jeho mravní a sociální cítění.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna průřezová témata: osobnostní a sociální výchova (dále jen OSV), výchova demokratického občana (dále jen VDO), výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (dále jen EGS), multikulturní výchova (dále jen MKV), environmentální výchova (dále jen EVO) a mediální výchova (dále jen MV).

Předmět český jazyk a literatura úzce spolupracuje s celou řadou dalších vyučovacích předmětů, s jejichž náplní obsahově souvisí. Jedná se o následující vyučovací předměty a vzdělávací obory:

- cizí jazyky (*jazyk a jazyková komunikace*)
- dějepis, občanský a společenskovední základ (*člověk a společnost*)
- hudební a výtvarná výchova (*umění a kultura*)
- informatika a informační a komunikační technologie

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen na dvě části: jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace. Ve výuce se obě složky prolínají. Části jazyk a jazyková komunikace je věnována zpravidla jedna hodina týdně, další hodiny jsou věnovány části literární komunikace. V posledním ročníku je od druhého pololetí jedna hodina a týdenní dotace věnována opakování maturitních témat a okruhů. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek často vzájemně prolíná.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami, který je doplňován tematickými diskusemi, referáty žáků, samostatnou prací na dané téma a rozboru textů.

Část hodin českého jazyka a literatury probíhá v kmenových třídách, část ve specializovaných učebnách, vybavených videem a projektorem. Školní knihovna obsahuje dostatečné množství pomůcek pro doplnění základních informací a rozšíření učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel zadáváním opakování, domácích úkolů a individuálních referátů vede žáky k samostatnému a kritickému vyhledávání, ověřování a zpracovávání informací a v následné kontrole přihlíží k propojování nových informací s již nabytými. Zároveň vede žáky k užívání správné terminologie. Při zdůvodnění klasifikace i při vyhodnocování úkolů v hodinách vede žáka ke kritickému hodnocení jeho učení a práce, k přijímání rad či kritiky ze strany spolužáků i vyučujícího (*kompetence k učení*).
- Učitel vede žáka vhodně zvolenými otázkami či formulacemi úkolů k rozpoznání problému, objasnění podstaty, rozčlenění na segmenty a k návrhům na řešení. Stanoví problémové úkoly k samostatnému řešení eventuálně řešení ve skupinách, např. práce s jazykovými příručkami, práce s textem, porovnání informací z více zdrojů apod. Vede diskuse, v nichž žák srozumitelně formuluje vlastní názor na literární dílo a jeho autora (*kompetence k řešení problémů*).
- Učitel připravuje žáka k efektivnímu a tvořivému využívání dostupných prostředků komunikace, přiměřených ke komunikačním záměrům a komunikačním situacím, a to jak v projevech písemných, tak mluvených. Sleduje, aby žák při svém projevu dokázal odlišit podstatné informace od nepodstatných, aby poznatky dokázal srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi (*kompetence komunikativní*).
- Učitel vzájemnou interakcí se žákem jak v hodinách, tak při konzultacích či neformálních rozhovorech vede žáka k posouzení jeho reálných duševních možností, schopností sebereflexe a ke korigování svého jednání a chování v hodinách. Ve skupinové práci dá žákovi prostor k uplatnění jeho individuálních schopností, vědomostí a dovedností. Volbou úkolů, témat i organizací výuky přispívá k vytváření hodnotných mezilidských vztahů a vede žáky k sebevědomému, asertivnímu jednání (*kompetence sociální a personální*).
- Učitel vyžadováním zodpovědného a tvořivého přístupu k plnění povinností a úkolů vychovává v žákovi zodpovědnost k sobě i ostatním. Tolerancí a vstřícností vede žáka k otevřenosti vůči názorům druhých a k obhajobě vlastních názorů vyvozovaných z četby a podporuje vlastní tvořivé umělecké činnosti žáků. Zároveň pomáhá zprostředkovávat tvorbu autorů různých národů a kultur a uspořádat tak pohled na multikulturní svět (*kompetence občanské*).
- Učitel vede žáky k rozvržení vlastní práce a připravuje je tak, aby obstáli při pohovoru, když se uchází o zaměstnání. Zdůrazňuje nutnost znalosti českého jazyka v mnoha profesích (*kompetence k podnikavosti*).

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum. Rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit. - V písemném i mluveném projevu rozliší prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovanému záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i> Mezilidská komunikace - základní model mezilidské komunikace (účastníci komunikace, kontext, komunikační kanál, prostředek, záměr, efekt, kódování a dekódování aj.) - komunikační dovednosti	OSV SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE - lidská komunikace a jak jí rozumím - kvality komunikace - vnímání komunikace - rozumění komunikace - respektující komunikace - přesná komunikace - pozitivní komunikace OSV POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
- Popíše různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací. - V mluveném i psaném projevu vhodně posoudí použití slohotvorného rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.	Obecné poučení o jazyce - jazyk, jeho vznik, struktura a funkce - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - jazykověda, jazykovědné disciplíny - odborná a populárně–naučná literatura	D – vývoj jazyka ve vztahu k vývoji společnosti Z – slovanská území
Aplikuje zásady spisovné výslovnosti při ústním projevu a vhodně užívá zvukové prostředky řeči.	Hláskosloví - hláska, slabika, foném - technika mluveného slova - vady řeči - změny hlásek v proudu řeči - ortoepické normy	
- V písemném i mluveném projevu rozliší prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovanému záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu. - Volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovanému záměru, kontextu a adresátovi. - Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu.	Slohové postupy - komunikát – členění textu, principy výstavby, koherence - slohotvorní činitelé subjektivní a objektivní - slohová charakteristika výrazových prostředků - slohové postupy (informační, vyprávěcí, popisný, výkladový, úvahový) - základní útvary slohových postupů (zpráva, oznámení, vyprávění, popis, výklad, úvaha)	
Volí vhodné výrazové prostředky podle jejich	Komunikační dovednosti základy mezilidské	

funkce a ve vztahu ke sdělovanému záměru, kontextu a adresátovi.	komunikace neverbální komunikace	
- Rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního kontextu. - Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře. - Rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu, získané dovednosti a vědomosti, své schopnosti dokáže uplatnit při rozboru přečtených děl.	Literární komunikace Základy literární vědy - literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika, interdisciplinárnost literární vědy - literatura a její funkce - jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – trojry, figury, rytmy, rým a zvukové prostředky poezie, monolog a dialog, typy kompozice, motiv, téma	
- Vysvětlí funkci literatury krásné a věcné, rozliší literaturu hodnotnou a konzumní. - Rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci. - Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. - Rozliší texty spadající do různých oblastí literatury. - Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Úvod do světa literatury - literatura umělecká a věcná, hodnotná a konzumní - základní literární druhy (próza, poezie, drama) a žánry (lyrické, epické, dramatické – bajka, pohádka, balada, romance, báje, mýtus, legenda, pověst) - struktura a jazyk literárního díla	
- Uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. - Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora. - Formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. - Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl	Hlavní vývojová období národní a světové literatury - starověká literatura (Bible, antická literatura) - středověká literatura (eposy, legendy, kroniky, satiry, staroslověnsky, latinsky a česky psaná literatura na našem území) - renesance v literatuře - barokní literatura - klasicismus, osvícenství a preromantismus v literatuře	D – historický kontext daného období VV+HV – umění starověku, středověku a počátků novověku Zsv – počátky filozofie MKV PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY INTERKULTURALITY jak mohou změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní

díla. • Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. • Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.		EGS GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY • kulturní okruhy ve světě a Evropě: prolínání světových kultur, specifika, etnická, jazyková a náboženská rozmanitost • člověk jako jedinec v globálním kontextu • ŽIJEME V EVROPE • významní Evropané • významní Evropané v českém prostředí • historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy
2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
• V písemném i mluveném projevu rozliší prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovanému záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu. • V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i> Funkční styl prostě sdělovací • projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky (krátké informační útvary, životopis, inzerát a odpověď na něj, jednoduché úřední, popř. podle charakteru oboru odborné dokumenty, osobní a formální dopis, telefonát) • slohotvorní činitelé subjektivní a objektivní • vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené	CJ – práce se slovníkem
• Popíše různé komunikační strategie, zohlední partnera a publikum. • Porozumí manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit.	Komunikační dovednosti pro budování vztahů	
• Uplatňuje zásady pravopisu při písemném projevu. • Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného aplikuje základní principy rétoriky. • Popíše a interpretuje komunikační účinky textu mluveného i psaného, svá	Pravopis • písmo, vznik písma, druhy písma • hlavní principy pravopisu • psaní <i>i/y, ě, ú/ů, s/z</i> • psaní souhláskových skupin • psaní velkých písmen • hranice slov v písmu	

• tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou. • Aplikuje zásady spisovné výslovnosti při ústním projevu a vhodně užívá zvukové prostředky řeči. • V mluveném i psaném projevu vhodně posoudí použití slohotvorného rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.	• zkratky a značky • psaní slov přejatých	
• Zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů. • Samostatně zpracovává informace.	Práce s informacemi • informační prameny • informační instituce • vyhledávání informací na internetu	
• Používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie. • Pracuje s normativními jazykovými příručkami.	Lexikologie • slovo, význam slova • významové vztahy mezi slovy • slovní zásoba • obohacování slovní zásoby	
• Používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie.	Slovotvorba • původ a příbuznost slov • odvozování • skládání • zkracování	
• Rozlišuje spisovný a hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci. • Rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar. • Ovládá techniku mluveného slova.	Funkční styl rétorický • jazykové a strukturní rysy projevů funkčního stylu rétorického • druhy řečnických projevů • rétorické útvary (přípitek, přednáška, oslavná řeč, politický projev, polemika, diskuse)	
• Uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. • Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora. • Formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	<i>Literární komunikace</i> Hlavní vývojová období národní a světové literatury • česká a světová literatura v 19. století • romantismus • národní obrození v české literatuře, ústní lidová slovesnost • realismus • moderní směry přelomu 19. a 20. století	D – historický kontext daného období VV+HV – umělecké směry daného období ve výtvarném umění a hudbě Zsv – myšlení o společnosti 19. století MKV PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY INTERKULTURALITY • jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní

• Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. • Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.		OSV SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE • lidská komunikace a jak jí rozumím • kvality komunikace • vnímání komunikace • rozumění komunikace EGS GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY • kulturní okruhy ve světě a Evropě: prolínání světových kultur, specifika, etnická, jazyková a náboženská rozmanitost • člověk jako jedinec v globálním kontextu • ŽIJEME V EVROPĚ • významní Evropané • významní Evropané v českém prostředí • historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy
• Rozezná základní žánry a uvede jejich příklady. • Na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu. • Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře.	Vývoj literárních druhů a žánrů • jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla na základě práce s textem	
3. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu. • V mluveném i psaném projevu vhodně posoudí použití slohotvorného rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i> Funkční styl umělecký • útvary funkčního stylu uměleckého (vypravování, charakteristika, povídka, novela, román, pohádka, báseň, komedie aj.) • druhy a žánry textu	
• Uplatňuje zásady pravopisu při písemném projevu. • V mluveném i psaném projevu vhodně posoudí použití slohotvorného rozvrstvení výrazových prostředků češtiny. • V písemném i mluveném projevu rozliší vhodné	Tvarosloví • tvar slova • slovní druhy • mluvnické kategorie jmen • skloňování podstatných jmen • přídavná jména • zájmena • číslovky	MK MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE • vývoj médií od knihtisku po internet • lidé v médiích a jejich práce • ZSV politologie (učivo o EU, média a politika), sociologie (globalizace)

výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovanému záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.	- mluvnické kategorie sloves - neohebné slovní druhy - skloňování jmen cizího původu a vlastních jmen Mediální komunikace	MK MEDIÁLNÍ PRODUKTY A JEJICH VÝZNAMY kategorie mediálních produktů, formy mediálních sdělení, vzájemná inspirace mezi médii
- Rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar. - Posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu.	Funkční styl publicistický - typická komunikační situace a jazykové a strukturní rysy komunikátů funkčního stylu publicistického - útvary funkčního stylu publicistického (zpráva, oznámení, úvodník, recenze, fejeton, interview, reportáž) - styl reklamy a inzerce	- rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv - výrazové prostředky typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové výrazové prostředky projevující se v mediálních prezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech - mediální produkce pro mládež - reklama a její výrazové prostředky, kritický přístup k reklamě, rozbor reklamy MK UŽIVATELE - média pro vybrané skupiny - ohlasy čtenářů a posluchačů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce
- Uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. - Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora. - Formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. - Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. - Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. - Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších	<i>Literární komunikace</i> Česká a světová literatura první poloviny 20. století - nové umělecké směry začátku 20. století - ohlas 1. světové války v literatuře - literární avantgarda - obrana člověka, lidskosti a demokracie - reakce literatury na fašistické nebezpečí a literatura v době okupace - literární kritika - divadlo a film	D – historický kontext daného období Zsv – filozofické směry na počátku 20. století VV+HV – umělecké směry 1. pol. 20. století MKV PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY INTERKULTURALITY - jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní OSV SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE - lidská komunikace a jak jí rozumím - kvality komunikace - vnímání komunikace - rozumění komunikace - respektující komunikace - přesná komunikace

informačních zdrojích.		• pozitivní komunikace EGS GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY • kulturní okruhy ve světě a Evropě: prolínání světových kultur, specifika, etnická, jazyková a náboženská rozmanitost • člověk jako jedinec v globálním kontextu ŽIJEME V EVROPĚ • významní Evropané • významní Evropané v českém prostředí, mozaika evropských a světových reprezentantů politiky, vědy, kultury, kteří pocházejí z území Čech, Moravy a českého Slezska • historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy • <i>EXKURZE – PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE – OPAVA</i>
4. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Aplikuje znalosti o pořizování výpisků z textu, výtahů a konspektů. • Prokáže schopnost efektivně a samostatně využívat různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet). • Aplikuje znalosti o možnostech grafického členění textu. • Aplikuje znalosti o různých prostředcích textového navazování vedoucích ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení.	Funkční styl odborný • typická komunikační situace a jazykové a strukturní rysy komunikátů funkčního stylu odborného • útvary odborného stylu (žádost, obchodní dopis, objednávky, výkazy, referát aj.) • literatura faktu (na pomezí stylů odborného a uměleckého)	MKV VZTAH K MULTILINGVNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ • jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům EGS ŽIJEME V EVROPĚ • geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy
• Uplatňuje znalosti tvarosloví a slovoslovných a syntaktických principů českého jazyka. • Uplatňuje zásady pravopisu při písemném projevu. • Aplikuje znalosti o různých prostředcích textového navazování vedoucích ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické	Skladba • věta • větné členy základní i rozvíjející • stavba věty • souvětí souřadné i podřadné • užívání interpunkce • odchylky ve větné stavbě • slovosled	

souvislosti sdělení. • Porozumí uplatnění textového členění v souladu s obsahovou výstavbou tématu. Aplikuje znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího.	Textová lingvistika • soudržnost textu • horizontální a vertikální členění textu • vzájemné vztahy textů	
• V mluveném i psaném projevu vhodně posoudí použití slohotvorného rozvrstvení výrazových prostředků češtiny. • Rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar. • Posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu.	Funkční styl administrativní • typická komunikační situace a jazykové a strukturní rysy komunikátů funkčního stylu administrativního • útvary administrativního stylu (životopis, úřední korespondence, objednávka, hlášení, inzerát aj.) • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů	OSV MORÁLKA VŠEDNÍHO DNE • já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji
• Porozumí manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit.	Útvary komunikace (uplatnění komunikace na trhu práce) • komunikace u přijímacího řízení • komunikace v pracovním týmu • vztahy a komunikace na pracovišti	MKV VZTAH K MULTILINGVNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ • jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů OSV SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE • verbální a neverbální komunikace (specifika) • co vím o svém komunikačním chování SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ • sociálně-komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci
• Uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. • Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora. • Formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. • Uceleně reprodukuje	<i>Literární komunikace</i> Česká a světová literatura druhé poloviny 20. století • reflexe 2. světové války • žánrová a tematická pestrost světové literatury (neorealismus, magický realismus, rozhněvaní mladí muži, beatnická literatura, antiutopie,	D – historický kontext daného období Zsv – filozofické směry 2. pol. 20. století VV+HV – postmodernismus v umění MKV PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY INTERKULTURALITY • jak mohu změnit své

přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. • Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. • Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	postmoderna, triviální a braková literatura) • česká literatura po 2. světové válce (schematismus 50. let, oficiální, exilová a samizdatová literatura, experimentální literatura, malé divadelní scény, literatura faktu)	monokulturní představy o lidech na představy multikulturní OSV SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE • lidská komunikace a jak jí rozumím • kvality komunikace • vnímání komunikace • rozumění komunikace • respektující komunikace • přesná komunikace • pozitivní komunikace EGS GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY • kulturní okruhy ve světě a Evropě: prolínání světových kultur, specifika, etnická, jazyková a náboženská rozmanitost • člověk jako jedinec v globálním kontextu ŽIJEME V EVROPĚ • významní Evropané • významní Evropané v českém prostředí, mozaika evropských a světových reprezentantů politiky, vědy, kultury, kteří pocházejí z území Čech, Moravy a českého Slezska • historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy
• Identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře. • Rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu.	Text a intertextovost • metody interpretace textu (interpretační postupy a konvence, význam a smysl, interpretace a předinterpretování) • kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva)	

5.2. Anglický jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	4	4	4	4

- Vyučovací předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru *cizí jazyk* a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti *jazyk a jazyková komunikace pro RVP G*. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova, mediální výchova a multikulturní výchova.
- Ve všech hodinách se výuka dělí na skupiny, pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené didaktickou technikou. Na anglický jazyk navazuje konverzace v anglickém jazyce, která je zaměřena na historii, geografii, politiku, ekonomiku a kulturu.
- Hlavním cílem anglického jazyka je připravit žáka ke zvládnutí maturitní zkoušky.
- Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie a českého jazyka a literatury.
- Studijním materiálem mohou být moderní učebnice zaměřené k přípravě ke státní maturitě. Jako doplňující materiály jsou využívány časopisy Hello, Friendship a Bridge.
- K dispozici jsou mapy, obrazy a tematické plakáty. Své komunikační schopnosti si mohou studenti ověřit v konverzačních i jiných soutěžích.
- Pořádáme také poznávací zahraniční exkurze, jejichž cílem je posílit zájem žáků o komunikaci v anglickém jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vhodnou motivací podněcuje zájem žáka o anglický jazyk – *kompetence k učení*.
- Učitel učí žáka neostýchat se komunikovat anglicky s cizím člověkem nebo rodilým mluvčím vytváří pro žáka „role plays“, kdy žák řeší různé modelové situace – *kompetence k řešení problémů*.
- Učí žáka nebát se komunikace v cizím jazyce v cizím prostředí – *kompetence komunikativní*.
- V rámci skupinového a párového vyučování vede žáka ke schopnosti spolupracovat – *kompetence sociální a personální*.
- Učí žáka poznávat anglicky mluvící země a jejich zvyky a tradice a srovnat je s naší zemí – *kompetence občanské*.
- Vede žáka k samostatnému studiu – *kompetence k podnikavosti*.

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech • Student rozumí učiteli. • Rozumí hlavním myšlenkám poslechu na téma, se kterým je předem obeznámen. • Rozumí instrukcím a pokynům v učebnici. • Rozumí hlavním myšlenkám textů v učebnici. • Pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického textu s pomocí slovníku. Čtení • Přečte srozumitelně a plynule text. • Vyhledá v textu hlavní myšlenky. • Vyhledá v textu detailní informace. • Orientuje se v textu. • S pomocí slovníku překládá jednodušší autentické texty do rodného jazyka. Mluvení • Rozumí otázce a adekvátně na ni reaguje. • Stručně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý jednodušší text se známou slovní zásobou. • Zapojí se do jednoduché konverzace na obecné téma, klade otázky. Psaní • Napíše neformální dopis, e-mail s informacemi o sobě a své rodině. • Napíše krátký souvislý text, který popisuje děj. • Popíše místo, kde žije.	Jazykové prostředky Fonetika • souhlásky znělé a neznělé • samohlásky • slovní a větný přízvuk • výslovnost stažených forem Gramatické kategorie • pořádek slov v otázce • přítomný čas prostý a průběhový • vztažné věty • minulý čas prostý a průběhový • otázky s/bez pomocných sloves • vyjadřování budoucnosti – předpovědi, plány • předpřítomný čas • nepravidelná slovesa • stupňování přídavných jmen a příslovčí • minulý čas pravidelný a nepravidelný Tematické okruhy • popis osoby • rodina • dovolená, prázdniny • hudba • v restauraci • nakupování • město • volný čas Komunikační situace • pozdrav, představení se, poděkování, rozloučení se, omluva, žádost, odmítnutí • vyjádření plánů • srovnávání	MV • vývoj médií od knihtisku po internet, vznik masových médií, reklama a její výrazové prostředky MKV • jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR, v Evropě, jaké jsou metody soužití různých skupin, co je podstata multikulturalismu, jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti v ČR, v Evropě, jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů OSV • „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, jak rozumím svému rozvoji a jaký mám vztah k vlastnímu tělu a psychice, jak jsem schopen vnímat pozitivně, jaký chci být, co dělám pro osobní rozvoj, jak se chovám, vztah k lidem, zdravý životní styl, péče o sebe sama, relaxace, organizace vlastního času, verbální a neverbální komunikace, komunikační chování, lidská komunikace – jak jí rozumíme, spolupráce a soutěž EGS • kulturní okruhy ve světě a v Evropě, prolínání světových kultur, vzdělání v globálním kontextu, významné zahraniční univerzity, srovnání vzdělání na českých gymnáziích a

		podobných školách v zahraničí Bi, Zsv – člověk, rodina, vztah k lidem, denní program, média, reklama Z – dovolená, kulturní okruhy ve světě, moje město, země a národnosti HV – hudba Bi, F – počasí TV – sporty a hry
2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech • Studenti rozumí učiteli. • Rozumí částečně rodilým mluvčím. • Rozumí hlavním myšlenkám textů z audiovizuální techniky. • Odvozuje význam neznámých slov dle kontextu. • Zachytí podstatné body textů, které jsou pronášeny spisovně a zřetelně. Čtení • Přečte plynule text. • Čte foneticky správně. • Orientuje se v textu. • Porozumí jasně formulovaným instrukcím. • Vyhledává hlavní myšlenky v textu. • S pomocí slovníku překládá cizí texty do rodného jazyka. Mluvení • Rozumí otázce, reaguje na ni odpovědí. • Komunikuje poměrně plynule, spontánně. • Reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text. Psaní • Napíše pohlednici, krátký dopis, e-mail. • V dopise vyjádří pocity, reaguje na názory pisatele dopisu, podá informace.	Jazykové prostředky Fonetika • upevňování výslovnostních návyků, opakování pravidel výslovnosti, slovní přízvuk Gramatické kategorie • vyjádření množství • příslovce • použití infinitivu s „to“ a bez „to“ • použití gerundia (–ing) • vyjádření povinnosti a zákazu • vyjádření možnosti a doporučení • předpřítomný čas, jeho porovnání s časem minulým • IF – podmínkové věty reálné a nereálné • USED TO • trpný rod • předminulý čas Tematické okruhy • nakupování • zvířata • životopis • vynálezy • školní předměty • zdraví a životní styl Komunikační situace • návrh, názor, prosba, svolení, odmítnutí, rezervace, omluva	EGS • ekonomický rozvoj a globalizace, kulturní okruhy ve světě a Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl v evropských zemích, významné zahraniční university, srovnání vzdělání na českých gymnáziích a podobných školách v zahraničí MV • financování médií MKV • jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR a v Evropě, jaké jsou metody soužití různých skupin, co je podstata multikulturalismu, jak se mohou naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti v ČR, v Evropě, jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů OSV • „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, zlepšování kvality mého učení, zdravý životní styl, relaxace, rozhodnutí a důležité volby, verbální a neverbální

		komunikace, komunikační chování, lidská komunikace – jak jí rozumíme, spolupráce a soutěž EVO ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí Z – dovolená, město, země a národnosti, vzdělání, univerzity Bi, Zsv – denní režim, práce, zaměstnání, finance Bi, F – počasí, životní prostředí, globalizace
3. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Student rozumí učiteli a částečně rodilému mluvčímu. - Rozumí i delšímu souvislému textu a jeho hlavním myšlenkám. - Odvodí význam neznámých slov dle kontextu. Čtení - Čte plynule a foneticky správně neznámý text a je schopen ho reprodukovat. Mluvení - Popíše událost, zážitek. - Reaguje adekvátně v běžných komunikačních situacích. - Sestaví krátké sdělení, snaží se o logické uspořádání. Psaní - Napíše formální i neformální dopis. - Popíše osobu, dům, byt. - Napíše e-mail. - Snaží se používat spojovací výrazy.	Jazykové prostředky Fonetika - správné používání slovního a větného přízvuku - intonace - fonetická transkripce Gramatické kategorie - srovnání přítomných časů, akční slovesa - vyjádření minulosti – minulý čas prostý, průběhový, perfektum - budoucí formy – going to, ing form, will, shall - přídavná jména – 2. a 3. stupeň - must, have to, should, may, might, can't, can, could, be able to 1. podmínka, 2. podmínka - časové věty - usually, used to - předpřítomný čas průběhový - předminulý čas Tematické okruhy - popis osoby - v kanceláři - pronájem bytu - popis domu nebo bytu - jídlo, restaurace - sporty - rodina, osobnost - peníze - cestování, dopravní prostředky - vzdělání	EGS - ekonomický rozvoj a globalizace, kulturní okruhy ve světě a Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl v evropských zemích, významné zahraniční university, srovnání vzdělání na českých gymnáziích a podobných školách v zahraničí MV - vývoj médií od knihtisku po internet, vznik masových médií, reklama a její výrazové prostředky MKV - jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR a v Evropě, jaké jsou metody soužití různých skupin, co je podstata multikulturalismu, jak se mohou naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti v ČR, v Evropě, jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů OSV „já“ sám o sobě, mé

	• přátelství • nakupování	chování, myšlení a prožívání, jaký chci být, co dělám pro osobní rozvoj, jak se chovám, vztah k lidem, zdravý životní styl, relaxace, verbální a neverbální komunikace, komunikační chování, lidská komunikace – jak jí rozumíme, dobré vztahy k lidem, vztahy s dospělými nebo lidmi jiného názoru, názory druhých jako východiska pro můj rozvoj Bi, Zsv – člověk, rodina, osobnost TV – sporty Zsv – peníze, vzdělání, přátelství, ekonomický rozvoj a globalizace, média, reklama
4. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech • Student postihne hlavní body a detailní informace. • Rozumí učiteli. • Rozumí rodilým mluvčím. • Rozumí hlavním myšlenkám textů z audiovizuální techniky. • Odvodí význam neznámých slov z kontextu. Čtení • Přečte plynule neznámý text. • Čte foneticky správně. • Rozumí tomu, co čte. • Orientuje se v textu. • Vyhledává v textu hlavní myšlenky a specifické informace. • Překládá plynule do rodného jazyka. • Odhadne význam neznámých výrazů. • Postihne sled hlavních myšlenek. • Shromáždí specifické informace z více krátkých textů. Mluvení	Jazykové prostředky Fonetika • slovní, větný přízvuk • zvláštnosti zvukové podoby • intonace • fonetická transkripce Gramatické kategorie • vyjádření množství • člen určitý a neurčitý • gerundium, infinitiv • nepřímá řeč • trpný rod • vztažná zájmena • podmínkové věty • tázací dovětky • frázová slovesa • vztažné věty těsné, volné • nepravidelná slovesa Tematické okruhy • zaměstnání • nakupování • film • televize • maturitní témata Komunikační situace • vyjádření žádosti,	OSV • „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, relaxace, péče o zdraví, mé sociální dovednosti, verbální a neverbální komunikace, komunikační chování, lidská komunikace – jak jí rozumíme, morální a sociální dilemata doby, spolupráce a soutěž, názory druhých jako východiska pro můj rozvoj MKV • jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR a v Evropě, jaké jsou metody soužití různých skupin, co je podstata multikulturalismu, etnická, náboženská nesnášenlivost, zdroj mezinárodního napětí, xenofobie, rasismus, intolerance, reakce na osoby, jejichž myšlení, cítění a jednání vychází

• Formuluje otázky i odpovídá na ně. • Sdělí informace o běžných věcech. • Vyjádří i zdůvodní svůj názor. • Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text. • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. • Popíše osobu, místo, událost, zážitek. • Vyjádří souhlas či nesouhlas. • Vysvětlí problém. • Zformuluje hypotézu. Psaní • Sestaví souvislý text týkající se známého tématu (popíše osobu, místo, skutečné nebo smyšlené události, zážitky). • Vytvoří životopis. • Formální dopis. • Žádost o práci, nabídka, stížnost, reklamace. • Popis filmu. • Používá i složitější spojovací výrazy.	názorů • omlouvání • popis situace	z odlišné kultury, jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti v ČR, v Evropě, jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů EVO • jak ovlivňuje člověk životní prostředí, suroviny a energie na Zemi, voda a její využití člověkem, půda, důsledky na ŽP, ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí, globální ekologické problémy, s kterými problémy z hlediska ŽP se ČR a region nejvíce potýká, které instituce v ČR se zabývají problematikou ŽP EGS • kulturní okruhy ve světě a Evropě, chudoba a bohatství, zdraví v globálním kontextu, vzdělání v globálním kontextu, historické kořeny, zapojení do humanitární pomoci, životní styl v evropských zemích, významní Evropané, významné zahraniční univerzity, srovnání vzdělání Z – zajímavá místa v Evropě, Americe, Austrálii Zsv – člověk a společnost, problémy mladých lidí, zdraví, vzdělání, zaměstnání, mezilidské vztahy Bi – příroda kolem nás, životní prostředí D – základní fakta z historie USA, VB, Austrálie, Kanady, N. Zélandu JČ – angličtí a američtí spisovatelé, literární směry Che, F – věda a technika
--	--	--

5.3. Francouzský jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	3	3	3	4

Vyučovací předmět francouzský jazyk vychází z obsahu vzdělávacího oboru *další cizí jazyk RVP G*.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata: multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, osobnostní a sociální výchova a mediální výchova.

Francouzský jazyk se jako druhý cizí jazyk vyučuje od prvního do čtvrtého ročníku čtyřletého studia. Vyučuje se ve skupinách. Hodiny probíhají ve třídách určených pro výuku cizích jazyků, vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami, případně ve třídě kmenové. Na předmět navazuje volitelný předmět konverzace ve francouzském jazyce, který si žáci mohou zvolit ve třetím ročníku vyššího gymnázia.

Francouzský jazyk v obou typech gymnaziálního studia svým vzdělávacím obsahem souvisí zejména se vzdělávacími obsahy předmětů český jazyk a literatura, dějepis, zeměpis, hudební výchova, základy společenských věd a informatika a výpočetní technika.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby našli potřebné informace ze všech dostupných zdrojů (učebnice, časopisy, noviny, slovníky, internet, literatura atd.) a následně o nich diskutovali – *kompetence k učení, kompetence komunikativní*.
- Učitel předkládá žákům problematické situace každodenního života a vybízí žáky k jejich řešení (nejčastěji využívá metodu brainstormingu či skupinové diskuse) – *kompetence k řešení problémů*.
- Formou diskuse či dialogu učitel rozvíjí u žáků schopnost správně formulovat své myšlenky, vyjadřovat svůj názor a naslouchat a respektovat názor druhého – *kompetence komunikativní, komunikace sociální a personální*.
- Učitel rozvíjí u žáků schopnost rozpoznat v písemném či ústním projevu hlavní myšlenky, klíčová místa a následně tento text či mluvený projev v několika větách shrnout – *kompetence k učení, kompetence komunikativní*.
- Učitel vede žáky ke sledování aktuálního dění v České republice, ve Francii a ve světě a vybízí je k jejich vlastním komentářům – *kompetence komunikativní, kompetence občanské*.
- Učitel předkládá žákům různé možnosti, jak v praxi využít francouzský jazyk a jak se ve společnosti úspěšně realizovat – *kompetence k podnikavosti*.

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Reaguje na jednoduché otázky běžné komunikace. - Pochopí smysl krátké, jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace. - Rozumí jednoduchým instrukcím týkajících se organizace výuky. Ústní projev - Tvoří a obměňuje jednoduché věty. - Dbá na gramatickou správnost. - Tvoří krátké dialogy týkající se probraných konverzačních témat. Písemný projev - Osvojí si základní aspekty písemné podoby francouzského jazyka. - Tvoří a obměňuje jednoduché věty. - Napíše krátký text (vzkaz). Čtení - Čte foneticky správně přiměřeně náročný text. - V jednoduchém textu vyhledá klíčovou informaci.	Gramatika - členy podstatných jmen, rody, přídavná jména, množné číslo - číslovky - zájmena přivlastňovací a ukazovací - základní nepravidelná slovesa - přítomný čas - časování sloves první třídy - existenciální vazba il y a - zápor - tvoření otázky - rozkazovací způsob Slovní zásoba a konverzační témata - rodina - škola - bydlení - zeměpis Evropy - základní údaje o Francii - úvod do světa frankofonie Pravopis psaní krátkého přání, e-mailu Fonetika - abeceda - fonetická transkripce - zvuková podoba a její zvláštnosti	OSV - poznání a rozvoj vlastní osobnosti („já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání) - spolupráce a soutěž (spolupráce a soutěž; soutěž a její prožívání; člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat; zvládání soutěže) - seberegulace (verbální a neverbální komunikace; komunikační chování) Zsv MKV - základní problémy sociokulturních rozdílů (jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR a v Evropě) Zsv, Z EGS - žijeme v Evropě (životní styl v evropských zemích, významní Evropané) Z, D
2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Reaguje na jednoduché otázky běžné komunikace. - Pochopí smysl krátké, jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace. - Rozumí všem instrukcím týkajících se organizace výuky. - Využívá dvojjazyčný slovník. Ústní projev - Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných témat. - Aktivně používá známou slovní zásobu. - Dbá na gramatickou správnost.	Gramatika - zvratná slovesa - slovesa II. třídy - minulý čas složený - blízká budoucnost - nepravidelná slovesa – rozšíření - osobní zájmena nesamostatná ve funkci předmětu - základní slovesné vazby - číslovky 100 a více Slovní zásoba a konverzační témata - režim dne - sport - volný čas - gastronomie	OSV - poznání a rozvoj vlastní osobnosti („já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání; zdravý životní styl; péče o zdraví) - seberegulace (organizace vlastního času) - spolupráce a soutěž (spolupráce a soutěž; soutěž a její prožívání; člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat; zvládání soutěže) Zsv MKV - základní problémy sociokulturních rozdílů (jak

- Tvoří krátké dialogy týkající se probraných konverzačních témat. Písemný projev - Vytvoří krátký popis (denní režim, cesta do školy atd.). - Napíše krátký dopis. Čtení - Čte foneticky správně přiměřeně náročný text. - V jednoduchém textu vyhledá klíčovou informaci.	- Francie, geografie, symboly - Metropolitní a zámořská Francie Pravopis - psaní krátkého písemného projevu	se projevuje sociokulturní různorodost v reg. ČR a v Evropě) Z, Zsv EGS žijeme v Evropě (životní styl v evropských zemích) Zsv, Z
3. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Rozumí všem pokynům učitele a správně na ně reaguje. - Rozumí souvislému textu či nahrávce, vztahující se k probraným konverzačním tématům. - Shrne krátký text a vyhledá v něm klíčové informace. - Rozumí zřetelným nahrávkám rod. mluvčího. Ústní projev - Souvisle vypráví o předem daném tématu. - Za použití krátkých vět se domluví v běžných situacích každodenního života (omluví se, zeptá se na čas, na cestu, zamluví si pokoj v hotelu atd.). - Aktivně používá slovní zásobu v rozsahu probraných lekcí. - Dbá na gramatickou správnost mluveného projevu. Písemný projev - Napíše krátké sdělení (e-mail, blahopřání, rezervace). - Popíše různé aktivity (cesta do školy, denní režim atd.). Čtení - Čte téměř bez chyb neznámý text, který je přiměřený dosud probrané mluvnici. - Odvodí výslovnost neznámého slova.	Gramatika - neurčitá zájmena měme, tout - zájmena vztažná - upevňování základních slovesných časů (přítomný, minulý složený, blízký budoucí a budoucí jednoduchý) - imparfait - předmět přímý a nepřímý + shoda se slovesem avoir - příslovce - nepravidelná slovesa - slovesné vazby - řadové číslovky - Subjonctif Slovní zásoba a konverzační témata - Francie - výtvarné umění - média - slavné osobnosti - francouzské svátky a tradice - Frankofonie Pravopis - psaní e-mailů - krátký písemný projev	OSV - poznání a rozvoj vlastní osobnosti (vztah k lidem, jaký chci být) Zsv - seberegulace (rozhodnutí a důležité volby) - spolupráce a soutěž (vztahy s dospělými nebo s lidmi odlišného názoru; názory druhých jako východiska pro můj rozvoj, člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat) Zsv MV - média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných; komunikace a spolupráce v týmu) MKV - základní problémy sociokulturních rozdílů (jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR a v Evropě) Z, Zsv EGS - žijeme v Evropě (významní Evropané; významní Evropané v českém prostředí) Z, D - globální problémy (nerovnost mezi ženami a muži ve světě)

4. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Rozumí všem pokynům učitele a správně na ně reaguje. - Rozumí souvislému textu či nahrávce, vztahující se k probraným konverz. témat. - Shrne delší text a vyhledá v něm klíč. Informace. Ústní projev - Souvisle vypráví o předem daném tématu. - Tvoří rozvitě věty s důrazem na gramatickou správnost. - Aktivně používá slovní zásobu v rozsahu probraných lekcí. - Formuluje svůj názor a předkládá argumenty. Písemný projev - Napíše delší sdělení (e-mail, pozvánka). - Za použití slovníku napíše delší písemný projev na zadané téma; používá spíše jednodušší gramatiku a slovní zásobu, ale dbá na správnou strukturu textu. Čtení - Čte bez chyb neznámý text, který je přiměřený dosud probrané mluvnici. - Odvodí výslovnost neznámého slova.	Gramatika - nepravidelná příslovce - subjonctif – prohloubení podmiňovací způsob - être en train de + inf. - přivlastňovací zájmena samostatná - neurčitá zájmena - podmínkové věty - souslednost časů - přímá a nepřímá otázka Slovní zásoba a konverzační témata - literatura - ekologie - Paříž - Frankofonie - přátelé a rodina - popis osoby – vzhled a vlastnosti Pravopis - psaní pozvánky - delší písemný projev	OSV - seberegulace (organizace vlastního času) Zsv - spolupráce a soutěž (člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat) Zsv EGS - žijeme v Evropě (životní styl v evropských zemích; významní Evropané) Z, D MKV - základní problémy sociokulturních rozdílů (jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR a v Evropě) Z, Zsv

5.4. Německý jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	3	3	3	4

Vyučovací předmět německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru *další cizí jazyk* a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti *jazyk a jazyková komunikace z RVP G*.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata: multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, osobnostní a sociální výchova a mediální výchova.

Výuka je zaměřena na rozvoj a postupné rozšiřování všech jazykových dovedností. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní se vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Žáci jsou vedeni tak, aby na konci vyššího gymnázia dosáhli úroveň B1, proto je kladen velký důraz na dialogy, poslech s porozuměním, samostatný ústní a písemný projev.

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích.

Předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se německy mluvících zemí a regionů /Německo, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, východní Belgie atd./ a upevňovat vědomí existence rozličných kultur.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny. Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností využití videa, DVD přehrávačů a CD přehrávačů. Žáci se mohou účastnit výuky v multimediálních učebnách, anebo učebnách vybavených PC s možností využití internetu.

Součástí výuky není jen pouze vyučovací hodina, ale i práce s časopisem, příležitostné akce jako olympiády, soutěže, výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty apod. Při výuce jsou používány časopisy, autentické texty, audionahrávky, videonahrávky.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, vede žáky k získávání poznatků z nejrozličnějších zdrojů (časopisy, internet ap.).
- Sleduje rozvoj žáka a hodnotí jeho práci testovými metodami, vede žáky k práci s chybou – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení, využívá a aplikuje internacionalismy – *kompetence k učení*.
- Učitel aplikuje různé postupy pro řešení problémů, vytváří praktické problémové situace a vede žáky k jejich řešení tím, že převezmou role aktérů. Využívá týmové práce, situačních her, rozhovorů, zadává žákům samostatné tvořivé úkoly – *kompetence k řešení problémů*.
- Učitel zapojuje žáky do diskuze a vede je k obhájení jejich názoru, vede žáky k četbě cizojazyčných časopisů a k diskuzi, vede žáky k práci se slovníkem, s přiměřeně náročnými texty. Využívá všech způsobů komunikace v cizím jazyce, transfer – využívá podobnosti JA – JN – *kompetence komunikativní*.
- Učitel vytváří příjemnou atmosféru ve skupině, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými a přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, podílí se na budování sebevědomí žáků. Vede žáky k uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce – *kompetence sociální a personální*.
- Učitel zadává mluvní i písemné úkoly, které vedou žáka k formulování a obhajování vlastních postojů, vede žáky k zodpovědnosti za sebe sama, za skupinu. Respektuje individuální zájmy, vede žáky k uvědomování si českých tradic a k respektu k tradicím v jiných zemích a rodinách – *kompetence občanská*.

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Reaguje na jednoduché pokyny a věty. - Rozumí těmto pokynům. - Používá abecední slovník učebnice. Čtení - Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. - Čte nahlas a foneticky správně. - Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých slovních spojení a vět. Mluvení - Adekvátně reaguje na jednoduché pokyny. - Používá slovní zásobu dle tematického okruhu. - Aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace. - Dokáže pojmenovat předměty a školní potřeby a ptát se na ně. - Jednoduše popisuje svůj byt, místnosti, nábytek. Psaní - Osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka. - V písemném projevu sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na něj.	Fonetika - abeceda - zvuková podoba slova Pravopis - základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie - abeceda - věta oznamovací - věta tázací s tázacími slovy - časování sloves v přítomném čase - osobní zájmena - slovesa - podstatná jména – skloňování - přívlastňovací zájmena - předložky - pomocná slovesa - slovesa s odlučitelnými předponami - slovní zásoba - krátké sdělení - dopis Tematické okruhy - představování se - rodina - škola - bydlení - termíny, schůzky - orientace Komunikační situace - první kontakty s cizincem - pozdrav, loučení - poděkování - představení sebe a členů rodiny - popis třídy a školních předmětů - popis bytu - denní program - časové údaje - orientace v domě, ve škole	EGS - kulturní okruhy ve světě a v Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl v evropských zemích. Komunikace a spolupráce v týmu. Interpretace autora – samostatný projev a ve skupině MV - vývoj médií od knihtisku po internet MKV - jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR a v Evropě. Kulturní okruhy ve světě a Evropě. Žijeme v Evropě. Shody a rozdíly ve školství, partnerském a rodinném životě EVO - jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí. Vztah člověka a prostředí – beseda OSV „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, jak rozumím svému rozvoji a jaký mám vztah k vlastnímu tělu a psychice. Sebepoznání, sebepojetí – práce se slovníky, krátké projekty Bi – popis osoby, rodina Tv – sporty Zsv – rodina, osobnost, peníze, přátelství Z – cestování, dopravní prostředky
2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací. Pochopí a vyjádří smysl jednoduché konverzace. - Rozumí a přiměřeně reaguje na instrukce týkající se organizace	Fonetika - složitější hlásky a hláskové skupiny Gramatické kategorie - způsobová slovesa - dny v týdnu, měsíce, roční období - přívlastňovací zájmena - zápor	EGS - ekonomický rozvoj a globalizace, kulturní okruhy ve světě a Evropě MV - jak se projevuje sociokulturní různorodost v regionech ČR a v Evropě - kulturní různorodost,

výuky. - Má dostatečnou slovní zásobu v rámci daného tématu. Čtení - Čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. - Vyhledá v jednoduchém textu informaci. - Využívá abecední slovník v učebnici. Mluvení - Hovoří o různých povoláních a jednoduše popíše jejich náplň. - Popíše svůj denní program a činnost. - Popíše cestu a vypráví o dovolené. - Vyjádří cíl cesty, koupí jízdenku, zajistí ubytování. - Hovoří o jídle o nákupech. - Popíše své oblečení, hovoří o oblečení. - Porozumí informacím o počasí. - Popíše základní části lidského těla. - Sdělí své bolesti, problémy. - Umí dát radu a doporučení. Psaní - Vytvoří jednoduché sdělení týkající se situace související s tematickým okruhem. - Popíše svůj denní program a činnosti. - Napíše dopis, pozdrav z dovolené.	- předložky - pravidelná a nepravidelná slovesa - jednoduchý minulý čas - složený minulý čas - časové údaje - tázací zájmena - stupňování - přídavná jména - imperativ - slovní zásoba - krátký dopis - pozdrav - popis Tematické okruhy - povolání - orientace - prázdniny a dovolená - jídlo a pití - oblečení - počasí - lidské tělo a zdraví - komunikační situace - povolání členů rodiny - denní program a volný čas - pracovní týden a víkend - orientace ve městě - turistický ruch - jízdní řád - plánek města - prázdniny, dovolená - nákup oblečení, móda - počasí - inzeráty - moje tělo a jak o něj pečuji - nemoci	srovnání ČR a německy mluvících zemí - metody soužití, multikulturalita – četba článků – vývoj médií od knihtisku po internet MKV - globalizace a kulturní změny, globální problémy, jejich příčiny a důsledky - srovnání života ve velkoměstě v ČR a SRN - kulturní okruhy ve světě a Evropě, shody a rozdíly ve školství, partnerském a rodinném životě OSV „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, sebepoznání, sebepojetí - práce se slovníky, krátké projekty - jaký chci být, kladné stránky mé osobnosti. - vyprávění co dělám pro svůj osobní rozvoj, můj osobní vývoj, jak se chovám - spolupráce se spolužáky, vztah k lidem, soucítění, empatie, zlepšování kvality mého učení, procvičování a zlepšování paměti, slovní zásoba, vyjádření smyslu slyšeného projevu - zdravý životní styl, co dělám pro zlepšení svého způsobu života - relaxace, dovolená a prázdniny, péče o zdraví - lidské tělo a sport, dobré vztahy k lidem, život s prarodiči, vztahy v rodině Bi – popis osoby, rodina TV – sporty Zsv – rodina, osobnost, peníze, přátelství Z – cestování, dopravní prostředky
3. ročník Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - Reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací. - Reaguje na instrukce týkající se organizace	Fonetika - fonetická transkripce - zvuková podoba slova a její zvláštnosti - složitější hlásky a hláskové skupiny	MV - média a mediální produkce, financování médií, vliv reklamy na život člověka – srovnání zemí - komunikace a spolupráce

výuky. Čtení - Vyslovuje a čte foneticky správně v daném rozsahu slovní zásoby. - Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. - Rozumí obsahu a smyslu textu. - Využívá abecední slovník učebnice. Mluvení - Hovoří o jazycích a svých zkušenostech s výukou jazyků. - Vypráví o své rodině, příbuzenských vztazích. - Popíše rodinné tradice, oslavy, způsob života v rodině. - Rozlišuje pracovní a soukromé cesty. - Hovoří o koníčcích a zájmech. - Dovede pozitivně nebo negativně reagovat. - Vyjádří vliv médií na život člověka. - Vypráví o aktivitách ve volném čase. - Hovoří o seznamování, kontaktech. Psaní - Sestaví sdělení týkající se probíraných témat. - Napiše vyprávění na zadané téma. - V písemné formě sestaví blahopřání. - Napiše SMS, e-mail. - Sestaví písemně jídelní lístek.	Gramatické kategorie - syntax - vedlejší věty - porovnávání - superlativ - přivlastňovací zájmena - zvrtná zájmena - neurčitá zájmena - časová příslovce - nepřímé otázky - přídavná jména bez členu - slovní zásoba - blahopřání, SMS, e – mail - jídelní lístek Tematické okruhy - zkušenosti s učením, vícejazyčnost - příbuzenské vztahy, rodinné tradice - cestování a mobilita - volný čas a jeho využití - masmédia - komunikační situace - vlastní výuka jazyků a vzdělání - pozitiva, negativa příbuznosti jazyků - popis fotografie z rodinných oslav - popis osoby - pozvání k oslavě, přivítání hostů, poděkování - vyjádření myšlenky, domněnky - naplánování cesty, objednání jízděnky - zamluvení dovolené, cesty - trávení volného času, aktivně, pasivně - vliv médií na život člověka - nákup po internetu - webová stránka - v restauraci, objednání si jídla - seznamování	v týmu - interpretace, vnímání autora MKV - jak se projevuje sociokulturní různorodost – kulturní různorodost – srovnání ČR a německy mluvících zemí – besedy. - jaké jsou metody soužití, multikulturalita – četba článků MKV - globalizace a kulturní změny – globální problémy, jejich příčiny a důsledky – srovnání - kulturní okruhy ve světě a Evropě - Žijeme v Evropě, shody a rozdíly ve školství, partnerském a rodinném životě - člověk v globálním kontextu - způsob zábavy a trávení volného času – srovnání - vzdělání v globálním kontextu, školství v německy mluvících zemích – prezentace OSV - péče o sebe sama - můj režim dnes – písemný projev - organizace vlastního času - volný čas a mé koníčky – písemný projev Bi – popis osoby, rodina Zsv – rodina, osobnost, peníze, přátelství Z – cestování, dopravní prostředky
4. ročník Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Porozumění a poslech - Reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací. - Pochopí smysl konverzace. - Rozumí instrukcím týkajícím se organizace výuky. Čtení - Čte nahlas, plynule a foneticky správně.	Fonetika - hlásky a hláskové skupiny - fonetická transkripce Pravopis - složitější pravopisné jevy - Interpunkce Gramatické kategorie - způsobová slovesa v préteritu - vedlejší věty - příslovečná určení - perfektum a préteritum - použití minulých časů	MV - financování médií, vliv reklamy na život člověka – srovnání - komunikace a spolupráce v týmu - interpretace, vnímání autora - návyky při konzumaci médií, vliv médií na osobní život - sledování a popis návyků při užívání médií, média v rodině, ve třídě a skupině

• V textu vyhledá informaci. • Odpoví na otázky týkající se textu. Mluvení • Tvoří a obměňuje jednoduché věty. • Tvoří a obměňuje souvětí. • Dbá na gramatickou správnost. • Odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností. • Zapojí se do rozhovoru na dané téma. Psaní • Sestaví sdělení týkající se probíraných tematických okruhů. • Napíše osobní, úřední dopis, vyprávění. • Vytvoří popis. • Napíše životopis.	v mluveném a psaném projevu • spojky a spojení vět • zpodstatňování • budoucí čas a jeho použití • zdvořilá přání • předložky • podmínka, následek • neurčitá zájmena • trpný rod, pasivum • slovní zásoba • osobní, úřední dopis • popis bytu, domu • životopis Tematické okruhy • život ve městě a na venkově – výhody a nevýhody • bydlení • významná města evropské kultury • vzdělání, rekvalifikace • svátky v průběhu roku • řeč těla • vynálezy, historie jejich vzniku • komunikační situace • život ve městě, na venkově • hledání bytu, podnájmu inzeráty • stěhování • kulturní zájmy • prohlídky města a její naplánování • návštěva kina, divadla • profesní životopis • inzeráty o zaměstnání, seznámení • zdvořilé prosby • svátky, zvyky, tradice • svátky v německy mluvících zemích • emoce a řeč těla • reakce na emoce • popisy produktů a vynálezů	– písemný projev MV • jak se projevuje sociokulturní různorodost – besedy, jaké jsou metody soužití různých skupin • multikulturalita – četba článků v časopisech MKV • globalizace a kulturní změny, globální problémy a jejich příčiny a důsledky – srovnání OSV • já sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, sebepoznání, sebepojetí • příprava na životní změny, plány do budoucna – vyprávění
---	---	--

5.5. Ruský jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	3	3	3	4

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru *další cizí jazyk RVP G*. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a environmentální výchova.

Vyučuje se ve skupinách. Výuka v jednotlivých ročnících je zaměřena na rozvoj všech jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování.

Žáci se účastní výuky v multimediálních učebnách či učebnách vybavených PC. Znalost informačních technologií umožňuje žákům pracovat se softwarem nutným pro práci na počítači v ruském jazyce.

Na předmět navazuje volitelný předmět konverzace v ruském jazyce, který si žáci mohou zvolit ve třetím ročníku vyššího gymnázia.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno v RVP G.

Vzdělávání v ruském jazyce tedy směřuje ke zvládnutí znaků ruské abekvy v jejich mluvené i psané podobě tak, aby žáci byli schopni v tomto jazyce komunikovat o běžných tématech, se kterými se mohou setkat v každodenním životě. Žákům je také postupně přiblížena historie Ruska a základní realie a kultura této země.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k četbě beletrie v cizím jazyce, k diskusi o knize – *kompetence k učení, kompetence komunikativní*. Učitel tak rozvíjí u žáků potřebu četby přímo v cizím jazyce.
- Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly – samostatné jazykové projekty, jak jsou koncipovány přímo v jazykových učebnicích – *kompetence k řešení problémů, kompetence k učení*.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médii – *kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů*.
- Učitel se podílí na budování sebevědomí žáků, vytváří příjemnou atmosféru ve skupině, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými a přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, vede žáky ke schopnosti respektování jiného názoru, k rozlišení a respektování rolí – vedoucí, účastník, vede žáky k uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce – *kompetence sociální a personální*.
- Učitel vede žáky k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace / počítač apod./, využívá práce se slovníkem, mapou, plánem, grafem schématem pro prezentaci samostatných úkolů žáků volí různé formy práce pro motivaci žáků, vede žáky k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření s ohledem na jejich potřeby, osobní předpoklady a možnosti, vede žáky k uplatňování proaktivního přístupu, jejich vlastní iniciativy a tvořivosti, podporuje rozvoj osobního i odborného potenciálu žáků, vede žáky k využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit, podporuje u žáků kritické hodnocení dosažených výsledků – *kompetence k podnikavosti*.

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům. - Rozumí jednoduché a zřetelné promluvě. - Rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace. - Jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník.	Fonetika - základní druhy intonace a jejich význam - přízvuk - základní fonetické jevy Pravopis - abeceda - písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie - podstatná jména, osobní zájmena - přivlastňovací zájmena - přídavná jména a příslovce - jednoduché slovesné časy, minulý čas - vázání slov v řeči - vyjadřování budoucnosti - modální slovesa, - slovesa I. časování - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov, vykání - základní předložkové vazby - základní číslovky 0–20 - jednoduché spojovací výrazy Slohové útvary - dopis, vyprávění, reprodukce - popis Tematické okruhy - rodina - škola - místo, kde žije - bydlení - volný čas a zájmová - činnost - jídlo - oblékání - nákupy - některé svátky, tradice, příroda Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost - žádost o pomoc, službu, informaci - souhlas, nesouhlas - vyjádření názoru, jednoduchý argument	EGS - objevujeme Evropu a svět, významní Evropané OSV - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj – spolupráce a soutěž, člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat, sociálně – komunikační dovednosti MKV - kulturní difference, lidské vztahy MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce s internetem, rozbor aktuálního zpravodajství VDO - občan, občanská společnost a stát EVO - vztah člověka k prostředí Z – Evropa, Asie–povrch, vodstvo, největší města JČ – literatura–romantismus D – historický vývoj Ruska Zsv – člověk ve společnosti, etnika
Čtení - Čte foneticky správně přiměřeně náročný text - Rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci. - Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu. - Vyhledá známé výrazy a fráze. - Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu. - Aktivně využívá dvojjazyčný slovník. - Čte jednoduchý text.		
Mluvení - Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů. - Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů. - Reprodukuje jednoduchý text. - Účastní se rozhovoru na známé téma. - Dbá na jazykovou správnost - Adekvátně reaguje v komunikačních situacích.		
Psaní - Sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů. - Napíše krátké vyprávění. - Vytvoří jednoduchý popis.		

2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům. - Odvodí význam méně známých slov z kontextu. - Abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy. - Rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky. - Aktivně využívá dvojjazyčný slovník.	Fonetika - složitější fonetické jevy Pravopis - písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie - přídavná jména a příslovce - stupňování - jednoduché slovesné časy - slovesné konstrukce - rod činný a trpný - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - základní předložkové vazby - jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary - dopis formální i neformální - vyprávění Tematické okruhy - rodina; vztahy a výchova - škola a vzdělání - místo, kde žiji - bydlení - volný čas a zájmová činnost - jídlo - oblékání - nákupy - některé svátky, tradice - příroda a životní prostředí - rusky mluvící země: základní geografické údaje - Rusko vzhledem k Evropě Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost - žádost o pomoc, službu, informaci - souhlas, nesouhlas - vyjádření názoru	EGS - objevujeme Evropu a svět, významní Evropané OSV - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj – spolupráce a soutěž, člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat, sociálně – komunikační dovednosti, morální rozvoj MKV - kulturní difference, lidské vztahy MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba vlastních prezentací o městech a autorech, práce s internetem, rozbor aktuálního zpravodajství Z – Evropa, Asie–povrch, vodstvo, největší města, průmysl JČ – literatura–realismus D – historický vývoj Ruska
Čtení - Čte foneticky správně přiměřeně náročný text - Rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory). - Přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo. - V textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje. - Seznámí se s různými technikami čtení. - Aktivně využívá dvojjazyčný slovník. - Čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm.		
Mluvení - Vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů. - Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů. - Reprodukuje jednoduchý text. - Účastní se rozhovoru na známé téma. - Dbá na jazykovou správnost. - Adekvátně reaguje v komunikačních situacích. - Vyžádá si jednoduchou informaci. - Zapojí se do konverzace.		
Psaní Sestaví jednoduché sdělení týkající se		

probíraných tematických okruhů. - Napíše krátký popis. - Napíše krátké vyprávění. - Vytvoří jednoduchý popis.		
3. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu. - Pochopí hlavní smysl autentické konverzace. - Rozlišuje různé mluvčí. - Postihne různé názory a stanoviska. - Pochopí smysl textu v učebnici. - Pochopí hlavní smysl autentického materiálu (i při využití). - Vizuální či slovníkové podpory). - Rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování. - Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. - Při své práci využívá různé typy slovníků.	Fonetika - podstatná jména - přídavná jména a míra vlastnosti - stupňování přídavných jmen a příslovčí, i - nepravidelné - jednoduché slovesné časy - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - slovesné konstrukce - souslednost časová - infinitivní konstrukce Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování Tematické okruhy - rodina a vztahy - lidé v mém okolí - osobnosti - škola - místo, kde žije - práce - volný čas - životní styl (jídlo, tradice, svátky) - tradice – porovnání s Českou republikou - rusky mluvící země	EGS - objevujeme Evropu a svět, významní Evropané OSV - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj – spolupráce a soutěž, člen skupiny, komunity - ochota spolupracovat, sociálně – komunikační dovednosti - morální rozvoj MKV - kulturní difference, lidské vztahy MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba vlastních prezentací o městech a autorech - práce s internetem, rozbor aktuálního zpravodajství Z – Evropa, Asie–povrch, vodstvo, největší města, průmysl JČ – literatura–realismus D – historický vývoj Ruska
Čtení - Čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace. - Vyhledá v textu hlavní myšlenky. - Vyhledá v textu detailní informaci. - Orientuje se v textu z učebnice.		
Mluvení - Stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika). - Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba. - Sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy. - Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. - Zapojí se do jednoduché		

konverzace a udržuje ji.		
Psaní - Sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu. - Spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu. - Osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky. - Osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování.		
4. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma. - Pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované. - Pochopí hlavní smysl textu v učebnici. - Pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory). - Rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování. - Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. - Osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků.	Fonetika - podstatná jména - přídavná jména a míra vlastnosti - slovesné časy - složené slovesné časy - otázka a zápor - složitě souvětí - podmínkové a časové věty - vyjádření příčiny a důsledku Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování - slovotvorba Slohové postupy - vyprávění, popis, dopis, životopis Tematické okruhy - rodina a vztahy - lidé v mém okolí - osobnosti - škola - místo, kde žije - práce - volný čas - životní styl (jídlo, tradice, svátky) - rusky mluvící země - kultura a umění Komunikační situace - pozdrav - představení se - rozloučení se - poděkování - adresa - blahopřání v různých životních situacích - omluva - vyjádření lítosti a porozumění	EGS - objevujeme Evropu a svět, významní Evropané OSV - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj – spolupráce a soutěž, člen skupiny, komunity - ochota spolupracovat, sociálně – komunikační dovednosti, morální rozvoj MKV - kulturní difference, lidské vztahy MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - tvorba vlastních prezentací o městech a autorech - práce s internetem, rozbor aktuálního zpravodajství Z – Evropa, Asie – povrch, vodstvo, největší města, průmysl D – historický vývoj Ruska
Čtení - Čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace. - Vyhledá v textu hlavní myšlenky. - Vyhledá v textu detailní informaci. - Postihne strukturu jednoduchého textu. - Orientuje se v textu z učebnice. - K detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků.		

Mluvení • Stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma). • Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text. • Sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy. • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. • V případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci. • Zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji.	• Žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování • zjišťování názoru • jednoduchý telefonní rozhovor	
Psaní • Sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu. • Spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu. • Užívá složitější spojovací výrazy. • Logicky strukturuje text. • Osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem. • Podrobně popíše událost či zážitek. • Popíše své pocity. • Napíše životopis, jednoduchý příběh, popis.		

5.6. Matematika

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	4	4	4	4

Vyučovací předmět matematika je součástí vzdělávací oblasti *matematika a její aplikace*. Realizuje obsah dle RVP G. Dále zahrnuje část vzdělávacího oboru *člověk a svět práce dle RVP G*. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova, mediální výchova a environmentální výchova. Matematika se vyučuje po celou dobu studia.

Tato vzdělávací oblast klade velký důraz na přesné porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů matematiky a jejich vzájemných vztahů. Rozvíjí logické usuzování, abstraktní a analytické myšlení, učí srozumitelné a věcné argumentaci, formulaci problémů a jejich řešení. Napomáhá k pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi jednotlivými okruhy učiva. Učí žáky matematicky modelovat a zdůvodňovat matematické postupy. Zdokonaluje grafický projev žáků, rozvíjí geometrické vidění a prostorovou představivost. Má velmi úzký vztah k dalším přírodním vědám – biologii, chemii, fyzice a zeměpisu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky formou řízené diskuse k přijímání, hodnocení a ověřování informací. Rozvíjí logické myšlení správným užíváním matematických pojmů, hledáním vztahů mezi nimi. Vede žáky k odvozování a zdůvodňování nových vlastností a postupů – *kompetence k řešení problémů, kompetence k učení*.
- Učitel používá srozumitelnou formou odborný jazyk, symbolická a grafická vyjádření informací a totéž vyžaduje i od žáků. Vede žáky k prezentacím vlastních postupů a výsledků práce – *kompetence komunikativní*.
- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách, vede k toleranci k jiným názorům na navrhované postupy řešení, snaží se vytvářet v žácích pozitivní pohled každého jednotlivce na práci spolužáků – *kompetence sociální a personální, kompetence občanské*.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – *kompetence k učení*.
- Učitel rozvíjí osobní i odborný potenciál každého žáka přiměřeně jeho schopnostem a nadání, podporuje úvahy o efektivnějších formách řešení úloh – *kompetence k podnikavosti*.

1. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Zařazuje čísla do příslušného číselného oboru. • Znázorňuje čísla na číselné ose. • Provádí aritmetické operace v číselných oborech. • Určuje absolutní hodnotu čísel a aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty. • Provádí operace s odmocninami, částečně odmocňuje, usměrňuje zlomky.	Opakování učiva – číselné obory • obory čísel přirozených, celých, racionálních a reálných • aritmetické operace s čísly z daných číselných oborů • znázornění čísla nebo jeho aproximace na číselné ose • absolutní hodnota čísla a její geometrický význam	OSV • formování studijních dovedností • rozvíjení základních dovedností dobré komunikace, přesná a srozumitelná komunikace
• Zapisuje množinu výčtem prvků a charakteristickou vlastností. • Provádí základní operace s množinami. • Zobrazuje množinové situace pomocí Vennových diagramů, využívá těchto zobrazení k řešení slovních úloh. • Zapisuje a znázorňuje intervaly, provádí operace s intervaly.	Množiny • základní množinové pojmy a vztahy • operace s množinami • Vennovy diagramy • absolutní hodnota, intervaly, operace s intervaly, množinový zápis	
• Užívá logické spojky a kvantifikátory. • Rozeznává, kdy je věta výrok a kdy je výrokovou formou. • Vytváří negace výroků obsahující slova každý, žádný, aspoň, právě, nejvýše. • Určuje pravdivostní hodnotu výroků jednoduchých i složených. • Rozlišuje definice a věty, objasňuje logickou stavbu matematických vět.	• Výroky • výrok a jeho negace • logické spojky, výrokové kvantifikátory, složené výroky • definice, věty, důkazy	
• Rozlišuje prvočíslo a číslo složené, rozkládá přirozená čísla na prvočinitele. • Užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel k řešení úloh. • Určuje společný násobek a dělitel, stanovuje největší společný dělitel a nejmenší společný násobek přirozených čísel.	Elementární teorie čísel • zápisy přirozených čísel, násobek, dělitel, znaky dělitelnosti • největší společný dělitel, nejmenší společný násobek • prvočísla, čísla složená	F – výpočty – průběžně Che – výpočty – průběžně
• Provádí matematické operace s mocninami,	Mocniny a odmocniny • mocniny s přirozeným	F – převody jednotek

- odmocninami. - Používá mocniny a odmocniny ve výpočtech. - Užívá mocninu se základem 10 při převádění jednotek.	mocnitelem - mocniny s celým mocnitelem - mocniny s racionálním mocnitelem - odmocniny	
- Používá geometrické pojmy a geometrickou symboliku. - Zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině. - Třídí rovinné útvary na základě vlastností. - Určuje objekty v trojúhelnících, znázorňuje je a užívá jejich základní vlastnosti. - Aplikuje poznatky o trojúhelnících v úlohách početní geometrie, určí jejich obsah, obvod. - Při řešení úloh využívá množiny bodů dané vlastnosti. - Rozlišuje základní druhy čtyřúhelníků, popisuje a sestavuje pravidelné mnohoúhelníky. - Využívá poznatky o mnohoúhelnících v úlohách konstrukční geometrie. - Řeší početně obvody a obsahy geometrických útvarů.	Planimetrie I - geometrické útvary – útvary v rovině (klasifikace), rovnoběžnost, kolmost, odchylka přímek, dvojice úhlů - trojúhelníky – strany, vnitřní a vnější úhly, osy stran a úhlů, výšky, těžnice, střední příčky, kružnice opsané a vepsané, Pythagorova věta, Euklidovy věty - kružnice, kruh – úhly příslušné k oblouku kružnice, mocnost bodu ke kružnici - konstrukční úlohy – množiny bodů dané vlastnosti, konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků, mnohoúhelníků - obvody a obsahy geometrických obrazců	OSV rozvoj pozornosti, soustředění, prostorové představivosti, přesného grafického projevu F – skládání sil, rychlostí, dráhy
- Provádí početní operace s mnohočleny, rozkládá mnohočleny na součin užitím vzorců a vytýkáním. - Stanovuje definiční obory lomených výrazů, provádí operace s lomenými výrazy. - Aplikuje úpravy výrazů v praktických úlohách. - Vyjadřuje neznámou ze vzorců.	Mnohočleny, lomené výrazy - výrazy, početní úkony s mnohočleny - úpravy algebraických výrazů vytýkáním, užití vzorců - operace s lomenými výrazy, podmínky lomeného výrazu – definiční obor - výrazy s mocninami, odmocninami	F, Che – vyjadřování neznámé ze vzorců
- Rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic. - Řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, diskutuje jejich řešitelnost a počet řešení. - Řeší lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou. - Provádí rozbor parametrů a řeší rovnice s parametry.	Lineární rovnice a nerovnice, jejich soustavy - lineární rovnice s jednou neznámou, typy rovnic, metody řešení - lineární nerovnice s jednou neznámou - lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - lineární rovnice s parametrem a diskuzí řešení	Che – koncentrace roztoků

Sestavuje a řeší lineární rovnice a jejich soustavy u slovních úloh.	- soustavy lineárních rovnic a nerovnic s více neznámými, metody řešení - užití lineárních rovnic a soustav rovnic při řešení slovních úloh	
- Řeší neúplné a úplné kvadratické rovnice, úplnou řeší pomocí vzorce, rozkladem na součin kořenových činitelů. - Užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice. - Řeší kvadratické nerovnice početně. - Při řešení rovnic s neznámou pod odmocninou a ve jmenovateli stanovuje definiční obor a rozhoduje o nutnosti zkoušky. - Řeší rovnice s parametrem a provádí rozbor. - Aplikuje řešení kvadratických rovnic ve slovních úlohách, interpretuje vypočtené výsledky.	Kvadratické rovnice a nerovnice, soustavy lineárních a kvadratických rovnic - neúplné a úplné kvadratické rovnice a jejich řešení - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - kvadratické nerovnice, metody řešení - kvadratické rovnice s parametrem - iracionální rovnice - soustavy kvadratické a lineární rovnice o dvou neznámých - užití kvadratických rovnic při řešení slovních úloh	
- Popisuje a určuje shodná zobrazení a využívá jejich vlastnosti při řešení konstrukčních úloh. - Popisuje a určuje podobnost útvarů, stejnoolehlost a užívá jejich vlastnosti při řešení konstrukčních úloh.	Planimetrie II. - shodná zobrazení v rovině – osová souměrnost, středová souměrnost, otáčení, posunutí - podobná zobrazení – podobnost trojúhelníků, stejnoolehlost - konstrukční úlohy řešené s využitím zobrazení	
2. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
- Řeší početní i slovní úlohy z aritmetiky i geometrie s využitím dosavadních znalostí učiva 1. ročníku. - Provádí konstrukční geometrické úlohy v rozsahu učiva 1. ročníku.	Opakování učiva 1. ročníku	OSV - formování studijních dovedností - rozvíjení základních dovedností dobré komunikace - přesná a srozumitelná komunikace, diskuse řešení úloh - rozvíjení vztahu ke spolupráci a soutěži
- Užívá pojmy definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě. - Načrtává a sestavuje grafy požadovaných funkcí, určuje průsečíky grafu	Funkce - definice funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce - vlastnosti funkce – monotónnost, sudost,	F – pohyby těles

s osami soustavy souřadnic. • Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí. • Využívá grafy funkcí při řešení rovnic a nerovnic. • Pracuje a lineární funkcí, načrtává její graf. • Sestrojuje graf lineární lomené funkce. • Pracuje s kvadratickou funkcí, načrtne její graf, vypočítává souřadnice vrcholu paraboly, určuje definiční obor, obor hodnot, vlastnosti. • Sestrojuje náčrty grafu kvadratické funkce s absolutní hodnotou. • Načrtne graf nepřímé úměrnosti, lineární lomené funkce, mocninných funkcí, určuje definiční obory, obory hodnot, intervaly monotónnosti. • Řeší početní úlohy s mocninami, odmocninami. • Vytváří inverzní funkci k dané funkci. • Sestrojuje grafy exponenciální a logaritmické funkce jako funkce navzájem inverzní, stanovuje základní vlastnosti. • Vysvětluje význam základu v předpisech funkcí. • Užívá logaritmus a jeho vlastnosti, řeší exponenciální a logaritmické rovnice.	lichost, omezenost, extrém, funkce periodická, inverzní funkce, grafy (i s absolutní hodnotou), vlastnosti, užití, grafické řešení rovnic a nerovnic • kvadratické funkce, grafy (i s absolutní hodnotou), vrchol paraboly, vlastnosti, užití při řešení kvadratických rovnic a nerovnic • nepřímá úměrnost, lineární lomená funkce, vlastnosti, grafy (i s absolutní hodnotou) • mocninná funkce, rozdělení dle exponentu, grafy • mocniny, odmocniny • inverzní funkce k dané funkci, definice, vlastnosti, grafy • exponenciální a logaritmické funkce, vlastnosti, grafy, vztahy • logaritmus čísla, věty o logaritmech, dekadický a přirozený logaritmus, počítání s logaritmy • exponenciální a logaritmické rovnice	
• Objasní pojem orientovaný úhel a vyjádří jeho velikost v míře stupňové, obloukové. • Definuje a znázorní goniometrické funkce v oboru R užitím jednotkové kružnice, načrtne grafy funkcí a určuje jejich vlastnosti.	Goniometrie • velikost úhlu v míře stupňové a obloukové • goniometrické funkce obecného úhlu, definice a jejich grafy • základní vztahy mezi goniometrickými funkcemi, součtové vzorce, goniometrické funkce úhlů	F – velikost sil, úhel, dráha pohybu Z – vzdálenost bodů na mapě i v terénu, úhly pochodu

• Užívá vztahy mezi goniometrickými funkcemi a řeší goniometrické rovnice. • Využívá trigonometrie a goniometrie k řešení pravoúhlého a obecného trojúhelníku. • Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích.	$2x, \frac{x}{2}$, součet a rozdíl goniometrických funkcí • goniometrické rovnice • sinová a kosinová věta, řešení obecného trojúhelníku, aplikace • užití goniometrických funkcí v pravoúhlém i obecném trojúhelníku při řešení slovních úloh	
• Zobrazuje základní tělesa ve volném rovnoběžném promítání a sestavuje rovinné řezy kvádru, krychle, jehlanu. • Určuje odchylku přímek, přímky a roviny, dvou rovin, řeší vzdálenost bodů od přímky, roviny. • Rozhoduje o kolmosti nebo rovnoběžnosti přímek a rovin užitím kritérií. • Charakterizuje jednotlivá tělesa a počítá jejich objem a povrch.	Stereometrie • volné rovnoběžné promítání – vzájemná poloha přímek a rovin • řezy, průnik dvou rovin, přímky a roviny, přímky s povrchem tělesa • metrické úlohy v prostoru – kolmost přímek, rovin, vzdálenost bodů, přímek, rovin, odchylka přímek, rovin • povrchy o objemy těles – krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule a její části, komolý jehlan a kužel	VV – prostorové práce
3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Řeší početní i grafické úlohy o funkcích s využitím dosavadních znalostí učiva 2. ročníku. • Provádí konstrukční stereometrické úlohy v rozsahu učiva 2. ročníku.	Opakování učiva 2. ročníku	OSV • formování studijních dovedností • rozvíjení základních dovedností dobré komunikace • přesná a srozumitelná komunikace, diskuse řešení úloh • rozvíjení vztahu ke spolupráci a soutěži MV • příprava a zpracování materiálů získaných z médií
• Rozliší variace, permutace, kombinace bez opakování i s opakováním. • Užívá pojmy faktoriál, kombinační číslo a pracuje s nimi. • Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem, vytváří modely pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet. • Používá binomickou větu při řešení úloh.	Kombinatorika • variace, permutace bez opakování, s opakováním • faktoriál, vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník, kombinace bez opakování, s opakováním • rovnice s kombinačními čísly • kombinatorické úlohy • binomická věta	

- Používá pojmy náhodný, jistý, nemožný, opačný jev, nezávislost jevů, sjednocení a průnik jevů. - Využívá kombinatorické postupy při výpočtech pravděpodobností.	Pravděpodobnost - náhodný jev, jev jistý, jev nemožný, opačný jev, nezávislost jevů, sjednocení a průnik jevů - pravděpodobnost náhodného jevu, vlastnosti pravděpodobnosti	
- Pracuje s pojmy vektor a jeho umístění v soustavě souřadnic, velikost vektoru, provádí operace s vektory. - Určuje velikost úhlů dvou vektorů. - Aplikuje skalární, vektorový a smíšený součin k výpočtu obsahů obrazců, objemů těles.	Vektorová algebra - vektory v soustavě souřadnic – E2, E3, velikost vektorů, úhel vektorů - operace s vektory početně i graficky – součet, rozdíl - skalární, vektorový, smíšený součin, lineární závislost, nezávislost, kombinace vektorů, aplikace při řešení obsahů obrazců a objemů těles	F – výpočty směru sil, dráhy
- Počítá s parametrickou rovnicí přímky a roviny, obecnou rovnicí přímky a roviny a směrnicovým tvarem přímky. - Analyticky vyjadřuje úsečku a polopřímku. - Aplikuje pojmy směrový a normálový vektor přímky a roviny, směrový úhel přímky a roviny. - Určuje vzájemnou polohu přímek, přímky a roviny, rovin, řeší vzdálenost bodu od přímky, roviny.	Analytická geometrie lineárních útvarů - analytické vyjádření přímky a úsečky v rovině a prostoru - analytické vyjádření roviny, poloroviny - vzájemná poloha přímek a rovin - odchylka přímek, přímky a roviny, rovin	
- Charakterizuje jednotlivé druhy kuželoseček, používá jejich vlastnosti a analytické vyjádření. - Z daných prvků určuje rovnici kuželoseček. - Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky, určuje tečnu kuželosečky v jejím bodě.	Analytická geometrie kvadratických útvarů - kuželosečky – kružnice a kruh, elipsa hyperbola, parabola - vzájemná poloha kuželoseček, kuželosečky a přímka - tečna kuželoseček – rovnice	
4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Provádí důkazové úlohy vhodným důkazovým způsobem. - Zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost volby důkazu.	Důkazové úlohy - důkaz přímý, sporem - důkaz matematickou indukcí	OSV - formování studijních dovedností - rozvíjení základních dovedností dobré komunikace - přesná a srozumitelná komunikace, diskuse řešení úloh - rozvíjení vztahu ke spolupráci a soutěži

• Pracuje s imaginárními jednotkami a jejich mocninami. • Řeší úlohy a provádí matematické operace s komplexními čísly v algebraickém i goniometrickém tvaru. • Umocňuje a odmocňuje komplexní čísla. • Hledá kořeny kvadratických rovnic, binomických rovnic.	Komplexní čísla • zavedení imaginární jednotky • algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla, řešení úloh • Moivreova věta • mocnina, odmocnina komplexního čísla • binomické rovnice • kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel	
• Aplikuje znalosti o funkcích při úvahách a řešení úloh o posloupnostech. • Určuje posloupnosti vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky, výčtem prvků. • Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti daných funkcí. • Určuje aritmetickou a geometrickou posloupnost, používá pojem difference, kvocient. • Používá základní vztahy pro prvky aritmetické a geometrické posloupnosti. • Interpretuje z funkčního hlediska úrokování, aplikuje geometrickou posloupnost ve finanční mat. a dalších praktických úlohách, řeší aplikační úlohy. • Vysvětlí pojem úvěr (půjčka) a doloží příklady z praktického života. • Užívá pojmy vlastní a nevlastní limita, konvergentní a divergentní posloupnost. • Určuje podmínky konvergence nekonečné geometrické řady a vypočítává její součet.	Posloupnosti a řady • základní poznatky o posloupnostech, vlastnosti posloupností • aritmetická a geometrická posloupnost • limita posloupnosti • využití posloupností pro řešení úloh o reálných situacích, zejména z oblasti finanční matematiky, úrokování • půjčky, hypotéky, spořicí účty • řady, nekonečná geometrická řada a její součet	MV • příprava vlastních materiálů z tisku při řešení úloh z finanční matematiky, úrokování • ČSP • řešení úloh z finanční matematiky Finanční gramotnost
• Vysvětlí a používá statistický soubor a jeho charakteristiky. • Diskutuje a vyhodnocuje statistické informace a daná statistická sdělení. • Volí a užívá vhodné statistické metody. • K analýze a zpracování dat prezentuje graficky soubory dat.	Statistika • statistický soubor a jeho charakteristiky – vážený, aritmetický průměr, medián, modus, percentil, směrodatná odchylka, rozptyl • grafické zpracování souboru dat	MV • zpracování statistických souborů získaných z různých informačních zdrojů, médií EVO • zpracování grafů a diagramů s ekologickou tematikou – přírodní zdroje, energie, růst lidské populace • ČSP – řešení úloh z finanční matematiky

• Řeší úlohy z dříve probíraného učiva, rozšiřuje o náročnější úlohy se zaměřením na maturitní okruhy a přijímací zkoušky na vysoké a vyšší odborné školy.	Systematizace učiva • systematizace poznatků o řešení rovnic a nerovnic • systematizace poznatků o funkcích • systematizace poznatků o řešení úloh goniometrie, planimetrie • konstruktivní úlohy • systematizace poznatků o řešení úloh analytické geometrie • systematizace poznatků o řešení úloh s posloupnostmi, řadami • systematizace poznatků o řešení úloh kombinatoriky a pravděpodobnosti	
--	--	--

5.7. Fyzika

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	2,5	2,5	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru *fyzika RVP G*. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Cílem výuky vyučovacího předmětu fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme. Ve vyučování fyziky mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory a získat základy pro případné další studium přírodovědného zaměření. Fyzika přispívá k pochopení jevů a zákonů neživé přírody. Prostřednictvím pozorování, měření a experimentů umožní praktické ověření některých z nich, jiné touto cestou pomůže vyvodit. Má úzký vztah k dalším přírodním vědám, biologii, chemii a hlavně matematice. Její nástroje využívá při řešení teoretických úloh a zpracování výsledků měření. Během studia si žáci uvědomují, že fyzika má stále větší význam v praxi i při vývoji nových technologií.

Výuka je realizována převážně v odborné učebně fyziky, která je vybavena didaktickou technikou, a fyzikální laboratoří. Fyzika je vyučována jako povinný předmět pro žáky prvního až čtvrtého ročníku. V prvním a druhém ročníku je jedna hodina za dva týdny vyčleněna na laboratorní cvičení, třída je dělena do skupin.

Na povinný předmět navazuje ve třetím nebo ve čtvrtém ročníku volitelný předmět seminář a cvičení z fyziky. Náplň semináře je zaměřena na prohlubování a zpřesňování učiva jednotlivých tematických celků. Žáci se mohou důkladněji seznámit s vybranými kapitolami fyziky. V rámci tohoto kurzu lze prohlubovat matematické dovednosti při řešení fyzikálních úloh, což je vyžadováno při studiu jak na technických vysokých školách, tak na univerzitách. Náplň semináře je zaměřena především na přípravu k maturitní zkoušce a na studium na vysokých školách. Seminář svým obsahem nabízí žákům přípravu ke studiu medicíny, technických oborů i speciálních univerzitních oborů (optika, jaderná fyzika, astrofyzika).

Během studia škola nabízí žákům mimo vyučovací hodiny následující aktivity a příležitosti: fyzikální olympiáda, astronomická olympiáda, středoškolská odborná činnost, akce pořádané VŠ apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit. Učitel při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis, zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe. Učitel zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, samostatně pozorovat, experimentovat a měřit, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat. Formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry, průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim umožní posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy své přípravy – kompetence *k učení*.
- Učitel podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný, vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu, podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému, učí žáky rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy lze využitím modelu danou situaci zjednodušit, využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů, zadáním samostatné práce, skupinové práce nebo během výkladu vytváří problémové situace, které žáky nutí o problému přemýšlet a řešit jej, vybrat z možných postupů ten nejefektivnější, zvažovat alternativy, svá tvrzení dokazovat a formulovat podložené závěry – kompetence *k řešení problémů*.
- Učitel dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu, podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor, zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů, formou diskuse na dané téma rozvíjí schopnost žáků jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory

ostatních, vést dialog. Učitel ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků – kompetence *komunikativní*.

- Učitel zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách, zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmu skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci – kompetence *sociální a personální*.
- Učitel formou referátů zjišťuje, zda žáci sledují aktuální dění nejen ve vědě a technice, ale i v celém světě, a tak lépe chápou potřebu využití vědeckých poznatků ku prospěchu jedince i celé společnosti se současnou ochranou životního prostředí, důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky k zodpovědnému plnění svých povinností, kontroluje a hodnotí dodržování stanovených zásad při práci v odborné učebně (provozní a laboratorní řád) – kompetence *občanské*.
- Učitel podporuje rozvoj osobního i odborného potenciálu žáků, vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení svých reálných možností při profesní orientaci, vede žáky k využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit, podporuje u žáků kritické hodnocení dosažených výsledků – kompetence *k podnikavosti*.

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření. - Rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh. - Vyhledá potřebné informace o fyzikálních veličinách, jednotkách nebo konstantách v MFCHT.	Fyzikální veličiny a jejich měření - soustava fyzikálních veličin a jednotek, soustava SI - aritmetický průměr, absolutní a relativní odchylka měření, jejich význam	OSV <i>seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> - organizační schopnosti sociální komunikace - verbální a neverbální komunikace spolupráce a soutěž - spolupráce a soutěž - člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat - Moje pomoc ostatním EGS <i>žijeme v Evropě</i> - významní Evropané EVO <i>člověk a životní prostředí.</i> - suroviny a energie na Zemi, využití, klady a zápory M – mocniny a odmocniny, funkce, výrazy Z – země jako vesmírné těleso
- Užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných, rovnoměrně zrychlených, zpomalených. - Vyjádří písemně i graficky závislost příslušné fyzikální veličiny na čase. - Určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil ve vybraných případech počtetně i graficky. - Využívá Newtonovy pohybové zákony pro předvídání pohybu těles. - Rozhodne, zda je vztažná soustava inerciální nebo neinerciální. - Využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh. - Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. - Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. - Vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, jež mu pomohou splnit daný úkol.	Pohyb těles a jejich vzájemné působení - kinematika pohybu: vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení; perioda a frekvence - dynamika pohybu: hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; síla pružnosti; gravitační a tíhová síla; gravitační pole; moment síly; práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie - mechanika tekutin	
2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou. - Aplikuje s porozuměním	Stavba a vlastnosti látek kinetická teorie látek: charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství	OSV <i>seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i> organizační schopnosti.

termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh. - Vypočítá v daných situacích tepelnou kapacitu tělesa, teplo, sestaví kalorimetrickou rovnici. - Určí měrnou tepelnou kapacitu látky výpočtem, z příslušného grafu nebo experimentálně. - Využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu. - Znázorní průběh probíraných dějů v $p - V$, $p - T$ a $V - T$ diagramu. - Vypočítá práci vykonanou plynem při stálém tlaku a vyjádří ji graficky. - Analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles. - Vypočítá velikost síly pružnosti, normálové napětí a relativní prodloužení při pružné deformaci tahem. - S porozuměním užívá Hookova zákona. - Porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů. - Chápe význam materiálových konstant a vyhledá je v MFCHT.	- termodynamika: termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech - krystaly a jejich vnitřní stavba* - vlastnosti látek: stavová rovnice ideálního plynu o stálé hmotnosti; normálové napětí, Hookův zákon; povrchové napětí kapalin, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo	<i>sociální komunikace.</i> - verbální a neverbální komunikace <i>spolupráce a soutěž</i> - spolupráce a soutěž - člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat - moje pomoc ostatním EGS <i>žijeme v Evropě</i> - významní Evropané M – funkce, výrazy Che – chemická vazba a vlastnosti látek <i>*Pozn.: integruje se část učiva vzdělávacího oboru Geologie</i>
- Objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění. - Využívá s porozuměním vztah mezi vlnovou délkou, frekvencí (periodou) a rychlostí vlnění při řešení konkrétních problémů. - Odliší a charakterizuje základní druhy mechanického vlnění.	Pohyb těles a jejich vzájemné působení mechanické kmitání a vlnění: vlastní a nucené kmitání mechanického oscilátoru; postupné a stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita	
3. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy - Porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant. - V jednoduchých případech vypočítá velikost elektrické síly, intenzitu elektrického pole, kapacitu vodiče. - Znázorní elektrické pole siločárovým modelem. - Využívá Ohmův zákon při	Elektromagnetické jevy - elektrický náboj a elektrické pole: elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kapacita kondenzátoru - elektrický proud v látkách: proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i	OSV <i>sociální komunikace</i> - verbální a neverbální komunikace EVO <i>člověk a životní prostředí</i> - suroviny a energie na Zemi, využití, klady a zápory

řešení praktických problémů. • Aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech. • Určí orientaci magnetických indukčních čar magnetického pole přímého vodiče a cívky s proudem užitím Ampérova pravidla pravé ruky. • Vypočítá velikost magnetické indukce v jednoduchých případech. • Využívá zákon elektromagnetické indukce při řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení. • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. • Vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, jež mu pomohou splnit daný úkol.	uzavřený obvod; elektrický odpor, elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda • magnetické pole: pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce; indukované napětí • střídavý proud: harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor	• ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí EGS <i>žijeme v Evropě</i> • významní Evropané M – výrazy
4. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy • Porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích. • Vypočítá index lomu daného optického prostředí z rychlosti světla v tomto prostředí a naopak. • Využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy. • Sestrojí k danému dopadajícímu paprsku paprsek odražený nebo lomený. • Využívá s porozuměním zákona lomu. • Používá principy paprskové optiky a chodu význačných	Elektromagnetické jevy. Světlo • elektromagnetické záření: spektrum elektromagnetického záření, elektromagnetická vlna • vlnové vlastnosti světla: šíření a rychlost světla v různých prostředích; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla • optické zobrazování: zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel, oko, lupa	OSV <i>sociální komunikace</i> • verbální a neverbální komunikace EVO <i>člověk a životní prostředí</i> • suroviny a energie na Zemi, využití, klady a zápory • ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí EGS <i>žijeme v Evropě</i> • významní Evropané Bi – oko, ekologie, životní prostředí M – výrazy

paprsků ke konstrukci obrazu vzniklého zobrazením rovinným a kulovým zrcadlem, tenkou spojkou a tenkou rozptylkou a k popisu jeho vlastností. • Řeší úlohy pomocí zobrazovací rovnice kulového zrcadla a čočky.		
• Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročastic pro řešení fyzikálních problémů. • Posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance. • Využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek. • Navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření.	Mikrosvět • kvanta a vlny: foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročastic • atomy: kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor	

5.8. Chemie

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	2	2,5	2	0

Vyučovací předmět chemie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti *člověk a příroda*. Integruje se část obsahu oboru *geologie RVP G* (okruh složení, struktura a vývoj Země) a oblast *člověk a zdraví* – část obsahu oboru *výchova ke zdraví RVP G* (okruh ochrana člověka za mimořádných událostí). Realizuje se obsah vzdělávacího oboru *chemie RVP G*. Realizují se tematické okruhy průřezových témat RVP G:

environmentální výchova (dále jen EVO), osobnostní a sociální výchova (dále jen OSV), výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (dále jen EGS), mediální výchova (dále jen MV).

Chemie má umožnit žákům vytvoření základních představ o stavbě látek a jejich přeměnách, zároveň i aplikaci v běžném životě. V tomto předmětu dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.

Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav včetně člověka. Chemie také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. V chemii žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností. Důraz je kladen na poznávání závislosti člověka na přírodních zdrojích, jsou zde dokumentovány vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Žáci se učí zkoumat změny probíhající v přírodě, rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi.

Náplní chemie je rovněž rozvíjení dovedností experimentovat, vyvozovat z experimentů závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Vzdělávání chemické spolu s fyzikálním, přírodopisným a zeměpisným umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí v regionech na celém území České republiky, v Evropě i ve světě.

Chemie se vyučuje na čtyřletém gymnáziu v prvních třech ročnících. Hodinová dotace činí 2 hodiny týdně. Ve 2. ročníku je hodinová dotace 2,5 hodiny, jedna hodina za 2 týdny je vyčleněna na laboratorní cvičení, třída se dělí na skupiny.

Základní formou výuky je výklad, který je doplňován ukázkami z internetu, videem, referáty, projekty a příležitostně exkurzemi. Výuka probíhá formou frontální výuky ve třídě a ve skupinách pro laboratorní práce.

Část hodin probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků, část ve specializované posluchárně chemie, která je vybavena videem, projektorem, počítačem s přístupem na internet a interaktivní tabulí. Půlené hodiny jsou většinou věnovány praktickým cvičením v samostatné dobře vybavené chemické laboratoři, která disponuje vlastním odsávacím zařízením. Náplň laboratorních cvičení je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem. V laboratorních cvičeních si žáci ověřují a dokazují teoretické vědomosti především na základě pozorování, měření, experimentování. Zpracují protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zapíší závěry, k nimž dospěli.

Žáci se zájmem o chemii mají možnost prohloubit a rozšířit své vědomosti a praktické dovednosti v rámci volitelných předmětů, které jsou jim nabízeny ve 3. a 4. ročníku.

Talentovaní žáci se mohou zapojit do chemické olympiády různých kategorií a je jim rovněž poskytována odborná pomoc při účasti korespondenčních soutěží a seminářích, které probíhají ve spolupráci s katedrami různých vysokých škol.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade žákům jasně formulované otázky, vede žáky k používání správné terminologie a symboliky, učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu, umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry – *kompetence k učení*.

- Učitel podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení, učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života, klade důraz na mezipředmětové vztahy, zadává chemické úlohy a problémy k samostatné práci – *kompetence k řešení problémů*.
- Učitel v průběhu hodin vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci, vede žáky k souvislému a dobře formulovanému projevu, učí žáka stručně a přehledně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů – *kompetence komunikativní*.
- Učitel vede žáky ke spolupráci ve skupině, vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů, podporuje vzájemnou pomoc žáků při práci s chemickými látkami, vede žáky k ochraně zdraví, respektuje individualitu žáků – *kompetence sociální a personální*.
- Učitel vede žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie, vede žáky k ekologickému myšlení, vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám, netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel v učebně chemie a v chemické laboratoři – *kompetence občanské*.
- Učitel vede žáky k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření s ohledem na jejich potřeby, osobní předpoklady a možnosti, vede žáky k uplatňování proaktivního přístupu, jejich vlastní iniciativy a tvořivosti, podporuje rozvoj osobního i odborného potenciálu žáků, vede žáky k využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit, podporuje u žáků kritické hodnocení dosažených výsledků – *kompetence k podnikavosti*.

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů. - Navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě. - Vysvětlí principy jednotlivých způsobů oddělování složek směsí.	Soustavy látek a jejich složení - klasifikace soustav - směs, chemicky čistá látka - chemický prvek, sloučenina	EVO - člověk a životní prostředí (vliv chemických látek na život člověka) EGS - žijeme v Evropě významní Evropané – významné osobnosti z oblasti chemie MV - mediální produkty
- Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů. - Provádí řešení příkladů s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměr.	Veličiny a výpočty v chemii - látkové množství, jednotka mol - molární hmotnost, molární objem - objemový zlomek, molární koncentrace	M – aplikace matematických znalostí při chemických výpočtech
- Vysvětlí modely atomů. - Používá pojmy protonové a nukleonové číslo. - Vysvětlí pojem orbital. - Uvede význam kvantových čísel.	Stavba atomu - složení atomového jádra - pojmy prvek, nuklid, izotop - orbital, kvantová čísla	F – stavba látek, látka a těleso, radioaktivita
- Orientuje se periodické soustavě chemických prvků. - Vysvětlí vztah periodického zákona ke struktuře a vlastnostem látek. - Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků.	Periodická soustava prvků - periodický zákon - periodická tabulka	EGS žijeme v Evropě (významné osobnosti z oblasti chemie) Z – složení a struktura Země, výskyt prvků
Využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně–chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích.	Chemická vazba a vlastnosti látek - podmínky vzniku chemické vazby - klasifikace chemické vazby	F – modely struktur látek, molekulová fyzika
- Vysvětlí podstatu chemické reakce. - Používá chemické rovnice k zápisu průběhu chemického děje. - Uvede typy chemických reakcí. - Uvede tepelnou bilanci při průběhu chemických dějů.	Tepelné změny při chemických reakcích - podstata chemické reakce - význam chemické rovnice - klasifikace chemických reakcí - změny energie při chemických reakcích - reakční teplo	M – aplikace matematických znalostí při chemických výpočtech
- Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi. - Provede výpočty rychlosti	Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - rovnovážná konstanta	M – aplikace matematických znalostí při chemických výpočtech

- chemických reakcí. - Používá pojmy oxidace a redukce. - Provede výpočty pH roztoků.	- protolytický děj - klasifikace roztoků podle hodnoty pH - podstata oxidačně redukčních dějů	
- Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin. - Zapíše chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce.	ANORGANICKÁ CHEMIE Vodík a jeho sloučeniny - výskyt, vlastnosti, použití - způsoby přípravy, výroby - sloučeniny	Člověk a příroda – obor Geologie, okruh Složení, struktura a vývoj Země – integrováno EVO člověk a životní prostředí (voda–vztah člověka k přírodě) Bi – ekologie Z – hydrosféra, atmosféra
- Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin. - Charakterizuje význ. zástupce prvků a jejich sloučeniny. - Zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí.	s – prvky a jejich sloučeniny - alkalické kovy, kovy alkalických zemin - výskyt, vlastnosti, použití - příprava, výroba - sloučeniny - fyzikální a chemické vlastnosti minerálů	EVO člověk a životní prostředí (vliv chemických látek na život člověka) Z – naleziště prvků a nerostů
2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin. - Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny. - Zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí. - Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin. - Zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce prvků jednotlivých skupin a jejich sloučenin.	ANORGANICKÁ CHEMIE p – prvky a jejich sloučeniny - prvky III.A skupiny - prvky IV.A skupiny - prvky V.A skupiny - prvky VI.A skupiny – chalkogeny - prvky VII.A skupiny – halogeny - prvky VIII.A skupiny – vzácné plyny	EVO - člověk a životní prostředí (vliv chemických látek na život člověka) OSV - poznání a rozvoj vlastní osobnosti (vztah k lidem, týmová spolupráce, komunikační chování) Z – složení a struktura Země, naleziště prvků a nerostů Bi – složení živé a neživé přírody, biogenní prvky
- Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin. - Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny. - Zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí. - Předvídá průběh typických vlastností atomu uhlíku reakcí anorganických sloučenin. - Uvede příklady využití význam. sloučenin, d –	d–a f – prvky a jejich sloučeniny - přechodné prvky – charakteristika - vnitřně přechodné prvky – charakteristika	EVO člověk a životní prostředí (vliv chemických látek na život člověka) Z – naleziště prvků a nerostů

- prvků - Zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující zákl. reakce vybraných prvků.		
- Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin. - Aplikuje pravidla systemat. názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů. - Charakterizuje zákl. skupiny organických slouč. a jejich významné zástupce. - Zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí. - Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech.	ORGANICKÁ CHEMIE Uhlovodíky a jejich klasifikace - struktura organických sloučenin, reakce organických sloučenin - rozdělení uhlovodíků	EVO - člověk a životní prostředí (suroviny – uhlí, ropa, zemní plyn) EGS - žijeme v Evropě (významné osobnosti z oblasti chemie) MV - mediální produkty a jejich význam Z – uhlí, ropa, zemní plyn, fosilní zdroje uhlovodíků Bi – ekologie
- Aplikuje pravidla systemat. názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů. - Charakterizuje základní skupiny derivátů uhlovodíků a jejich významné zástupce. - Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech.	Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace - charakteristika derivátů uhlovodíků - klasifikace derivátů uhlovodíků - reakce derivátů uhlovodíků	EVO - člověk a životní prostředí (vliv chemických látek na život člověka) EGS - žijeme v Evropě (významné osobnosti z oblasti chemie) MV - mediální produkty a jejich význam Bi – ekologie, výchova ke zdraví
3. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Popíše strukturu, vlastnosti a praktické použití heterocyklů. - Vysvětlí průběh reakcí. - Rozliší a zapíše vzorce významných zástupců. - Uvede příklady látek důležitých pro člověka.	ORGANICKÁ CHEMIE Heterocyklické sloučeniny - struktura a vlastnosti heterocyklů - klasifikace heterocyklů - reakce heterocyklů	Člověk a zdraví – obor Výchova ke zdraví, oblast Ochrana člověka za mimořádných událostí – integrováno (projekt ve spolupráci s biologií) Bi – výchova ke zdraví
- Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech. - Charakterizuje významné zástupce. - Zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí.	Syntetické makromolekulární látky - charakteristika, struktura, vlastnosti - způsoby výroby - klasifikace	EVO člověk a životní prostředí (vliv chemických látek na život člověka)
- Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce. - Zhodnotí jejich surovinové	Léčiva, pesticidy, barviva, detergenty charakteristika a vlastnosti jednotlivých skupin organických látek	EVO člověk a životní prostředí (vliv chemických látek na život člověka)

zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí. - Uvede příklady návykových látek a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument. - Uvede důsledky úniku nebezpečných látek.	- prezentace významných zástupců - vliv uvedených látek na životní prostředí a účinky na lidský organismus Ochrana člověka za mimořádných událostí - únik nebezpečných látek do životního prostředí	OSV seberegulace, organizační schopnosti a efektivní řešení problému (péče o zdraví) Bi – výchova ke zdraví
- Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech. - Uvede chemické složení, stavbu, příklady názvů jednotlivých skupin látek. - Posoudí zdroje a jejich význam pro člověka. - Vysvětlí základní reakce – esterifikace a hydrolýza tuků.	BIOCHEMIE Lipidy - charakteristika, složení, funkce - rozdělení - metabolismus	OSV - poznání a rozvoj vlastní osobnosti (zdravý životní styl – principy zdravé výživy) MV - mediální produkty a jejich význam Bi – metabolismy, trávení, zásady správné výživy, výchova ke zdraví
- Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech. - Uvede chemické složení, stavbu, příklady názvů látek skupiny sacharidů. - Posoudí jejich význam pro člověka. - Vysvětlí základní reakce. - Vysvětlí pojem optická izomerie.	Sacharidy - charakteristika, stavba, funkce - klasifikace - metabolismus	
- Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech. - Uvede chemické složení, stavbu, příklady názvů látek. - Uvede charakteristiku aminokyselin, jejich význam pro člověka.	Proteiny - charakteristika, stavba, funkce - rozdělení, význam	
- Objasní strukturu a funkci nukleových kyselin. - Vysvětlí přenos genetické informace.	Nukleové kyseliny - stavba - struktura - funkce	Bi – genetika
- Vysvětlí stavbu a mechanismus působení enzymů. - Uvede třídění enzymů. - Vysvětlí význam vitaminů pro lidský organismus. - Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam.	Enzymy, vitaminy, hormony - charakteristika - rozdělení - funkce - význam	Bi – soustava žláz s vnitřní sekrecí, výchova ke zdraví

5.9. Biologie

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	2,5	2	2	2

Realizuje se obsah oboru *biologie RVP G*, dále část oboru *výchova ke zdraví RVP G*. Svým charakterem přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP (fyzika, chemie, dějepis, zeměpis, geologie, občanský a společenskovední základ).

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova.

Výuka je realizována ve třídě, odborné učebně, laboratoři a také formou návštěvy ZOO, arboreta. V rámci výuky biologie nabízíme účast v soutěžích, které přímo nebo nepřímo navazují na výuku biologie. V prvním ročníku studia je jedna hodina za 2 týdny vyčleněna na laboratorní cvičení, třída se dělí na skupiny. Na předmět navazuje volitelný předmět seminář z biologie (pro 3. a 4. ročník).

Předmět biologie si klade za cíl seznámit žáky s různými ekosystémy, rostlinami a živočichy, neživou přírodou a člověkem jako organismem. Jeho nedílnou součástí je vysvětlit a vhodnými metodami zpřístupnit základní zákonitosti přírody, změny probíhající v přírodě a odhalovat příčiny a následky ovlivňování místních i globálních ekosystémů.

Při studiu si žáci osvojují i důležité dovednosti – objektivně a spolehlivě pozorovat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry, aplikovat své poznatky v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel motivuje žáky k dalšímu studiu zadáním problematických úloh a doporučováním biologické literatury – *kompetence k učení*.
- Učitel během laboratorních prací vede žáky – ke schopnosti navrhnout experiment, provést jej, zaznamenat výsledky a společně s učitelem vyhodnotit, a k práci podle zažitých pravidel spolupráce a podle pravidel chování v laboratoři biologie – *kompetence k řešení problémů a kompetence sociální a personální*.
- Učitel rozvíjí schopnost naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat – *kompetence komunikativní*.
- Učitel podporuje individualitu žáka a umožňuje mu prezentovat výjimečné stránky jeho osobnosti – *kompetence sociální a personální, kompetence občanské*.
- Učitel organizací výuky i mimoškolních akcí vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody – *kompetence občanské*.
- Učitel vede žáky k důslednému dodržování pravidel BOZP, zákonů a k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení svých reálných možností při profesní orientaci – *kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální*.

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Odliší soustavy živé od neživých, charakterizuje základní vlastnosti živých soustav. - Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy rostlinné buňky. - Charakterizuje zastoupení prvků, anorganických a organických látek v živých organismech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích buněk i organismů.	Obecná biologie - charakteristika života - buněčná stavba a chemické složení rostlinné buňky	EGS - významní Evropané - významní Evropané v českém prostředí Che – prvky a jejich sloučeniny
- Popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů. - Uvede základní typy pletiv a jejich funkce. - Porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin. - Popíše stavbu a funkci vegetativních a generativních orgánů rostlin, jejich přeměny. - Objasní způsoby výživy u rostlin. - Vysvětlí princip fotosyntézy, její význam. - Charakterizuje příjem, vedení a výdej látek rostlinou. - Charakterizuje ontogenezi rostlin – její fáze, faktory ovlivňující růst a vývin rostlin. - Objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin. - Objasní princip nepohlavního a pohlavního rozmnožování. - Popíše proces opylení a oplození. - Uvede příklady rozšiřování semen a plodů. - Charakterizuje pohyby rostlin. - Zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti jejich využití člověkem. - Charakterizuje znaky řas, významné skupiny, jejich využití. Porovná vlastnosti „nižších“ a „vyšších“ rostlin. - Popíše stavbu těla, způsob	Biologie rostlin - anatomie a morfologie rostlin - fyzilogie rostlin - systém a evoluce rostlin - ekologie a ochrana rostlin	MV - příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba herbáře) - komunikace a práce v týmu EGS - významní Evropané - významní Evropané v českém prostředí OSV - spolupráce a soutěž - člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat - sociálně – komunikační dovednosti EVO - jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí - jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému - jak ovlivňuje člověk životní prostředí od začátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti - čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů - voda a její využití člověkem, příčiny znečištění, nedostatek pitné vody, dopad na společnost

rozmnožování a význam mechorostů, plavuní, přesliček, kapradin. • Charakterizuje fylogenetický význam rymiofyt. • Porovná znaky nahosemenných a krytosemenných rostlin. • Popíše stavbu těla, rozmnožování a významné druhy nahosemenných rostlin. • Poznává a pojmenuje (s možným využitím literatury) významné druhy z uvedených skupin rostlin a uvede jejich ekologické nároky. • Charakterizuje stavbu, rozmnožování a systém krytosemenných. • Porovná znaky dvouděložných a jednoděložných rostlin. • Charakterizuje významné druhy dvouděložných a jednoděložných rostlin. • Poznává a pojmenuje významné druhy této skupiny a uvede jejich ekologické nároky. • Posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla. • Zhodnotí problematiku ohrožených druhů rostlin a možnosti jejich ochrany. Vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů. • Charakterizuje stavbu těla, způsob výživy a rozmnožování hub. • Popíše stavbu těla lišejníků. • Poznává a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků. • Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků.		• půda, důsledky na životní prostředí • s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká
---	--	--

	Biologie hub - stavba a funkce hub - působ výživy a rozmnožování - systém hub - stavba a funkce lišejníků	OSV - spolupráce a soutěž - člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat - sociálně – komunikační dovednosti EVO - jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí - jak ovlivňuje člověk životní prostředí od začátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti - čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů - půda, důsledky na životní prostředí - s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká
- Osvojuje si způsoby relaxace, zařazuje je do denního režimu. - Rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení. - Uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost. - Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství. - Zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce. - Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých. - Podle konkrétní situace zasáhne při závažných	Zdravý způsob života a péče o zdraví - hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství, psychohygiena Změny v životě člověka a jejich reflexe - péče o reprodukční zdraví, metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty, modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství	OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl – projekt Den zdraví Che – deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace, heterocyklické sloučeniny, léčiva, pesticidy, barviva, detergenty, lipidy, enzymy, vitaminy, hormony Zsv – stres, duševní hygiena, individuální vývoj člověka, osobnost, emoci a potřeby Výchova ke zdraví – integrováno

poraněních a život ohrožujících stavech. Projevuje odolnost vůči výzvě k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu.		
2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy živočišné buňky.	Obecná biologie buněčná stavba a chemické složení živočišné buňky	EGS - významní Evropané - významní Evropané v českém prostředí Che – prvky a jejich sloučeniny
- Charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska. - Popíše základní typy rozmnožování prvoků a jejich souvislost s výměnou genetické informace. - Charakterizuje významné skupiny prvoků či jejich zástupce.	Biologie protist stavba a funkce protist	
- Popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav. - Pozná a vysvětlí funkce organel živočišné buňky. - Popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav i jejich vývoj. - Popíše vznik a objasní význam zárodečných listů u kmenů živočišné říše. - Uvede základní typy tkání, popíše jejich stavbu a vlastnosti. - Porovná typy tělních povrchů živočichů, uvede jejich vlastnosti. - Charakterizuje odlišnosti pohybových soustav bezobratlých i obratlovců. - Popíše základní stavbu a funkce trávicí, dýchací, oběhové a vylučovací soustavy živočichů. - Porovná typy tělních soustav bezobratlých živočichů a obratlovců. - Charakterizuje typy nervových soustav jednotlivých skupin živočichů. - Vysvětlí význam vybraných typů smyslových orgánů	Biologie živočichů - morfologie a anatomie živočichů - fyzilogie živočichů - systém a evoluce živočichů - živočiškové a prostředí - etologie	MV - příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba prezentací) - komunikace a spolupráce v týmu OSV - komunikační chování - spolupráce a soutěž - člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat - sociálně – komunikační dovednosti EVO - jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí - čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů - voda a její využití člověkem, příčiny znečištění, nedostatek pitné vody, dopad na společnost - s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region

bezobratlých živočichů a obratlovců. • Objasní výhody a nevýhody stálé tělní teploty a možnosti udržování tělní teploty u živočichů. • Objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů. • Uvede principy základních způsobů rozmnožování – nepohlavního a pohlavního. • Porovná vnější a vnitřní oplození. • Porovná přímý a nepřímý vývoj, proměnu dokonalou a nedokonalou. • Objasní zárodečný vývoj jedince. • Charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce. • Poznává a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky. • Popíše ontogenezi obratlovců. • Posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti. • Charakterizuje pozitivní a negativní vlivy živočichů na lidskou populaci. • Zhodnotí problematiku ohrožených druhů a navrhuje možnosti jejich ochrany. • Charakterizuje základní typy chování živočichů.		nejvíce potýká
3. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Porovná významné hypotézy vzniku a vývoje života. • Popíše hlavní evoluční události ve vývoji organismů, zařadí je do správného geologického období. • Charakterizuje z biologického a geologického hlediska jednotlivé geologické éry. • Vyjmenuje možné příčiny vzniku variability organismů.	Obecná biologie • vznik a vývoj života • evoluce • vývoj člověka	EGS • významní Evropané • významní Evropané v českém prostředí EVO • čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů D – vývoj člověka Z – vývoj Země a vývoj života na Zemi, geologická období vývoje Země, evoluce bioty a prostředí

• Odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci. • Podle schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka.		Geologie – integrováno
• Popíše stavbu kostí, typy a typy spojení. • Popíše kostru člověka a její funkce. • Porovná stavbu kosterní, hladké a srdeční svaloviny, uveďte jejich význam a funkci. • Určí polohu významných kosterních svalů. • Popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav – oběhová soustava a imunitní systém, dýchací soustava, trávicí soustava a metabolismus, vylučovací soustava a kůže. • Využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle. • Popíše stavbu a funkci neuronu, na obrázku rozpozná hlavní části neuronu. • Objasní základní princip synapse. • Popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy. • Popíše rozdíly mezi motorickým a vegetativním nervovým systémem, inervaci a řízení činností tělních orgánů. • Charakterizuje typy reflexů. • Popíše stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů. • Charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony. • Popíše vzájemnou provázanost nervové a hormonální regulace. • Posoudí vztah mezi stresem a vznikem civilizačních chorob, objasní pojem duševní hygiena. • Popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy muže a	Biologie člověka • opěrná a pohybová soustava • oběhová soustava a imunitní systém • dýchání a dýchací soustava • trávicí soustava a metabolismus • kontrolní a řídicí systémy organismu • vylučování a vylučovací soustava, homeostáza • kůže • rozmnožovací soustava • životní prostředí a člověk Změny v životě člověka a jejich reflexe • změny v období adolescence, péče o reprodukční zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví • hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství, zdravá výživa, vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy • zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání • důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví	MV • příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných • komunikace a spolupráce v týmu EGS • člověk v globálním kontextu • zdraví v globálním kontextu • významní Evropané • významní Evropané v českém prostředí OSV • zdravý životní styl • příprava na životní změny • péče o sebe sama • péče o zdraví • komunikační chování • spolupráce a soutěž • člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat • sociálně – komunikační dovednosti EVO • jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému • ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí • s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká • s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká Che – lipidy, enzymy, vitamíny, hormony F – smyslové orgány Zsv – stres, duševní hygiena, individuální vývoj člověka, osobnost, emoce a potřeby Z – globální problémy lidské populace

ženy. • Popíše proces ovulace, menstruační cyklus ženy, oplození, průběh těhotenství. • Charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru. • Orientuje se v oblasti antikoncepce, uvede příčiny pohlavně přenosných nemocí a možnosti jejich prevence. • Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách. • Charakterizuje základní postoje člověka k přírodě a jejich důsledky. • Objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace. • Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků.		Výchova ke zdraví – integrováno
• Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné situaci. • Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel.	Ochrana člověka za mimořádných událostí	Výchova ke zdraví – integrováno Che – projekt – spolupráce
4. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy • Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk. • Popíše rozdíly ve stavbě, funkcích, způsobu výživy a zásobních látkách buňky rostlinné, živočišné a buňky hub. • Vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy. • Objasní principy komunikace mezi buňkami navzájem a mezi buňkami a okolním prostředím. • Vysvětlí podstatu buněčného metabolismu, uvede příklady		EGS • významní Evropané • významní Evropané v českém prostředí Che – prvky a jejich sloučeniny

metabolických drah probíhajících v cytoplazmě a v organelách konkrétních typů buněk. • Popíše způsoby přeměny energie, význam ATP, rozdíly ve způsobu získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů. • Popíše jednotlivé fáze buněčného dýchání a jejich umístění v jednotlivých částech prokaryotní a eukaryotní buňky. • Uvede základní osmotické jevy v buňce, porovná vlastnosti rostlinné a živočišné buňky v prostředí s různou koncentrací osmoticky aktivních látek. • Charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu. • Popíše rozdíl v průběhu a výsledku mitózy a míózy.		
• Charakterizuje bakterie a sinice – stavbu jejich buňky, jejich význam z hlediska ekologického, zdravotnického a hospodářského. • Uvede příklady bakterií a sinic. • Zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby.	Biologie bakterií • stavba a funkce bakterií • sinice	EVO • jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí • čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů • s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká
• Charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy. • Zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby. • Zhodnotí pozitivní a negativní význam virů.	Biologie virů • stavba a funkce virů	EVO • jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí • čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů

• Popíše stavbu a funkci nukleových kyselin. • Objasní podstatu genetického kódu. • Popíše průběh replikace, transkripce a translace. • Uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka. • Porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce. • Používá základní genetické pojmy. • Vysvětlí Mendlovy zákony a aplikuje je na příkladech. • Řeší genetické příklady. • Vysvětlí princip a důsledky vazby genů. • Popíše typy chromozomového určení pohlaví. • Vysvětlí podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví. • Uvede příklady různých typů mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky. • Popíše genetické zákonitosti v autogamické a panmiktické populaci. • Řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho–Weinbergova zákona. • Charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci. • Uvede základní metody výzkumu genetiky člověka. • Uvede příklady dědičných chorob člověka a řeší jednoduché příklady. • Analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě. • Využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů.	Genetika • molekulární základy dědičnosti • genetika buňky • genetika mnohobuněčného organismu • genetická proměnlivost • genetika populací • genetika člověka	MV • příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných • komunikace a spolupráce v týmu EGS • člověk v globálním kontextu • významní Evropané • významní Evropané v českém prostředí EVO • čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů Che – nukleové kyseliny
• Vysvětlí základní ekologické pojmy. • Používá správně základní ekologické pojmy. • Objasňuje základní ekologické vztahy. • Charakterizuje vzájemné vztahy organismů, tok energie a látek. • Charakterizuje vzájemné	Ekologie • základní ekologické pojmy • organismy a prostředí • ekologie populací • ekologie společenstev a ekosystémů • biosféra a její členění • životní prostředí a člověk • ochrana životního prostředí	EGS • T.U.R. a životní prostředí • mezinárodní instituce OSV • spolupráce a soutěž • člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat • sociálně – komunikační

vztahy mezi organismy a populacemi, uveďte příklady. • Definuje pojem společenstvo, popíše základní typy společenstev. • Charakterizuje ekosystém, jeho vývoj. • Uvede příklady potravních řetězců v ekosystémech. • Objasní pojem trvale udržitelný rozvoj. • Popíše biosféru a její členění. • Určí výskyt biomů na Zemi jako přirozený důsledek dlouhodobého působení klimatických faktorů a změn v zemské kůře. • Charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR. • Uvede základní znečišťovatele vody, půdy a atmosféry a navrhne opatření bránící znečišťování.		dovednosti EVO • jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí • jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy • růst lidské populace • jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému • jak ovlivňuje člověk životní prostředí od začátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti • čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů • voda a její využití člověkem, příčiny znečištění, nedostatek pitné vody, dopad na společnost • půda, důsledky na životní prostředí • ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí • globální ekologické problémy • nástroje řešení GEP • T.U.R • s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká • jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR • které instituce v ČR se zabývají problematikou ŽP • legislativa v oblasti ŽP a opatření EU Che – vodík a jeho sloučeniny, uhlovodíky a jejich klasifikace, deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace Z – základní formy a principy ochrany přírody v ČR, životní prostředí, krajinná ekologie
--	--	--

5.10. Zeměpis

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	2	2	2	0

Realizuje se obsah oboru *geografie RVP G* dále část oboru *geologie RVP G*. Zahrnuje okruhy z přírodního prostředí, geologie, sociálního prostředí, životního prostředí, regionů, kartografie a svým charakterem přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP G (matematika, fyzika, dějepis, chemie, biologie, občanský a společenskovední základ). Realizují se tematické okruhy průřezových témat RVP G:

environmentální výchova (dále jen EVO), osobnostní a sociální výchova (dále jen OSV), výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (dále jen EGS), multikulturní výchova (dále jen MKV).

Během studia si žák prohloubí své znalosti a vědomosti o jednotlivých složkách fyzickogeografické a socioekonomické sféry na planetární a regionální úrovni, posoudí jejich vzájemné vazby a souvislosti, shody a odlišnosti vybraných regionů světa. Získá dovednosti, které mu umožní dobře se orientovat v přírodních a společenských problémech s přihlédnutím pro praktický život, tzn. získávat a hodnotit geografické informace, vytvářet a předkládat své projekty, kriticky hodnotit práci svou i druhých.

Výuka probíhá neděleně především v odborné učebně zeměpisu, ale také v kmenových třídách, v multimediální učebně, v počítačových učebnách i v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- učitel využívá zeměpisné elektronické výukové materiály, geograf. animace a jejich opakováním prohlubuje vědomosti žáků, popř. jejich pokroky v učení, vybízí žáky k využívání učebních pomůcek: atlas, mapa, globus – pro získávání a ověřování geografických informací. – *komp. k učení*
- učitel pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky a schémata – *kompetence k učení*
- učitel zařazuje práci se zeměpisnými tabulkami, přehledy, časopisy, encyklopedie, atlasy, ročenkami a pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury – *kompetence k řešení problémů*
- učitel v rámci exkurzí a geografického terénního vyučování směřuje žáky podle poznatých jevů k aplikaci teoretických poznatků do praxe – *kompetence k řešení problémů*
- učitel zařazuje samostatná vystoupení žáka u mapy, s podporou počítačového zázemí (prezentace s dataprojektorem) umožní žákům samostatný výklad – *kompetence komunikativní*
- učitel formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést dialog, hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskusí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit nebo zajímavostí s geografickou tematikou – *kompetence komunikativní*
- učitel vyhledává, podporuje a oceňuje talenty soutěží vlastních nebo celostátních (zeměpisné olympiády, Eurorebus atd.) a vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě – *kompetence sociální a personální*
- učitel zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci – *kompetence sociální a personální*
- při hodinách jsou využívány geografické jevy vyskytující se v okolí žáků, kteří vytvářejí školní projekty, panelové diskuse na daná témata – *kompetence občanské*
- učitel zařazuje aktivity, které umožní sledovat vlivy lidské činnosti – např. exkurze, výlety atp., při výuce na regionální úrovni (obyvatelstvo, sídla, sféry hospodářství, životní prostředí regionu) pracuje s žáky tak, aby sami navrhovali svá řešení využití daného regionu z hlediska pracovních míst, průmyslového či zemědělského zaměření, nových pracovních příležitostí – *kompetence k podnikavosti*

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, statistických a dalších zdrojů. - Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. - Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost. - Rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. - Vytváří a využívá osobní myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	Geografická kartografie a topografie - praktické aplikace s kartografickými produkty - bodové, lineární a plošné krajinné útvary - hlavní ohniska (uzly) a hranice (bariéry) - geografický a kartografický vyjadřovací jazyk - geografické informační systémy - přiměřeně náročné a obecně používané pojmy - termíny, symboly, zkratky, smluvené značky - vysvětlivky, statická data - geografický informační systém (GIS) - dálkový průzkum Země (DPZ), praktické využití GIS a DPZ - ostatní zdroje	
- Orientuje se pomocí map v krajině. - Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazení a hodnocení krajiny. - Uplatňuje v praxi zásady bezpečnosti a pobytu ve volné přírodě.	Terénní geografická výuka - praktická topografie - postupy při pozorování - zobrazování a hodnocení krajiny - bezpečnost pobytu v pohybu v terénu	OSV ČLEN SKUPINY, KOMUNITY, OCHOTA SPOLUPRACOVAT
- Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. - Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.	Makroregiony světa obecná charakteristika, modelový region, modelové problémy	EGS GLOBALIAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY - geografické vnímání globalizace - kulturní okruhy ve světě a v Evropě

- Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. - Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.	Geografie Afriky - Islámská Afrika - Černá Afrika - Sahel - Západní Afrika - Střední Afrika - Východní Afrika - Jižní Afrika	EGS GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY - geografické vnímání globalizace - kulturní okruhy ve světě a v Evropě
- Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. - Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.	Geografie Ameriky - Severní Amerika - Kanada - USA - Latinská Amerika - Mexiko - Střední Amerika - Jižní Amerika	EGS GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY - geografické vnímání globalizace - kulturní okruhy ve světě a v Evropě
- Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. - Lokalizuje na mapách makroregiony světa.	Geografie Asie - Blízký a Střední východ - Východní Asie - Monzunová Asie - Jižní a jihovýchodní Asie	EGS GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY - geografické vnímání globalizace - kulturní okruhy ve světě a v Evropě
- Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. - Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.	Geografie Austrálie a Oceánie - Austrálie - Nový Zéland, Oceánie Polární oblasti - Arktida - Antarktida Světové oceány - Tichý oceán - Atlantský oceán - Indický oceán - Severní ledový oceán	EGS GLOBALIZAČNÍ ROZVOJOVÉ PROCESY - geografické vnímání globalizace - kulturní okruhy ve světě a v Evropě
2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Vymezí jednotlivé regiony Evropy. - Zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry evropských regionů.	Geografie Evropy - poloha a rozloha Evropy - obyvatelstvo, národy, jazykové členění - hospodářství, politická situace jednotlivých států - Západní Evropa - Severní Evropa	Zsv – národnosti v Evropě, národnostní problémy emigrace, imigrace, ekonomické pojmy D – historický vývoj Evropy EGS GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY

	Jižní Evropa	- geografické vnímání globalizace - kulturní okruhy ve světě a v Evropě
Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů.	Střední Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa - státy bývalé Jugoslávie – národnostní, náboženské a ekonomické problémy - EU – charakteristika, vznik a vývoj, funkce, vazba na jednotlivé evropské státy	ŽIJEME V EVROPĚ - geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy - evropský integrační proces MKV ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH ROZDÍLŮ - jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě - jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR (ve srovnání s některými jinými zeměmi v Evropě např. Švédskem, Švýcarskem, Nizozemskem) - které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické)
- Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. - Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.	Vznik SNS - Pobaltské republiky - Ukrajina, Bělorusko, Moldávie - Rusko - Zakavkazsko - Středoasijské republiky	
- Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky. - Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika. - Využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů*.	Česká republika - hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě - přírodní podmínky ČR - geologická stavba ČR* - charakteristika obyvatelstva a sídel - transformační ekonomické procesy - struktura hospodářství - regiony ČR - modelová oblast v ČR (specifické přednosti a problémy oblasti, vnitřní a vnější vztahy oblasti, porovnání s jinými oblastmi v ČR)	D – historický vývoj ČR Zsv – národnostní otázka v ČR, národnostní menšiny, ekonomické pojmy Bi – životní prostředí v ČR <i>*integrováno z GEOLOGIE</i> EGS GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY - geografické vnímání globalizace - kulturní okruhy ve světě a v Evropě ŽIJEME V EVROPĚ - ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu - vztahy ČR se sousedními

		zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy MKV ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH ROZDÍLŮ • jak se provozuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě • jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR (ve srovnání s některými jinými zeměmi v Evropě, např. Švédskem, Švýcarskem, Nizozemskem) • které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické) EVO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ REGIONU A ČESKÉ REPUBLIKY • s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká • jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR • které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí • jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí a jak tato opatření ovlivňuje Evropská unie
• Vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům.	Místní region (mikroregion) • možnosti rozvoje mikroregionu • strategické a územní plánování • NUTS 1,2,3 • SWOT analýza • regionální marketing	EVO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ REGIONU A ČESKÉ REPUBLIKY • s kterými problémy z hlediska životních prostředí se ČR a region nejvíce potýká • jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR • které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí • jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí a jak tato opatření ovlivňuje Evropské unie

		OSV SOCIÁLNĚ–KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI VÝHODNĚ PRO SPOLUPRÁCI výzkum v Bohumíně a okolí na téma týkající se životního prostředí v mikroregionu
3. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy. - Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Země jako vesmírné a geologické těleso - tvar a pohyby Země - základní geobicykly* - důsledky pohybů Země pro život lidí a organismů - střídání dne a noci	Bi – vývoj Země a vývoj života na Zemi F – Keplerovy zákony <i>*integrováno z GEOLOGIE</i>
Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	- střídání ročních období - důkazy rotace Země - časová pásma na Zemi, kalendář - Keplerovy zákony – jejich využití v geografii	
- Objasní základní principy členění zemského povrchu. - Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi. - Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy.* - Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů. - Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině. - Zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu. - Využívá vybrané metody indentit. minerálů* - Analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů.* - Uřčí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických,	Zemské sféry* - chemické mineralogické a petrologické složení Země* - základní geobiocykly fyzickogeografické sféry - vzájemné vazby složek fyzickogeografické sféry - fyzickogeografické systémy na planetární a regionální úrovni (šířková zonálnost a výšková stupňovitost) ATMOSFÉRA - základní pojmy, meteorologické prvky - cirkulace atmosféry – globální a místní - klimatické pásy Země - skleníkový efekt - ozónová díra - synoptické mapy, klimadiagramy LITOSFÉRA - základní pojmy - minerály – jejich vznik a ložiska* - litosférické desky, pohyby Magmatický proces* - vznik magmatu a jeho	<i>*integrováno z GEOLOGIE</i> F – fyzikální jevy v atmosféře, fyzikální jevy v zemské kůře, fyzikální jevy ve vodě Che – chemické složení atmosféry, voda EVO PROBLEMATIKA VZTAHŮ ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ - jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému EVO ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost - k čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají

sedimentárních a metamorfovaných hornin* • Analyzuje různé poruchy v litosféře*. • Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti rozliší hlavní biomy světa.	tuhnutí* • krystalizace minerálů z magmatu* • vliv endogenních a exogenních činitelů na utváření povrchu Země Zvětrávání a sedimentační proces* • mechanické a chemické zvětrávání* • srážení a sedimentace* Metamorfóza* • její typy* • kontaktní a regionální metamorfóza* Deformace litosféry* • vývoj stavby pevnin a oceánů* • mechanismus deskové tektoniky* • zemětřesení a vulkanismus* • tvary zemského povrchu* • hypsografická křivka HYDROSFÉRA • základní pojmy, hydrologické prvky • velký a malý oběh vody v přírodě • mořské proudy – pohyb hydrosféry na globální úrovni • složky hydrosféry a jejich funkce v krajině (povrchové a podzemní vody – využitelnost, efektivní hospodaření s vodou) • kryosféra – vznik a funkce ledovce, lokalizace PEDOSFÉRA • základní pojmy, pedologické prvky • půdní druhy na Zemi i v našem regionu • půdní typy na Zemi i v našem regionu • význam půdy pro krajinu i ekosystém BIOSFÉRA • základní pojmy • hlavní biosférické oblasti na Zemi – jejich charakteristiky a rozdíly • biota naší republiky a místního regionu	
• Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na zemi,	Obyvatelstvo na Zemi • základní geografické,	Zsv – etnické rozdělení, náboženská problematika, ohniska mezinárodního napětí

geografické, demografické a hospodářské aspekty, působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva. • Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa. • Rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti. • Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji.	demografické a etnické charakteristiky (migrace, natalita, mortalita) a jejich vývoj • kulturní a politické rozdělení obyvatelstva v různých regionech světa • státní zřízení • hlavní světová ohniska napětí	EGS GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY • nerovnoměrný vývoj světa • světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH ROZDÍLŮ • etnická, náboženská nesnášenlivost, zdroj mezinárodního napětí
• Identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení.	Sídla • základní pojmy: urbanizace, suburbanizace, brownfield, revitalizace, gentrifikace, aglomerace, konurbace, megalopolis • sídelní struktura a její vývoj, • pojmy sídlo, obec, město – vznik a vývoj • funkce měst – změny v čase • současné tendence ve vývoji osídlení na Zemi • příčiny vzniku sídel a určení limitu osídlení v konkrétním regionu	
• Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa. • Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů. • Vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál.	Světové hospodářství • základní pojmy: neolitická revoluce, průmyslová revoluce, informační revoluce • lokalizační faktory • sektorová a odvětvová struktura (primér, sekundér, terciér, kvartér, kvintér) a její důsledky • regiony různých odvětví světového hospodářství – jejich dynamika, vývojové tendence • hlavní světové hospodářské organizace (OPEC, ASEAN aj.) • sociálně geografické	D – neolitická a průmyslová revoluce EGS • GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY • nerovnoměrný vývoj světa

	systémy, globalizace	
• Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi. • Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny. • Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni.	Krajina • vývoj krajiny • přírodní a společenské prostředí • kulturní a přírodní krajina • krajinná ekologie • typy krajiny • hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí • globální problémy lidstva	Bi – druhy krajiny, ochrana krajiny, ochrana životního prostředí EVO ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ • globální ekologické problémy ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ REGIONU A ČR • legislativa v oblasti ŽP a opatření EU • jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR OSV ČLEN SKUPINY, KOMUNITY, OCHOTA SPOLUPRACOVAT • <i>*integrováno z GEOLOGIE</i>
• Určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin*. • Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu*. • Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí*. • Posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu*. • Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu druhotných surovin v daném regionu*.	Geologická exkurze, výuka v terénu* • rekultivace a revitalizace krajiny našeho regionu* • geologická činnost člověka a dopad na životní prostředí našeho regionu* • určení vlastností vzorku půdního profilu* • ukládání odpadů, jejich využitelnost, dopad na ekologii v regionu*	OSV ČLEN SKUPINY, KOMUNITY, OCHOTA SPOLUPRACOVAT <i>*integrováno z GEOLOGIE</i>

5.11. Dějepis

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	2	2	2	0

Vzdělávací obor *dějepis* je součástí vzdělávacího okruhu *člověk a společnost*. Svým obsahem předmět navazuje na předmět dějepis vyučovaný na základních školách a na nižším stupni gymnázií.

Jeho hlavním posláním je kultivování historického vědomí studenta a uchování historické kontinuity ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen zejména na moderní dějiny se zřetelem k základním hodnotám evropské civilizace. Předmět rozvíjí časové a prostorové představy žáků a vede k poznání, že historie není uzavřenou kapitolou, ale ovlivňuje dnešní život. Nedílnou součástí je poznání regionálních dějin jako prostředku k budování citových i racionálních vazeb k domovu.

V předmětu se realizují v jednotlivých tematických okruzích následující průřezová témata:

1. osobnostní a sociální výchova (OSV), 2. výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), 3. multikulturní výchova (MKV), 4. environmentální výchova (EVO), 5. mediální výchova (MV).

Studijní obor úzce souvisí s obory český jazyk, zeměpis, výtvarná výchova, hudební výchova a základy společenských věd.

Předmět je dotován dvěma vyučovacími hodinami týdně během tří let studia. S předmětem úzce souvisí volitelný dějepisný seminář v posledním ročníku studia dotovaný rovněž dvěma vyučovacími hodinami týdně.

Základní formou výuky je výklad doplněný prací s dokumentárními materiály (rozbor a kritické zhodnocení dokumentárních textů, řešení úloh na základě sledování dokumentárních filmů).

Součástí výuky jsou i tematické exkurze.

Pro práci je využívána odborná učebna dějpisu vybavená multimediální technikou i další učebny vybavené touto technikou, dále dějepisné pomůcky, jako mapy, dokumentární filmy, modely a makety.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k práci s různými prameny jako zdroji poznání
- vede žáky ke kritickému zkoumání a hodnocení pravdivosti a spolehlivosti pramenného materiálu
- učí žáky hledat primární intenci, s níž byly prameny sepsány
- učí žáky výběru podstatných informací a jejich odlišení od doplňujících a pro danou problematiku nepodstatných informací
- připraví žáky k napsání krátkého odborného textu (seminární práce), se všemi technickými náležitostmi (poznámkovým aparátem, bibliografickými citacemi apod.)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti třídit, srovnávat historická fakta a vyvozovat z nich obecné souvislosti a závěry jako předpoklad prognózy dalšího vývoje sledovaného jevu
- vede žáky ke schopnostem najít paralely mezi současným vývojem a minulostí a vyvodit z toho logické závěry

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozbořem nejen psaných, ale i mluvených a obrazových materiálů učí žáky porozumět různým formám sdělení a následně je interpretovat jednak ústně, ale i graficky v podobě tabulek, schémat, situačních náčrtků apod.

- zadáváním referátů a žákovských prezentací a jejich obhajobou před třídou vede žáky k tříbení komunikativních dovedností
- soustavným rozšiřováním slovní zásoby vede žáky k bezchybnému užívání odborných termínů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- skupinovou prací při řešení dílčích úkolů formuje vědomí spoluodpovědnosti za dosažený výsledek
- Při interpretaci názorů vede žáky ke schopnosti obhájit vlastní názor, ale i k tolerování názorů druhých
- nebo k jejich popření silou argumentů v rámci diskuse

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k pochopení rozdílnosti kultur, jejich přínosu lidstvu a potřebě vzájemné tolerance jako předpokladu další existence
- učí žáky srovnávat dobové postoje se současnými postoji, obecné etické normy a osobní přístup žáka k dané situaci
- učí žáky vážit si národních dějin, materiálního i duchovního odkazu předků
- vede žáky ke schopnosti rozpoznat a ocenit historické památky jako odkaz předků a dědictví a závazek pro budoucnost

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáka k rozvoji jeho osobního i odborného potenciálu
- podporuje vlastní žákovu iniciativu a tvořivost, jeho zájem prezentovat vědomosti získané nad rámec vyučovacích hodin

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého. - Rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace. - Objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku. - Charakterizuje pojem archeologická kultura, vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti. - Zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku.	Úvod do studia dějepisu - význam historického poznání pro současnost - práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití Pravěk - doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit) - doba bronzová - doba železná	EVO - biologické podmínky vzniku člověka OSV - sociální aspekty vzniku člověka, socializace Zsv – socializace
- Zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace. - Objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy. - Popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin.	Starověk - staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) - antické Řecko - antický Řím - naše země a ostatní Evropa v době římské, civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	MKV - židovství a křesťanství jako kulturní zdroje evropské civilizace EGS - Římské impérium – jednota a různost JČ – vznik písma, starověká kultura Zsv – antická filozofie, státoprávní teorie
- Objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě. - Vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti. - Vymezí islámské oblasti. - Vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu.	Raný středověk - utváření středověké Evropy - christianizace Evropy, křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství - islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze - utváření českého státu - vzdělanost a umění raněstředověké Evropy	MKV křesťanský univerzalizmus JČ – středověká kultura a literatura Zsv – středověká filozofie

Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích.	Vrcholný středověk - venkovská a městská kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace - společnost a kultura vrcholného středověku - střety evropské civilizace s neevropskými	MKV islám a jeho význam pro dnešek
2. ročník Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území. - Vysvětlí příčiny husitství, vývoj hnutí a jeho důsledky pro utváření stavovské monarchie u nás.	Pozdní středověk - utváření centralizovaných monarchií - lucemburská epocha - husitství - formování stavovského státu	JČ – česká literatura za Lucemburků, Jan Hus
- Rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady. - Porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám. - Popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj. - Vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích. - Posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry.	Počátky novověku - renesance a humanismus - zámořské objevy - reformace - centralizovaná moc a stavovství - kultura 16. a 17. století - Třicetiletá válka a její důsledky - absolutismus a parlamentarismus - české země v mnohonárodnostní monarchii - ekonomika a kultura 17. a 18. století	MV - význam knihtisku pro šíření informací - utváření veřejného mínění JČ – renesanční a barokní literatura Z – Amerika
Určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století.	Osvícenský absolutismus	OSV lidská a občanská práva Zsv – osvícenství JČ – osvícenství
- Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení. - Posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů.	Velká francouzská revoluce	Zsv – politologie, ústava, občanská práva

- Vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů. - Charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace.	Ponapoleonská Evropa - Vídeňský kongres a jeho důsledky - národní obrození, utváření novodobých národních společností, emancipační hnutí sociálních skupin - průmyslová revoluce, proměna agrární společnosti v průmyslovou, změny v sociální struktuře	EVO důsledky prům. revoluce pro životní prostředí JČ – literatura národního obrození
Charakterizuje základní znaky vůdčích politických proudů 19. století.	Revoluce 1848 a porevoluční Evropa - cíle a podoby revoluce - Formování politických proudů - dovršení národního obrození	Zsv – politické ideologie
3. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstup		
Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období.	Imperiální doba - předpoklady a projevy imperiální politiky velmocí - kolonialismus - nástup Ruska jako evropské velmoci - USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války - vědecký a technický pokrok - společnost a kultura před 1. SV, proměny životního stylu	MKV střet evropské kultury s neevropskými
- Charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky. - Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku.	První světová válka - Příčiny a průběh války - Ruské revoluce, upevňování bolševické moci - Češi za války, 1. odboj a vznik Československa	JČ – zobrazení války v literatuře
- Vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie. - Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou	Meziválečné období - vznik a vývoj Československa - komunismus a fašismus - hospodářská krize, růst	MV propaganda a její zneužití

krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil. • Popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury.	mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek • příčiny vzniku a rozpadu Versailleského systému • mnichovská krize a její důsledky • kultura 1. poloviny 20. století	JČ – meziválečná kultura Zsv – hospodářský cyklus, tržní hospodářství, ideologie 20. století
• Objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit. • Dokáže rozlišit formy a typy odboje. • Vysvětlí pojem holocaust, jeho projevy a dokáže najít paralely v pozdějším vývoji.	Druhá světová válka • příčiny a průběh války • globální a hospodářský charakter války • věda a technika jako prostředek vedení války • protektorát a 2. odboj • holocaust • charakter, výsledky a důsledky války	JČ – zobrazení války v literatuře Zsv – lidská práva
• Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty. • Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi.	Evropa a svět po 2. SV • Studená válka, OSN • porážka demokracie v Československu • východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj • SSSR jako světová velmoc, RVHP • integrace Západu • dekolonizace • hlavní ohniska konfliktů, Blízký východ a Izrael • pokus o reformu socialismu, normalizace • rozpad sovětského bloku a jeho důsledky • globální problémy moderní společnosti	EGS • integrace Evropy OSV • boj za lidská práva JČ – poválečná kultura Zsv – politologie Z – státy Afriky a Asie
4. ročník Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• Umí nalézt historické příčiny současných světových problémů. • Vysvětlí vztah mezi regionálními a národními dějinami. • Dokáže zařadit regionální dějiny do obecnějšího kontextu dějin. • Dokáže tvořivě aplikovat získané vědomosti při tvorbě seminárních prací.	• nejnovější světové dějiny • pomocné vědy historické • regionální dějiny • nácvik sběru historických pramenů, jejich třídění a využití při tvorbě seminárních prací, prezentace těchto prací	MKV, EGS • česko – polské kulturní a politické vazby v rámci Slezska

5.12. Základy společenských věd

Časové, obsahové a organizační vymezení

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	1	1	2	2

Vyučovací předmět *základy společenských věd* vychází ze vzdělávacího oboru *občanský a společenskovědní základ RVP G*. Integruje vzdělávací obsah oblasti *člověk a svět práce RVP G*. Ze vzdělávací oblasti *člověk a zdraví* integruje část vzdělávacího oboru *výchova ke zdraví RVP G*.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova OSV, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech EGS, mediální výchova MV a multikulturní výchova MKV.

Obsah předmětu navazuje na předmět občanská výchova vyučovaný na nižším stupni gymnázia. V posledním ročníku osmiletého studia je navazující volitelný společenskovědní seminář.

Učivo je z obsahového hlediska uspořádáno do tematických celků, které jsou řazeny na základě logické posloupnosti, náročnosti, potřebnosti a mentální vyspělosti žáků.

Cílem předmětu je žáka seznámit se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života a s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů.

Společenské problémy by měl nejen pojmenovat, popsat, objasnit a rozebrat jejich podstatu, vymezit jejich příčiny a důsledky, vysvětlit jejich sociálně ekonomické a politické souvislosti, ale především umět získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě, dokázat se vyrovnat s problémy každodenní praxe, dokázat posoudit a zvážit různé alternativy jejich řešení, dokázat volit, navrhnout, zdůvodnit a obhájit vlastní přístup k jejich řešení.

Studium by žáka mělo připravit na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský a pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání proto bude směřovat k tomu, aby si žáci osvojili nástroje pochopení světa a rozvinuli dovednosti potřebné k učení, aby se naučili vyrovnávat s různými situacemi, uměli pracovat v týmech, aby porozuměli sami sobě v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, jednali se samostatným úsudkem a osobní odpovědností, aby se naučili žít s ostatními, uměli spolupracovat, byli schopni podílet se na životě společnosti a aby v ní našli své místo.

Základní organizační formou je vyučovací hodina. Žáci by měli mít dostatek prostoru jednak prezentovat své názory a postoje, jednak si je dokázat obhájit. K tomu by mělo přispět používání aktivizujících metod, zejména slovních, (beseda, rozhovor, výklad, diskuse), dále metody heuristické, demonstrační, problémového výkladu, brainstormingu. Výuku mohou doplnit mimotřídní a mimoškolní činnosti, ve čtvrtém ročníku několikadenní exkurze v rámci projektového vyučování s jinými všeobecně vzdělávacími i odbornými předměty.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání různých informačních zdrojů, a tak rozvíjí schopnost žáka pracovat s různými druhy informací a ty pak efektivně využívat v procesu učení. Zadáva žákům samostatnou či skupinovou práci k určitým společenskovědním tématům – vytváří v žácích žádoucí studijní návyky – *kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence sociální*.
- Učitel předkládá žákům modelové situace z každodenního života a vybízí je k analýze situace a k jejímu řešení. Vede žáky k přednesení svého stanoviska ostatním žákům a schopnosti svůj názor v diskusi obhájit. Zadáva žákům témata, která vyžadují kritický úsudek a spolupráci při hledání možnosti řešení problému – *kompetence k řešení problémů, kompetence občanské a sociální*.
- Učitel podporuje u žáků schopnost formulovat své názory a tolerantně přistupovat k názorům druhých. Vede žáky k porozumění různým druhům záznamů mluveného nebo psaného slova, obrazovým či symbolickým materiálům – *kompetence komunikativní, sociální a personální*.
- Učitel vede žáky ke spolupráci ve skupině a k respektování pravidel skupiny. Pomáhá žákům uplatňovat zdravé sebevědomí, respektovat mravní principy a přebírat odpovědnost za vlastní

názory, chování a jejich důsledky. K hodnocení žáků přistupuje odpovědně, maximálně využívá kladnou motivaci a nezapomíná na pochvalu – kompetence *sociální a personální*.

- Učitel organizuje dramatizace situací souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formuje tak názory a postoje žáků. Vede žáky k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy. Vede žáky ke kritickému hodnocení svého chování i chování jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí – kompetence *občanské, sociální a personální*.
- Učitel motivuje žáky k rozvoji svého osobního i odborného potenciálu, seznamuje žáky s podstatou a principy podnikání, vede žáky k zodpovědnosti, která souvisí s vyhledáváním informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech – kompetence *k podnikavosti*.

1. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
Klasifikuje obsah společenských věd a posoudí obsah a význam společenských věd.	Úvod do společenských věd definice vědy, klasifikace věd, humanitní vědy a jejich předmět	
- Definuje pojem a objasní cíle psychologie, uvede zásadní rozdíl mezi vědeckou a praktickou psychologií. - Porovnává různé metody učení a jejich účinnost, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení. - Charakterizuje psychické jevy. - Objasní odlišnosti lidského chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka. - Vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat. Identifikuje základní city, pocity spokojenosti, radosti.	Člověk jako jedinec Podstata lidské psychiky - psychologie jako vědní obor - teorie učení, zásady efektivního učení, psychické jevy – procesy (poznávací, citové, volní), psychické stavy a vlastnosti neverbální komunikace, postoje těla, zrakový kontakt	Bi – biologie člověka osobnost, emoce a potřeby VV – vyjádření prožitků různými formami OSV - co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání OSV strategie zvládání zátěžových situací tak, aby co nejméně ublížily integrováno ETICKÁ VÝCHOVA
- Popíše fáze lidské ontogeneze, vysvětlí vztah mezi věkem a vývojovými změnami poznávacích procesů. - Vymezí životní úkoly každé etapy lidského vývoje, aplikuje získané poznatky při sebepoznávání a poznávání druhých lidí. - Využívá poznatky k volbě profesní orientace, objasní proces permanentního osobnostního rozvoje, autoedukace, sebereflexe.	Osobnost člověka - ontogenetický vývoj člověka, charakteristické tělesné, duševní a společenské změny v průběhu života - psychologie osobnosti, psychické vlastnosti (vlohy, schopnosti, vědomosti, dovednosti, motivy, zájmy, cíle, charakter a temperament) - význam a nutnost celoživotního sebevzdělávání a sebevýchovy	Bi – individuální vývoj člověka OSV - jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice OSV - jak rozumím vlastní jedinečnosti OSV - co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj

• Využívá poznatků psychologie v každodenním životě. • Objasní nutnost souladu tělesného i psychického zdraví. • Uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi. • Projevuje odolnost k rizikovému životnímu stylu a formám sociopat. chování.	Psychologie v každodenním životě • zdravotní a psychosociální rizika • psychické poruchy, stres, frustrace • duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových situacích • psychologické poradenství	Bi – stres, duševní hygiena OSV • jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím • jaká/jaký chci být a proč • jak jsem schopen vnímat se pozitivně • jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i mimo školu • jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl OSV • reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli • péče o sebe sama • předcházení zátěžovým situacím, stresům • kde vyhledávat informace a profesionální poradenství, jaké existují zdroje pomoci a organizace, které podporují jednotlivce a vztahy v době krize OSV • jaké jsou mé hodnotové žebříčky
2. ročník Výstupy	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
• Uvede hlavní charakteristiky sociologie jako vědní disciplíny. • Rozliší základní techniky zjišťování informací a metody sběru dat. • Popíše význam začlenění jedince do společnosti, posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji. • Uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace, neshody či konflikty s druhými lidmi řeší citlivě a konstruktivně. • Charakterizuje masová média ve společnosti, porovnává své názory s názory jiných lidí, vrstevníků, médií. • Pozitivně hodnotí sebe a druhé.	Člověk ve společnosti Společenská podstata člověka • předmět sociologie • sociologický výzkum • proces socializace, teorie sociálních rolí • mezilidská komunikace, masmédia • problémy v mezilidských vztazích • sebepoznání, sebehodnocení, sebezpřijetí, sebeovládání	VV – vliv médií, reklama, komix JČ – publicistický funkční styl OSV • můj vztah k lidem OSV • jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit OSV • verbální a neverbální komunikace (specifika) • co vím o svém komunikačním chování • lidská komunikace a jak jí rozumím • dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet • integrováno ETICKÁ VÝCHOVA

Konkrétně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích.	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem - rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi - modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, odpovědnost	Výchova ke zdraví – integrováno OSV - jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec - jak morálně jednám v praktických situacích všedního dne - jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem - jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí (pomoc, spolupráce, podíl na demokratickém fungování společnosti, osobní angažovanost ve společenských otázkách) MV - vliv médií na uspořádání každodenního života - předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince EGS - člověk jako jedinec v globálním kontextu, chápání národní a evropské identity
- Objasní význam sociální kontroly ve skupině a ve větších sociálních celcích. - Popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin. - Popíše možné důsledky sociálních předsudků, rozpozná sociální strukturu a osy stratifikace (demografická, ekonomická, politická, kulturní). - Porozumí pojmu sociální nerovnost. - Posoudí význam mobility ve spojitosti s trhem práce a globalizací pracovního trhu.	Člověk ve společnosti Sociální struktura společnosti - jedinec ve skupině (vztahy, sociální role, normy chování). - stereotypy, předsudky - sociální struktura ve společnosti – sociální útvary, společenské instituce - sociální nerovnost - sociální mobilita	Z – socioekonomická sféra, sídla a osídlení OSV - já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič) - moje hodnoty a moje sociální role, současné i budoucí MV - co je veřejnost, publikum, občané, uživatelé, konzumenti - co je aktivní publikum „sémantická moc publika“ EGS - nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu MKV - jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a

		příslušníky minority • jak reaguji na osoby, jejichž myšlení, cítění a jednání vychází z odlišné kultury, než je má vlastní • z čeho vzniká strach z cizinců
• Charakterizuje funkce rodiny, osvětlí problematiku tzv. krize rodiny. • Identifikuje vztah přírodního a kulturního, problém antropogeneze. • Pojmenuje a definuje sociální problémy současnosti a sociálně–patologické chování – uveďte příklady. • Definuje vznik delikvence, aplikuje různé přístupy k prevenci i k trestání kriminality. • Posoudí sociální změny v individuálním a společenském vývoji. • Charakterizuje základní znaky tzv. postindustriální, postmoderní společnosti. • Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění. • Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte.	Sociální fenomény a procesy • rodina, práce, masmédia, životní prostředí. • sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi a formy soužití • rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině • partnerské vztahy, manželství rodičovství, neúplná rodina – formy náhradní rodinné péče, ústavní péče	MKV • jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní • jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod. MV • vlivy celospolečenské a kulturní • činnost mediální poradny • příprava televizní či rozhlasové diskuse na téma “vliv médií” MV • co je to masová společnost, význam northcliffovské revoluce • kdy vzniká bulvár a kde se toto označení vzalo Výchova ke zdraví – integrováno
• Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofile, dětská prostituce, obchod se ženami • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti	Výchova ke zdraví – integrováno
• Objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, poznává je v historickém vývoji. • Odůvodní účel sankcí při porušení právní normy. • Vymezí pojmy právo a moc a objasní jejich vzájemný vztah.	Občan a právo Právo a spravedlnost • právo jako minimum morálky • smysl a účel práva	OSV • jak přebírá zodpovědnost v různých situacích • jak hodnotím morálku vlastního jednání a jak rozlišuji mezi dobrem a zlem ve svém životě

• Uvede, které státní orgány vydávají státní předpisy, jak a kde je uveřejňují, rozlišuje základní a prováděcí právní předpisy. • Vysvětlí proces tvorby zákonů, rozliší fyzickou a právnickou osobu. • Vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů. • Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek. • Rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení. • Rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti. • Uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, vyvozuje z nich osobní odpovědnost.	Právo v každodenním životě • právní síla a právní řád • vývojové formy práva, prameny práva, instituce zajišťující zákonnost ve státě • právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům. • právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů • právo veřejné a soukromé • obsah jednotlivých právních odvětví • občanský zákoník • (vlastnictví, dědění) • zákon o rodině. • trestní právo, druhy kriminality, druhy trestů, alternativní tresty	
• Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď. • Deklaruje svá pracovní práva, vyslovuje požadavky na respektování svých práv ostatními lidmi a respektuje své pracovní povinnosti. • Objasní funkci odborů.	Člověk a svět práce – Pracovní právo <i>Pracovní právo</i> • právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru • práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů • (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda) • Odbory	Člověk a svět práce – integrováno
• Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky. • Chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu.	Člověk a svět práce – Bezpečnost práce <i>Bezpečnost práce</i> • zásady bezpečnosti práce • ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění	Člověk a svět práce – integrováno
• Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž	Občan a právo Orgány právní ochrany • právnické profese, účel a	

se mohou občané na ně obracet. • Ve svém jednání respektuje platné právní normy.	průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení. • státní zastupitelství, soudy, mluvčí pro lidská práva, právní poradenství činnost a úkoly občanských poraden	
3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Vymezí pojem stát a objasní jeho charakteristické náležitosti, charakterizuje utváření států, rozliší a porovná současné i historické typy států. • Rozliší na konkrétních příkladech pojmy občan a obyvatel státu, rozliší formy státu podle toho, kdo vykonává státní moc, a podle toho, kdo stojí v čele státu. • Posoudí formy přímé a nepřímé demokracie, demonstruje na konkrétních příkladech rozdíly mezi unií, federací a konfederací. • Vymezí jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje, objasní tři nezávislé složky státní moci, porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci.	Občan ve státě Stát • teorie státu, znaky a funkce, typy státu, formy vlády • Ústava ČR – přehled základních ustanovení	D – starověk, francouzská revoluce
• Objasní pojem politika a vysvětlí obsah politické činnosti, rozliší charakteristické znaky vybraných ideologií (liberalismus, konzervatismus, socialismus, anarchismus, nacionalismus, fašismus). • Objasní příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií.	Politika a politická ideologie • politika, obsah politické činnosti • znaky, funkce a přehled vybraných ideologií	D – velké revoluce, porevoluční Evropa EGS • politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni • vládní a nevládní sektor
• Vyloží podstatu demokracie, porovná současnou a antickou podobu demokracie. • Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě, objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě. • Rozlišuje složky politického	Demokracie • principy a podoby demokracie • občanská práva a povinnosti • politické subjekty – politický život ve státě, občanská společnost – instituce • volby, volební systémy, úřady	D – antika MV • moderní společnost a svoboda projevu: zda mohou být média nezávislá a odpovědná

spektra ČR, porovná postupy vybraných politických stran k řešení každodenních problémů občanů. • Uvede na příkladech možnosti občanů, jak se podílet na správě a samosprávě obce a záležitostech týkajících se veřejného zájmu. • Vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, rozliší jejich funkce. • Charakterizuje jednotlivé subjekty státní správy a samosprávy v ČR, zvládá komunikaci ve styku s úřady. • Uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a důsledky.		
• Vysvětlí, jak může občan obhajovat svá práva na státní i evropské úrovni, respektuje práva druhých, vysvětlí, jak vystupovat proti jejich porušování. • Vysvětlí funkci ombudsmana a popíše okruhy problémů, s nimiž se na něj může občan obracet.	Lidská práva • dokumenty, porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana	D – druhá světová válka, holocaust EGS • lidská práva v tzv. rozděleném světě, • organizace zabývající se lidskými právy
• Objasní podstatu evropské integrace a její důvody, rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti. • Posoudí význam integrace pro vývoj Evropy, posoudí vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak uplatňovat práva v rámci EU. • Vysvětlí činnost a funkce EK a EP, porovná s orgány státní moci ČR.	Mezinárodní vztahy a globální svět Evropská integrace • evropská integrace, Evropská unie, orgány EU, jednotná evropská měna	D – Evropa a svět po druhé světové válce EGS • evropský integrační proces, vývoj po druhé světové válce, Evropská unie, ČR v EU, další významné evropské instituce a organizace • významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury • vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy • politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě: podstatné vývojové mezníky
• Orientuje se v mezinárodních organizacích, uvede příklady jejich činnosti a	Mezinárodní spolupráce • významné mezinárodní organizace – NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti	EGS • mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: finanční,

význam pro chod světového společenství. • Objasní rozdíl mezi nadnárodní a mezinárodní organizací. • Uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí.		ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN • možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce: organizace v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce, nadace a fondy, jejich funkce EGS • nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus • chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení • nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji: rozdělený svět, mezinárodní dluh • světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí
• Posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky. • Uvede konkrétní příklady projevů globalizace na život občanů v ČR.	Proces globalizace • globální problémy – příčiny, projevy, důsledky	Z – mikroregiony světa, geografické vnímání, globalizace EGS • teoretická základna pojmu globalizace: jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života MKV • jaké představy mám o imigrantech, žadatelích o azyl, uprchlících MV • která média se v současnosti podílejí na formování našich představ o dění ve světě a proč
• Vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu. • Identifikuje cenové triky a klamavou nabídku.	Člověk a svět práce – Tržní ekonomika Základní ekonomické pojmy • typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky	Člověk a svět práce – integrováno D – meziválečné období – hospodářská krize
• Rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, posoudí, která forma podnikání je v dané situaci	Ekonomické subjekty • právní formy podnikání, (živnost, typy obchodních společností, družstvo),	Člověk a svět práce – integrováno

výhodná. • Posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním, uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak žádat o živnostenské oprávnění.	základní právní normy týkající se podnikání	
• Analyzuje skrytý obsah reklamy, vyjadřuje svůj názor na faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu.	Marketing • marketing a public relations, reklama, reklamní agentury	Člověk a svět práce – integrováno
• Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů, rozlišuje základní typy daní, uvede, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje. • Uvede, jakým způsobem podá přiznání k dani z příjmu fyzických osob, zjistí výši daní, sociálního a zdravotního pojištění, životního minima.	Člověk a svět práce – Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice Fiskální politika • státní rozpočet, daňová soustava	Člověk a svět práce – integrováno EGS • ekonomický rozvoj a globalizace
• Objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak žádá o sociální dávku, na niž má nárok. • Vymezí práci úřadu práce a personálních agentur, vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií.	Sociální politika • důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti	Člověk a svět práce – integrováno
• Na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inlace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny životní úrovně občanů. • Uvede příklad, jak se důsledkům inflace bránit.	Monetární politika ČNB • inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP	Člověk a svět práce – integrováno
• Objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank.	Člověk a svět práce – Finance Bankovní soustava • ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví	Člověk a svět práce – integrováno
• Zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb (spoření, úvěr, splátky, leasing). • Uvede principy vývoje ceny akcií i možnosti bezpečných forem investic do cenných papírů.	Peníze • funkce peněz, formy platebního styku, cenné papíry, akcie, burza	Člověk a svět práce – integrováno

- Využívá moderní formy bankovních služeb včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií. - Ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku.		
- Rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti. - Navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti. - Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu).	Hospodaření domácnosti rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele	Člověk a svět práce – integrováno
- Navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč. - Vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení. - Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN. - Vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby.	Finanční produkty způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz, řešení nedostatku finančních prostředků úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění	Člověk a svět práce – integrováno
4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace, posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě. - Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve	Člověk a svět práce– <i>Trh práce a profesní volba</i> Profesní volba - práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese, přijímací pohovor a výběrové řízení –	Člověk a svět práce – integrováno

- zvolené profesi. - Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu. - Uvede význam práce, především pro psychické zdraví člověka, popíše, jak si vytvořit vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy.	- komunikace, asertivita, - pracovní úspěšnost - kariérní růst	
Uvede příklady profesní poptávky na českém i evropském trhu práce, orientuje se v situaci ztráty zaměstnání.	Mezinárodní trh práce - nabídka a poptávka po pracovních místech, studium v Evropě - informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání	Člověk a svět práce – integrováno EGS - vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR - vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich - proces utváření evropského vzdělávacího prostoru a mobilita ve vzdělávání - podmínky a možnosti studia v zahraničí - významné zahraniční univerzity - srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí
- Reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka. - Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu.	Osobní management plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina workoholismus	Člověk a svět práce – integrováno
- Rozliší pojmy morálka a etika, rozliší na příkladech autonomní a heteronomní morálku. - Zhodnotí význam vědeckého poznání, rizika zneužití, eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci. - Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem.	Úvod do filosofie a religionistiky Etika - etika jako věda o morálce, základní etické kategorie – dobro, zlo, pravda, spravedlnost, svoboda, teoretická individuální etika - dějiny etiky	OSV já a sociální a morální dilema doby, v níž žijeme

Rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti rozezná projevy sektářského myšlení.	Víra v lidském životě podoby víry, znaky náboženské víry, náboženské systémy, církve, sekty, náboženský fundamentalismus	D – starověk, středověk
- Objasní podstatu filozofického tázání, vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii a světovému názoru. - Provede zamyšlení nad základními filozofickými otázkami.	Podstata filozofie - předmět, vznik a vývoj filozofie – základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu, náboženství vědě a umění - filozofické disciplíny teoretické i praktické	D – starověk JČ – starověká literatura
Rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení.	Filozofie v dějinách klíčové etapy a směry filozofického myšlení	D – starověk, středověk JČ – česká a svět. literatura 19. století, česká a svět. literatura 1. poloviny 20. století, česká a svět. literatura 2. poloviny 20. století

5.13. Informatika

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	2	2	0	0

Realizuje obsah *informatika RVP G*. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova (OSV), výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), multikulturní výchova (MKV), environmentální výchova (EV), mediální výchova (MV). Svým charakterem přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP G: matematika (M), zeměpis (Z), český jazyk (ČJ), fyzika (F), anglický jazyk (JA) a výtvarná výchova (VV).

Mezi základní formy výuky patří výklad učiva s využitím počítače a dataprojektoru, dále skupinová práce žáků např. sestavování robotických stavebnic, práce s on-line aplikacemi při programování a algoritmizaci. Každý probraný dílčí celek – nový prvek či objekt výuky – je v dalších hodinách testován na zadaném úkolu pro samostatnou práci žáků. Projekty vždy tvoří závěr – celkové shrnutí a ověření aplikace nových znalostí žáků v praxi.

Výuka probíhá ve speciálních počítačových učebnách. Tyto učebny jsou vybaveny dataprojektory a pracovními stanicemi individuálně pro každého žáka. Síťové připojení k internetu je doplněno i možností bezdrátového připojení technologií wifi. Studenti mají také možnost využívat při výuce periferní zařízení – laserovou tiskárnu, 3D tiskárnu, robotické stavebnice a specializovaný software pro výuku prezentačních, databázových, tabulkových i textových celků, dále software pro algoritmizaci a programování robotických stavebnic, on-line licence výukových programů pro teoretickou výuku algoritmizace a programování atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel podněcuje žáky ke sběru informací a orientaci ve zdrojích informací – *kompetence k učení, kompetence komunikativní*.

Užívání výpočetní techniky – *kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti*.

V rámci projektů je kladen důraz na zpracování prezentací – *kompetence k podnikavosti, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů*.

Učitel klade důraz na význam informatiky a digitálních technologií ve všech oblastech života – *kompetence k učení, kompetence sociální a personální*.

Dlouhodobá systematická práce – *kompetence k řešení problémů, kompetence k učení*.

Učitel kontroluje dodržování stanovených pravidel při práci s hardwarem a softwarem – *kompetence občanská, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti*.

1. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi - porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů - charakterizuje počítačové sítě a internet - identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními, dokáže pomoci i druhým - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím - interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů - posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny - odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech - rozlišuje a používá různé datové typy - navrhuje a porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace - vysvětlí daný algoritmus	Hardware a software - historie vývoje PC - hardwarové parametry PC, jeho periferie - operační systémy a jejich využití v praxi - nové počítačové technologie, využití pro společnost Počítačové sítě - typy a rozdělení počítačových sítí, firewall, zabezpečení přenosu dat, web a síť, cloud, bezdrátové sítě - internet věcí Bezpečnost počítačových zařízení a dat - možnosti útoků na počítače a data - zabezpečení zařízení a dat - metody zálohování dat Bezpečnost digitálního prostředí - datová schránka - digitální a fyzická identita - digitální podpis, cookies, sociální sítě - digitální stopa Umělá inteligence - aplikace AI, limity - přínosy a rizika AI Data a informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně v PC - význam dat, pojem informace Kódování a přenos dat - binární soustava, bity, bajty - kódování textu, obrazu, zvuku – šifry Modelování - schéma, vývojové diagramy - myšlenková mapa - tvorba a interpretace grafu Algoritmizace - zadání, vstup, výstup, podmínky řešení, krokování	OSV - odpovědnost při práci s technikou - prevence závislosti - organizace vlastního času - spolupráce a soutěž - kritické myšlení a samostatné rozhodování - prezentace vlastních výstupů VMEGS - globální rozšíření digitálních technologií - dopad na trh práce a vzdělávání - vliv internetu - rozšíření infromatické gramotnosti EV - dopady spotřeby energie na životní prostředí - výroba a recyklace digitální techniky MV - příprava vlastních digitálních materiálů - komunikace při práci v týmu - kritická práce s informacemi - orientace v online prostředí - kyberbezpečnost - rozpoznání falešných informací digitálního obsahu (deepfake) MKV - jazykové odlišnosti při využívání IT techniky - znakové sady - rozšíření IT techniky do zemí třetího světa - dostupnost a cenzura internetu - software zdarma (otázka licencí) jako alternativa k placeným aplikacím

• určí, zda je daný postup algoritmem • analyzuje problém, rozdělí problém na dílčí části, rozhodne, které je vhodné řešit a jak • sestaví a запиše algoritmy pro řešení problému • nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu • určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhuje, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek • navrhne procesy zpracování dat	programu, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, zápis algoritmu Hromadné zpracování dat • data, hlavička, řazení, filtrování Aplikační software pro práci s informacemi a daty • práce s textovým editorem • práce s tabulkovým editorem – tabulka, filtrování dat, tvorba grafu – vizualizace dat, zpracování velkých objemů dat • práce s prezentačním programem	F – využití základních fyzikálních principů, přenos dat, informace, elektromagnetické vlny, vizualizace naměřených dat ČJ – stylistika, slovní zásoba, úprava textu VV – grafická úprava multimediálního obsahu M – fungování globální sítě, číselné soustavy, jednotky, zápis a úprava výrazů, vzorců a rovnic. práce s daty, tabulky Z – fungování globální sítě, on-line mapy
2. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
• formuluje problém a požadavky na jeho řešení • získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a úplnost vzhledem k řešenému problému • používá systémový přístup k řešení problémů • pro řešení problémů sestaví model, simulaci • převede data z jednoho modelu do jiného • najde chyby daného modelu a odstraní je	Data, informace • získávání, vyhledávání a ukládání dat • data a jejich význam, pojem informace Interpretace dat • kvalita informačního zdroje • chyby a srovnání různých informačních zdrojů (AI, web, článek, časopis, kniha) Umělá inteligence • aplikace umělé inteligence • limity, přínosy a rizika	OSV • rozvoj systematického myšlení při návrhu webové stránky • schopnost plánování práce a její dokončení • vytrvalost při řešení technických problémů • rozvoj tvořivosti VMEGS • ekonomický rozvoj a globalizace • světový populační vývoj, migrace • geografický a geopolitický profil Evropy • vliv vývoje umělé inteligence a robotizace na trh práce

• porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému • ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů • porovná algoritmy podle zvoleného hlediska • zobecní řešení pro širší třídu problémů • vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky • používá opakování, větvení programu, složené podmínky, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami • navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů • ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí • optimalizuje program • rozpozná informační toky v systémech • analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek • zvažuje i dopady IS na různé skupiny • otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhuje a realizuje potřebná vylepšení • během provozu IS rozpozná funkční či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob řešení	Programovací koncepty • programovací jazyk • proměnné, datové typy • podprogramy • větvení programu, podmínky • cykly, seznamy Testování, optimalizace • funkční chyby, ladění programu Vývoj programu • volba postupu při zadání • návrh uživatelského rozhraní programu • nápověda a dokumentace programu • autorství a licence Informační systémy • data, jejich struktura, vazby • role uživatelů • veřejné informační systémy Vývoj informačního systému • postup tvorby informačního systému • návrh uživatelského rozhraní • datový model a procesy • databázová tabulka Hromadné zpracování dat • Základní principy tvorby webových stránek • seznámení se se strukturou HTML dokumentu a základními tagy • CSS v HTML dokumentech • možnosti různých editorů pro tvorbu webové stránky	MV • komunikace a spolupráce v týmu • příprava vlastního materiálu a reklamní kampaně • sledování a popis návyků při užívání médií v rodině • moderní společnost a svoboda projevu EV • práce s daty z reálného světa, princip udržitelnosti M – grafy funkcí, práce s tabulkami F – optika, světlo, barevná hloubka, barevné modely JA – slovní zásoba VV – vizuální styl, estetika
---	--	---

5.14. Výtvarná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	2*	2*	0	0

Vyučovací předmět výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu výtvarného oboru a integrujícího tématu *umělecká tvorba a komunikace vzdělávací oblasti umění a kultura v RVP G*. Výtvarná výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru *výtvarný obor RVP G*. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, mediální výchova a výchova v evropských a globálních zkušenostech. Žáci si volí v 1. a 2. ročníku hudební výchovu nebo výtvarnou výchovu (*). Pro výuku jsou k dispozici dvě odborné učebny s dataprojektorem, PC, keramickou pecí a grafickým, hlubotiskovým lisem.

Hlavní cíle výtvarné výchovy jsou vymezovány v širokém spektru a směřují k tvořivosti jako základnímu stavebnímu kameni svobodného osobního rozvoje, k poznání kulturních hodnot konkretizovaných uměleckých děl, v praktických zobrazovacích dovednostech a schopnostech vyjádření vlastních estetických zážitků a pocitů.

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Směřuje k tomu, aby se žáci naučili vnímat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti, zaměřenosti na estetické hodnoty a kultivaci svého okolí. Ve výtvarných činnostech to pak znamená osvojit si výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjet přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, fantazie a prostorové představivosti, smyslu pro originalitu a vlastní ojedinělý výraz, který významně napomáhá k utváření kreativní stránky osobnosti žáků.

Všemi složkami svého působení se výtvarná výchova zaměřuje na pojetí lidské existence ve světě výtvarné kultury, a na prohlubování vztahu k výtvarnému umění, včetně umění užitého, lidového a celkového historického kontextu vývoje uměleckého procesu. Žák je veden k tomu, aby: se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole, aby se v rámci svých možností snažil vyjádřit výtvarně estetickými prostředky, chápal, že práce jedince ovlivní celkový výsledek skupiny, si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím, chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu doby využíval význam emotivních a kognitivních prožitků pro život, tedy jejich recepci do vlastního ego vztažného systému.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence *komunikativní, kompetence sociální a personální*.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální – *kompetence občanské a kompetence k podnikavosti*.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence *k učení a kompetence komunikativní*.
- Učitel organizuje návštěvy výstav dle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí jejich celkový kulturní rozhled – kompetence *komunikativní, kompetence sociální a personální*.

1. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace. - Já – moje identita. - Samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění. - V konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identit. pro ně charakter. prostředky. - Pracuje ve skupině, důraz je kladen na složku empatickou.	- práce s uměleckým dílem - experimentování s reprodukcemi - vyjadřování prožitků různými formami zážitkových situací - počítač. grafika – forma zpracování výtvarných děl – razítková technika, - krajina– výt. zpracování digitální fotografie - proměny života - osobnost, vztahy - vnitřní krajina, studie, inspirace přírodními motivy	Inf – internet, textový editor, prezentační program D – dějiny umění od pravěku po současnost Zsv – člověk ve společnosti Bi – přírodní jevy MV - mediální produkty a jejich význam – příprava reklamní kampaně výstižně propagující školu OSV - sociální komunikace OSV - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů EVO - člověk a životní prostředí
- Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku. - Nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů.	- umělecký proces a jeho vývoj - znakové systémy jednotlivých druhů umění - historické proměny umělec. procesu - vlastní výtvarná činnost teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky – kresba, malba, grafické materiály a techniky - orient. v řazení prvků barev. a tvar. kompozice - řešení problémů dekorativního charakteru v ploše (symetrická, asymetrická řešení)	D – vývoj umění M – deskriptivní geometrie OSV - spolupráce a soutěž EGS - globalizace a kulturní změny EGS - žijeme v Evropě
- Umělecký proces a jeho vývoj. - Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, využívá některé z metod současného výtvarného umění a digitální fotografie/ medií/počítačové grafiky, videa, fotografie, animace.	- role subjektu v uměleckém procesu - smyslové vnímání jeho rozvoj - interpretace a recepce uměleckého díla - tvůrčí osobnost v roli tvůrce a vnímatele - citace, narážky, charakteristika osobnosti, - haptická projekce, gestická malba, kresba - využití medií pro vlastní osobitou formu řešení práce s uměleckým dílem - technologie vzniku pracovních strojů - svět smyslů – kresba bez zrakové kontroly s hudebním doprovodem	Inf – prezentační program, internet HV – významní světoví skladatelé TV – relaxační cviky EVO - člověk a životní prostředí MV - vývoj médií od knihtisku po internet

- Umělecká komunikace v umělec. procesu. - Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot. Vytváří zdravé sebevědomí.	- práce s uměleckým dílem, - experiment s reprodukcemi - záznamy emocí, prožitků, představ a vjemů - výt. vyjádření pohybu, rytmu a principu sériovosti - orientace v prostoru Interiér x exteriér - příběhy věcí kolem nás pozitivní vzory versus pochybné idoly	HV – současná hudební scéna D – významní umělci od 13. st. – 20. st. M – deskriptivní geometrie Inf – internet, prezentační program MV - účinky mediální produkce a vliv médií – vliv médií na uspořádání každodenního života EGS - kulturní okruhy ve světě a v Evropě integrováno ETICKÁ VÝCHOVA
2. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
Vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií.	- práce s uměleckým dílem - práce, zachycující proměny času, tvarovosti a rychlosti, - vazba na uměleckou činnost výtvarných technik malby a kresby – od renesance po 1. pol.19. století – teoretické základy - člověk a čas, náboženství, komunikace – význam umění ve společnosti - výtvarné soutěže – zapojení jednotlivce či skupiny do společného ztvárnění výtvarného díla/ kombinovaná technika - dějiny umění 20. století	OS - Morálka všedního dne/ Hodnotové žebříčky OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti OSV - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV - hodnotové žebříčky OSV - spolupráce a soutěž
Nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů.	- záznamy emocí, prožitků, malba, kombinované techniky - grafické techniky suché jehly, linorytu a ostatní techniky z plochy – seznámení se s technikami hlubotisku, sítotisku a ofsetových technik	OSV poznání a rozvoj vlastní osobnosti
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, využívá některé z metod současného výtvarného umění a digitální fotografie/ medií/počítačové grafiky, videa, fotografie, animace.	- komiks, práce s fotografií, - kombinované techniky, experimenty s materiály - tělo ve výtvarné výchově, - plastické deformace materiálového základu - vliv médií, reklamy, komiksu, street artu, užité grafiky a designu - tapeta – grafické ztvárnění v základním programu MS Windows/Malování - seznámení s grafickými programy Adobe Photoshop, Corel aj.	Zsv – člověk a kultura Inf – internet D – vývojová stádia člověka M – deskriptiva OSV - sociální komunikace/ verbální a neverbální komunikace MV - mediální produkty a jejich význam – kategorie mediálních produktů, formy mediálních sdělení, vzájemná inspirace mezi médii

Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot.	- experimenty s reprodukcemi, hra s prostorem, hudební přepis, roční proměny přírodních podmínek, strukturace povrchu, prostředí - artefiletické lekce - od knižních ilustrací po galerijní animace – historické kontexty	HV – dějiny hudby D – dějiny umění Z – ekologie EGS - globalizace a kulturní změny EGS - žijeme v Evropě EVO - člověk a životní prostředí MV - média a mediální produkce – aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace
- Při vlastní tvorbě uplatňuje prožitky osobního naplnění, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření. Rozlišuje manipulační působení médií.	- práce s netradičními materiály - galerijní animace - komunikace, kontrasty, inspirace výtvarných reprodukcí, jejich analýza a postupná syntéza - proměny světla a času v umění - příprava vlastní žákovské knížky – graf. ztvárnění grafika – reklama, animace	Inf – internet Zsv – člověk a společnost MV - příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných MV - moderní společnost a svoboda projevu integrováno ETICKÁ VÝCHOVA

5.15. Tělesná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	2	2	2	2

Předmět tělesná výchova je součástí povinného vzdělávání na víceletých i čtyřletých gymnáziích a představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Je hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotně zaměřené, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí (využívání) různého sportovního náčiní (nářadí), k seznámení s návody pro pohybovou prevenci, korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení i pro rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se využívat pohybové činnosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci a odpovědnost za zdraví své i spolužáků. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělávání, jako jsou výchova ke zdraví, hudební výchova, estetika, ekologie, etická a právní výchova, dopravní výchova atd.

Především však tělesná výchova umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové možnosti (předpoklady) i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat a cíleně ovlivňovat. Takto chápaný vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu, který vychází z aktuální pohybové úrovně jednotlivců, z konkrétních splnitelných cílů, ze změny každého žáka a z hodnocení vzhledem k těmto změnám.

Předmět tělesná výchova si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších sportech a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy. Jednou až dvakrát za školní rok může být pro žáky školy organizován sportovní den.

Žáci 1. ročníku absolvuji týdenní lyžařský výcvikový kurz, žáci 2. ročníku absolvuji letní sportovní kurz. Pokud nejsou kurzy početně naplněny, mohou se účastnit i žáci jiných tříd vyššího gymnázia.

Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy správného životního stylu pro duševní zdraví.

Cíle předmětu

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučující úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k těmto cílům:

- osvojit si nové pohybové dovednosti
- kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla
- usilovat o optimální rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti v pravidelně prováděných pohybových aktivitách
- zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní návyky pro provádění samostatné sportovní aktivity
- průběžně pečovat o tělesnou zdatnost jako součást zdravého životního stylu

Obsah předmětu

- regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivace pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Časové a organizační vymezení předmětu

V běžných hodinách výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy. Lyžařského kurzu se zúčastní celá třída.

Formy realizace předmětu: vyučovací hodina, diskuse, závod, soutěž, turnaj, kurz.

Místa realizace: tělocvična, sál pro aerobic, posilovna, venkovní hřiště, doskočiště, park, bazén, zimní stadion, kuželna, sportovní hala.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k získávání poznatků s pomocí učitele či spolužáků o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ) – sledování, zaznamenávání, vyhodnocování
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- motivuje učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle jejich předpokladů
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží
- upozorňuje na informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravím a pohybem
- usměrňuje žáky ke kladné reakci na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady
- předkládá žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti a výkonech (i pomocí videokamery)
- vytváří dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení (ve škole i mimo školu)
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Formy vzdělávání: soutěže, turnaje, diskuse, testy, samostatné a skupinové práce

Kompetence k řešení problému:

Učitel:

- podporuje žáky ke kreativitě při utváření volných gymnastických sestav, při organizaci turnajů a soutěží (ve skupinkách)
- pomáhá žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií), hledat příčiny problémů a směřovat k jejich řešení několika způsoby
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sport. akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sport. výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- vytváří představu o správném složení vyučovací jednotky TV pro využití při pohybové činnosti ve volném čase
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzuje k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, zahájení a ukončování sestav, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Formy vzdělávání: kurzy, soutěže

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zapojuje žáky do prezentace poznatků, zážitků a výsledků získaných při sledování sport. utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování svých výkonů (nástěnky, Bohumínské noviny OKO, webové stránky, videokamera)
- směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, knihy, časopisy) k vyhledávání novinek ve sport. odvětvích (nová pravidla)
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhá žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řeší otázky šikany, přístupu k osobnímu a školnímu majetku
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Formy vzdělávání: mimoškolní aktivity, kooperativní formy výuky, turnaje

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- povzbuzuje u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informuje o negativech sportu (doping, korupce, přepočítávání výkonnosti na peníze
- do hodnotového řebříčku žáků zařazuje snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- vede ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhá nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)
- vyzvedává přednosti každého žáka
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Formy vzdělávání: týmová práce a výměnné sportovní akce

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohyb. schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do dění v obci (pomoc při organizaci turnajů, soutěží pro mladší děti)
- nabízí dostatek příležitostí pro praktické osvojení a procvičení dovednosti poskytnout první pomoc v podmínkách sportovních činností a zachovat se zodpovědně při mimořádné události
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Formy vzdělávání: kurzy

Kompetence k podnikavosti:

Učitel:

- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- vyžaduje soustavnost a vytrvalost při plnění dohodnutých úkolů
- vede žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s náčiním a nářadím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Formy vzdělávání: sportovní hry

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV** (osobnostní a sociální výchova) – překonávání ostychu při sportovní činnosti, vliv cvičení na psychiku člověka, probuzení zájmů o vlastní sportovní aktivity, uvědomění si nutnosti spolupráce s ostatními lidmi, ochota pomoci, zlepšování paměti nácvikem, sociální role (rozhodčí, trenér), obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích, zdravý styl, zvládání zátěžových situací, organizace vlastního času, systematičnost a pravidelnost při přípravě vlastních činností i školních soutěží, zodpovědnost při přípravě, ochota spolupracovat, psychohygiena hygiena komunikace
- **MKV** (multikulturní výchova) – schopnost zapojovat se do diskuse, lidské vztahy, seznamování se se sportovními aktivitami národů, mezilidské vztahy ve škole, mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi učiteli a rodinou, posilování schopností začlenit se do multikulturních aktivit a být úspěšný
- **EGS** (výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech) – větší možnosti v poznávání nových sportovních aktivit (internet), vyjádření osobní identity, rozumět sám sobě uvnitř společnosti, nerovnost v oblasti zdraví a zdravého životního stylu (zdravý životní styl u nás i ve světě, organizace víkendů), významní Evropané (sportovci), nerovnost mezi ženami a muži ve světě (olympijské hry minulosti), posilování fyzické odolnosti
- **EVO** (environmentální výchova) – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí (vztah člověka k životnímu prostředí, pohyb pro zdraví, turistika a pobyt v přírodě, lidské aktivity a životní prostředí), voda a její využití člověkem (plavání – adaptace na vodní prostředí)
- **MV** (mediální výchova) – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu, tvořivá činnost (vlastní prezentace v hodinách aerobiku, pohybové a sportovní hry ve skupinách)

1. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. - Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. - Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. - Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. - Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí.	ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví zdravotně orientovaná zdatnost (ZOZ) - rozvoj kardiovaskulární zdatnosti - rozvoj silové zdatnosti - rozvoj pohyblivosti - kondiční testy organismus a pohybová zátěž - příčiny svalové - nerovnováhy a kompenzace jednostranné zátěže hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí první pomoc při sportovních úrazech - rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností - zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)	EVO - vztah člověka k prostředí VDO - občanská společnost a škola
- Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. - Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení. - Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové dovednosti a pohybový výkon pohybové odlišnosti a handicap pohybové hry gymnastika - akrobacie - přeskoky - cvičení s náčiním úpoly – přetahy, přetlaky atletika - sprint - vytrvalostní běh - štafetový běh	

	• skok do dálky • hod granátem • vrh koulí sportovní hry (basketbal, volejbal, florbal, fotbal) • herní činnosti jednotlivce (HČJ) • herní kombinace (HK) • herní systémy (HS) • utkání lyžování a snowboarding • běžecké lyžování • sjezdové lyžování • snowboarding bruslení • základní techniky bruslení • základy hokeje	
• Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží. • Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. • Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva. • Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti.	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech historie a současnost sportu • významné soutěže a sportovci, olympismus • olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností jednání fair play úspěchy našeho sportu na pozadí nedůležitějších historických sportovních událostí	OSV • osobnostní, sociální a morální rozvoj MKV • lidské vztahy
2. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z	ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví zdravotně orientovaná zdatnost (ZOZ) • rozvoj kardiovaskulární zdatnosti • rozvoj silové zdatnosti • rozvoj pohyblivosti • kondiční testy	EVO – vztah člověka k prostředí VDO – občanská společnost a škola

nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.	organismus a pohybová zátěž • příčiny svalové nerovnováhy a kompenzace jednostranné zátěže hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí první pomoc při sportovních úrazech rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností • zásady jednání a chování v různém prostředí • úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)	
• Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové dovednosti a pohybový výkon pohybové odlišnosti a handicap pohybové hry gymnastika • akrobacie • cvičení na nářadí úpoly – základy sebeobrany atletika • sprint • vytrvalostní běh • skok do dálky • vrh koulí sportovní hry (basketbal, volejbal, florbal, fotbal) • herní činnosti jednotlivce (HČJ) • herní kombinace (HK) • herní systémy (HS) • utkání bruslení • základní techniky bruslení • základy hokeje	

	turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce a pobytu v přírodě - orientace v méně přehledné krajině - příprava a likvidace tábořiště	
- Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží. - Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. - Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva. - Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti.	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech sportovní výstroj a výzbroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností jednání fair play úspěchy našeho sportu na pozadí nedůležitějších historických sportovních událostí	OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj MKV - lidské vztahy
3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. - Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. - Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. - Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na	ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport - sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost (ZOZ) - rozvoj kardiovaskulární zdatnosti - rozvoj silové zdatnosti - rozvoj pohyblivosti - kondiční testy svalová nerovnováha - příčiny - testy	EVO – vztah člověka k prostředí VDO – občanská společnost a škola

kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.	organismus a pohybová zátěž • příčiny svalové nerovnováhy a kompenzace jednostranné zátěže hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí první pomoc při sportovních úrazech rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností • zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)	
• Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové dovednosti a pohybový výkon pohybové odlišnosti a handicap pohybové hry gymnastika • akrobacie • cvičení na nářadí atletika • sprint • vytrvalostní běh • skok do dálky • vrh koulí sportovní hry (basketbal, volejbal, florbal, fotbal) • herní činnosti jednotlivce (HČJ) • herní kombinace (HK) • herní systémy (HS) • utkání	
• Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží. • Volí a používá pro	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech	OSV • osobnostní, sociální a morální rozvoj MKV • lidské vztahy

osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. • Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva. • Sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. • Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti. • Připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci.	historie a současnost sportu • významné soutěže a sportovci, olympismus • olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností sportovní role jednání fair play úspěchy našeho sportu na pozadí nedůležitějších historických sportovních událostí sportovní a turistické akce • organizace, propagace, vyhodnocení a dokumentace	
4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy • Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. • Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. • Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovňovacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití. • Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. • Připraví organismus na pohybovou činnost s	ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví • rekreační a výkonnostní sport • sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost (ZOZ) • rozvoj kardiovaskulární zdatnosti • rozvoj silové zdatnosti • rozvoj pohyblivosti • kondiční testy svalová nerovnováha • příčiny • testy organismus a pohybová zátěž • příčiny svalové nerovnováhy a kompenzace jednostranné zátěže hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	EVO – vztah člověka k prostředí VDO – občanská společnost a škola

ohledem na následné převažující pohybové zatížení. • Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. • Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.	první pomoc při sportovních úrazech rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností • zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)	
• Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. • Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení. • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. • Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové dovednosti a pohybový výkon pohybové odlišnosti a handicap pohybové hry gymnastika • akrobacie • cvičení na nářadí úpoly – přetahy, přetlaky atletika • sprint • vytrvalostní běh • skok do dálky • vrh koulí sportovní hry (basketbal, volejbal, florbal, fotbal) • herní činnosti jednotlivce (HČJ) • herní kombinace (HK) • herní systémy (HS) • utkání	
• Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží. • Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. • Respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech.	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech historie a současnost sportu • významné soutěže a sportovci, olympismus, olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností	OSV • osobnostní, sociální a morální rozvoj MKV • lidské vztahy

• Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva. • Sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky. • Různou formou prezentuje aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti.	sportovní role jednání fair play úspěchy našeho sportu na pozadí nedůležitějších historických sportovních událostí	
---	--	--

5.16. Hudební výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1	2	3	4
Dotace hodin	2*	2*	0	0

Vyučovací předmět hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu hudebního oboru a integrujícího tématu *umělecká tvorba a komunikace* vzdělávací oblasti *umění a kultura* v RVP G. Vyučovací předmět v sobě integruje rovněž průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a mediální výchova. Výuka je zařazena do prvních dvou ročníků vzdělávání a žák si v rámci povinné oblasti Umění a kultura volí na úrovni školního kurikula buď předmět výtvarná výchova, nebo hudební výchova (*).

Hudební výchova navazuje svým obsahem na hudební výchovu ZŠ. Prohlubuje znalosti, rozvíjí dovednosti a upevňuje získané vědomosti pomocí těchto činností:

- produktivní činnosti – vokální činnosti (jednohlasý a vícehlasý zpěv, intonace, práce s mluveným slovem), instrumentální činnosti (hra na zobcovou flétnu, tvorba instrumentálních doprovodů na jednoduché hudební nástroje) a hudebně pohybové činnosti (vyjádření hudby pohybem, tanec)
- receptivní činnosti (hudebně–výrazové prostředky, hudební formy, působení hudby)
- reflexe (komplexní interpretace hudebního díla – autor, styl, žánr, historické období, hodnocení hudby, poselství díla)

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené pianinem, kytarami, zobcovými flétnami, rytmičkami a melodickými nástroji, elektrickými varhanami, audiotechnikou, audiovizuální technikou, zesilovačem, mikrofony a PC s dataprojektorem. Do výuky jsou začleněny návštěvy hudebních pořadů a divadelních představení. Zájemci se mohou přihlásit k účasti v nepovinném předmětu sborový zpěv, který je dotován 2 hodinami týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel učí žáky vědomě využívat metody a postupy vedoucí k rozvoji a kultivaci hlasu, předkládá žákům dostatečné informační zdroje, vede je k samostatnému vyhledávání a zpracování informací formou referátů, samostatných i skupinových prací. Dále zařazováním hudebních pořadů, divadelních nebo filmových představení do procesu vzdělávání zprostředkovává žákům kontakt s hudebním a kulturním děním – *kompetence k učení*.
- Učitel umožňuje žákům diskutovat nad hudebními díly, ujasňovat si své představy, myšlenky a řešit tak sporné názory na problematiku – *kompetence k řešení problémů*.
- Učitel prostřednictvím různých komunikačních strategií a řízených diskusí vede žáka k jasnému a srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů, vytváří tak podmínky pro vzájemné sdělování pocitů a hudebních představ. Vytváří podmínky k hudebnímu nebo hudebně–pohybovému dialogu mezi žáky formou nástrojové souhry, hudební a hudebně–pohybové improvizace – *kompetence komunikativní*.
- Učitel ve výuce navozuje situace, které vedou k uvědomění si vlastního přínosu a respektování osobnosti druhého, využíváme k tomu nástrojovou souhru, vícehlasý zpěv, hudebně–pohybovou improvizaci, skupinové úkoly. Umožňuje žákům vyjádřit vlastní představy hudebně–vyjadřovacími prostředky, vede je tak k respektování představ druhých. Podporuje žáky v individuálním posuzování svých hudebních schopností a stanovování si vlastních zájmových či profesních plánů – *kompetence sociální a personální*.
- Učitel vytváří dostatek příležitostí k poznání historie a současnosti hudebního umění formou výkladu, projektů a návštěv kulturních akcí. Formou řízené diskuse, návštěv kulturních akcí vytváří příležitosti uvědomovat si a respektovat určité společenské normy – *kompetence občanské*.
- Učitel vede žáky k nutnosti pravidelné přípravy při zdokonalování svých hudebních dovedností (hra na zobcovou flétnu, zpěv). Vede žáky k samostatnosti při tvorbě referátů – *kompetence k podnikavosti*.

1. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, mluvním projevu – umí se rozezpívat, tón tvoří nenásilně, měkce, nekřičí, nepřepíná své hlasové možnosti, nezpívá při námaze a při hlasové indispozici. - Vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu – zpívá dle svých možností čistě a rytmicky přesně ve správném tempu, zvládá frázování, přízvuky, dynamiku, přednese píseň i mluvené slovo přirozeně, dbá na kulturu svého hlasového projevu. - Uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě.	- produkce – vokální, instrumentální, hudebně–pohybové činnosti - kultivace pěveckého a hlasového projevu – intonační a rytmický výcvik – sólový a sborový zpěv - dechová, hlasová, intonační cvičení, tvoření tónu, legato, staccato, tečkovaný rytmus, dynamika, dvojhlas s vizuální oporou v notovém zápise lidových a umělých písní v dur i moll	JČ – fonetika Bi – sluchové ustrojí F – akustika MV - hlasová a sluchová hygiena OSV - vliv hudby na psychiku člověk. OSV - komunikace a spolupráce v týmu: hudební hry ve skupinách, pěvecké soutěže - rozvoj a podpora talentu OSV - překonávání ostychu při sólovém zpěvu, zbavování trémy při vystoupení OSV - probuzení zájmu o vlastní produkci hudby – zpěv - veřejná vystoupení, prezentace před třídou OSV - uvědomění si nutnosti spolupráce s ostatními lidmi, např. při nácviku vystoupení OSV - zodpovědnost při přípravě na vystoupení OSV - podpora organizačních schopností žáků při přípravě školních vystoupení OSV - obecně prospěšné aktivity – koncert OSV - zlepšování paměti nácvikem písní
- Využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (zobcovou flétnu, keyboard, klavír, kytara). - Při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a	- hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá) - hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic - technika hry na nástroje, orientace neinstrumentalistů	MV - tvořivá činnosti, vlastní texty, melodie, doprovody, nahrávání, např. hra na dodekafonii EVO - využití sběrných a odpadních surovin při výrobě hudebních nástrojů

dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování, hudebních i nehudebních myšlenek i představ – zvládá hru na jednoduché rytmické nástroje, oceňuje hudební dovednosti druhých, vytváří vlastní jednoduchý doprovod, volí vhodnou kombinaci nástrojů, zapojuje se do souhry s ostatními. • Orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně–instrumentálních písní a skladeb, na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje. • Rozumí notovému zápisu, dovede vysvětlit hudební značky a názvosloví, realizuje podle notového zápisu jednoduchou skladbu (diriguje, účastní se jako vokalista, instrumentalista, tanečních).	na klávesových nástrojích, kytáře – využití doprovodů a tvorba rytmických doprovodů • orientace v notovém zápisu, vokálních kompozic, orientace v notovém zápise instrumentálních kompozic	OSV • probuzení zájmu o vlastní produkci hudby – hra na zobcovou flétnu. Veřejná vystoupení, prezentace před třídou
• Reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím. • Pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů – zvládá „hru na tělo“. • Předvede základní taktovací gesta, vytvoří pohybovou improvizaci na danou hudbu, dovede sjednotit pohyb s hudbou, rozliší tance podle příznačných rytmů.	• pohyb hudby a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace • hra na tělo, realizace rozličných rytmů ve 2/4 a 3/4 taktu, taneční krok, vlastní jednoduché pohybové sestavy k písním tanečního charakteru	MV • hudební a pohybové hry ve skupinách OSV • komunikace pohybem (pohybová výchova) OSV • probuzení zájmu o vlastní produkci hudby – pohybová výchova. Veřejná vystoupení, prezentace před třídou OSV • správná volba koníčků a jejich vyváženost OSV • pravidelnost při přípravě na své koníčky
• Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpozná hudebně–výrazové prostředky použité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému	• hudba jako organizovaný zvuk • hudební dílo – hudební objekt, hudebně–výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika • skladby – výrazové prostředky hudby – melodie,	OSV • referáty na oblíbené/neoblíbené zpěváky/skupiny a následná debata OSV • prostřednictvím referátu přesvědčit o svém názoru na konkrétní druh hudby

celku – pozná a slovně vyjádří hlavní znaky slyšené hudby, pojmenuje výrazové prostředky (melodika, rytmika, dynamika, instrumentace, forma) hudby.	rytmus, harmonie, dynamika, hudební druhy a formy – písňová forma, tanec, kantáta, oratorium, opera, koncert, suite. • hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití • vznik a vývoj hudby – hudba vokální a instrumentální, periodizace hudebního vývoje, charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů, průniky, syntézy, hledání nových cest	MV • znalost zákona o stahování hudby MKV • seznamování se s hudbou jiných národů a menšin, poslechové dovednosti i praktický nácvik MKV • hudba spojuje národy a nepotřebuje překladu
• Popíše a na vybraných hudebních dílech nebo částech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje – rozpozná hudební nástroje, sleduje vývoj nových technologií v hudbě, chápe význam interpreta, na vhodně volených ukázkách popíše charakteristické rysy skladatelovy tvorby a objasní podmínky vzniku díla – uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí, vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti.	• hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz – vývoj notace, zápis hudby, partitura a dirigent, umění instrumentace, koncert, balet, divadlo • hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace a druh generační výpovědi • interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby a zařazení díla • role subjektu v uměleckém procesu, smyslové vnímání a jeho rozvoj, mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla	MV • notový záznam od kamenných destiček po počítačový záznam MV • individuální výběr druhu poslechové i reprodukované hudby MV • přesycenost hudbou, nedostatek kladných vzorů

• Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí, na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout. • Upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii a dokáže se od takové hudby distancovat.		
2. ročník	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, mluvním projevu – umí se rozezpívat, tón tvoří nenásilně, měkce, nekřičí, nepřepíná své hlasové možnosti, nezpívá při námaze a při hlasové indispozici. • Vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu – zpívá dle svých možností čistě a rytmicky přesně ve správném tempu, zvládá frázování, přízvuky, dynamiku, přednese píseň i mluvené slovo přirozeně, dbá na kulturu svého hlasového projevu. • Uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě.	• produkce – vokální, instrumentální, hudebně–pohybové činnosti • kultivace pěveckého a hlasového projevu – intonační a rytmický výcvik – sólový a sborový zpěv • dechová, hlasová, intonační cvičení, intervalová intonace, důraz na pojetí zpívaných písní, lidský hlas, sluch, akustika	OSV • překonávání ostychu při sólovém zpěvu
• Využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (zobcová flétna, keyboard, klavír, kytara). • Při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování, hudebních i nehudebních myšlenek i představ – zvládá hru na jednoduché rytmické nástroje, oceňuje	• hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody) • hra, tvorba rytmicko-melodických doprovodů, jednoduchá aranžmá • orientace v notovém zápisu vokálních kompozic, orientace v notovém zápisu instrumentálních kompozic • orientace v partitūře, hudební značky a názvosloví	MV • tvořivá činnost, vlastní texty, melodie, doprovody, nahrávání, např. hra na dodekafonii OSV • probuzení zájmu o vlastní produkci hudby – zpěv, hra na nástroje, tanec – veřejná vystoupení, prezentace před třídou OSV • zlepšování paměti nácvikem písní OSV • zbavování trémy při veřejných vystoupeních

hudební dovednosti druhých, vytváří vlastní jednoduchý doprovod, volí vhodnou kombinaci nástrojů, zapojuje se do souhry s ostatními. • Orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně–instrumentálních písní a skladeb, na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje. • Rozumí notovému zápisu, dovede vysvětlit hudební značky a názvosloví, realizuje podle notového zápisu jednoduchou skladbu (diriguje, účastní se jako vokalista, instrumentalista, tanečních).		OSV • správná volba koníčků a jejich vyváženost, pravidelnost při přípravě OSV • podpora organizačních schopností žáků při přípravě školních vystoupení OSV • rozvoj a podpora talentu
• Reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím. • Pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů – zvládá „hru na tělo“. • Předvede základní taktovací gesta, vytvoří pohybovou improvizaci na danou hudbu, dovede sjednotit pohyb s hudbou, rozliší tance podle příznačných rytmů.	• pohyb hudby a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace • pohybové vyjádření výrazu netaneční hudby, plynulý pohyb v prostoru, pohybové vyjádření soudobé hudby, výrazový tanec, prvky pantomimy	MV • hudební a pohybové hry ve skupinách OSV • komunikace pohybem (pohybová výchova) OSV • hudební hry ve skupinách
• Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpozná hudebně–výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku – pozná a slovně vyjádří hlavní znaky slyšené hudby, pojmenuje výrazové prostředky (melodika, rytmika, dynamika, instrumentace, forma) hudby.	• hudba jako organizovaný zvuk, hudební dílo – hudební objekt, hudebně–výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak • melodické linie, zajímavosti harmonie, zvláštnosti instrumentace, prostředky zvukomalby, druhy zpěvních hlasů	MV • vývoj hudby od pravěku po současnost MV • znalost zákona o stahování hudby

• Popíše a na vybraných hudebních dílech nebo částech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje – rozpozná hudební nástroje, sleduje vývoj nových technologií v hudbě, chápe význam interpreta, na vhodně volených ukázkách popíše charakteristické rysy skladatelovy tvorby a objasní podmínky vzniku díla – uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí, vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti. • Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí, na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout. • Upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii a dokáže se od takové hudby distancovat.	• hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz • tvůrce hudby a interpret, skladatel a interpret jako jedna osoba • úloha interpreta hudby umělecký a nonumělecký, úloha dirigenta • kontakty s uměním různých stylů a žánrů, rozvoj smyslového vnímání • prezentace skladeb nonumělecké hudby 20. stol.	EVO • poslechová činnost – Bedřich Smetana: Vltava. Lidové písně o vodě. OSV • srovnání komunikace lidské s „hudební řečí“ OSV • hodnotná versus nehodnotná hudba, srovnání umělecké a nonumělecké hudby SV • referáty na oblíbené/neoblíbené zpěváky, skupiny a následná debata MV • individuální výběr druhu poslechové i reprodukované hudby MV • hudebníci, kteří byli zakazováni v minulém režimu, svoboda projevu MKV • seznamování se s hudbou jiných národů a menšin, poslechové dovednosti i praktický nácvik MKV • hudba spojuje národy a nepotřebuje překladu MV • odraz stavu společnosti na hudbu a zpětný vliv hudby na konkrétního člověka (hrubost, agresivita, komolení jazyka, vulgarismy) MV • debata o vlivu bulváru na názor člověka MV • podbízivost reklamních znělek, jednoduchá a líbivá melodie, snadno zapamatovatelný text
--	--	--

5.17. Povinně volitelné předměty

Konverzace v jazyce anglickém – jednoletý seminář

Volitelný jednoletý seminář konverzace v jazyce anglickém vychází z charakteristiky oboru *cizí jazyk* a navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností v oboru *cizí jazyk – jazyk anglický*. Klade si za cíl rozšířit a prohloubit znalost anglického jazyka a využít angličtinu v běžném životě, hlavně při setkání s cizincem, při cestování, práci s médii apod. Slouží také jako příprava studentů k profilové části maturitní zkoušky a k ústní části státní maturitní zkoušky. Rozvíjí všechny dovednosti – čtení, poslech, mluvení a psaní.

Náplň semináře:

- rozvoj slovní zásoby a její využití v běžné mluvě
- „role plays“ – řešení modelových situací z běžného života v cizím jazyce
- konverzace na dané téma
- práce s texty a internetem
- realizace prezentací na zadané konverzační téma
- práce s pracovními listy – témata týkající se reálií anglicky mluvících zemí

Organizační formy a metody práce se používají adekvátně charakteru učiva a cílům vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou totožné se strategiemi vyučovacího předmětu anglický jazyk. Např. učitel připravuje žáky na skupinovou práci a prezentaci výsledků jejich práce – kompetence komunikativní, vede žáka k poznání smyslu a cíle učení, důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium – kompetence k učení, učitel předkládá žákům modelové situace, se kterými se mohou setkat v praktickém životě, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití anglického jazyka – kompetence k řešení problémů, zdůrazňuje žákům přínos znalosti anglického jazyka zvláště pro uplatnění v praxi – kompetence k podnikavosti, zařazuje do výuky aktuální témata z oblasti kultury, sportu, politického dění a ochrany životního prostředí – kompetence občanská, dává žákům příležitost prezentovat svou práci před spolužáky – kompetence sociální a personální.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Přednese souvislý projev na zadané téma. • Vyjádří své stanovisko a názor. • Reaguje spontánně a gramaticky správně. • Užívá vhodné výrazy a frazeologické obraty. • Dovede vyjádřit své myšlenky, uvést důvody pro a proti. • Umí využít vědomostí získaných v jiných vyučovacích předmětech a vyjádřit je anglicky. • Prokáže svou schopnost hovořit o běžných konverzačních tématech samostatně, ve dvojici i větší skupině, vést diskuzi i vhodně argumentovat. • Má dostatečné faktické	Konverzační témata: • osobní charakteristika • rodina • domov/bydlení • každodenní život • vzdělávání • volný čas/zábava • mezilidské vztahy • cestování/doprava • zdraví/hygiena • stravování • nakupování • práce/povolání • služby a společnost • zeměpis/příroda Reálie anglicky mluvících zemí: • Great Britain and London, interesting places in the UK • English literature and drama • Great British personalities • Festivals in GB and the USA • The USA and interesting places	MV EGS • globalizace, kulturní okruhy ve světě a Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl v evropských zemích, významné zahraniční university, srovnání vzdělání na českých gymnáziích a podobných školách v zahraničí OSV • „já“ sám o sobě, mé chování myšlení a prožívání,

znalost reálií anglicky mluvících zemí.	• American literature • Great American personalities • Some important facts from the history of the USA • Canada • Australia and New Zealand • The Czech Republic and Prague	zlepšování kvality mého učení, zdravý životní styl, relaxace, rozhodnutí a důležité volby, verbální a neverbální komunikace, lidská komunikace – jak jim rozumíme EVO • jak ovlivňuje člověk ŽP, důsledky na ŽP, ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí, s kterými problémy z hlediska ŽP se ČR a anglicky mluvící země nejvíce potýkají JA – jazyk a jeho použití, fonetika Z – anglicky mluvící země, město a region D – historie anglicky mluvících zemí Zsv – člověk a společnost JČ – spisovatelé a literární díla Bi – ochrana živ. prostředí
--	---	--

Konverzace v jazyce anglickém – dvouletý seminář

Vyučovací předmět konverzace v anglickém jazyce realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *cizí jazyk*, který je součástí vzdělávací oblasti *jazyk a jazyková komunikace vymezené v RVP G*. Zároveň jsou realizována následující průřezová témata vymezená v RVP G:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Konverzace v anglickém jazyce slouží jako příprava studentů k profilové části maturitní zkoušky a k ústní části státní maturitní zkoušky. Rozvíjí všechny dovednosti – čtení, poslech, mluvení a psaní. V prvním ročníku semináře se žáci zaměřují na procvičování konverzačních témat, řešení

problémových situací, hraných dialogů (tzv. „role plays“) a na práci s pracovními listy, což vede k rozšiřování jejich slovní zásoby a zlepšení schopnosti komunikovat v cizím jazyce. Ve druhém ročníku se pak snaží využít nově nabytých vědomostí (slovní zásoby apod.) při přípravě témat k maturitní zkoušce z AJ. V průběhu obou let se žáci věnují práci s textovými materiály, obrázky a nácviku prezentace svých vědomostí a názorů.

Rozvíjíme u žáků v různé míře všechny klíčové kompetence: vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací (literatura, tisk, internet) a jejich zpracování ve formě ústních referátů – kompetence kučení, využíváme ve výuce vědomosti, které žáci nabyli v jiných předmětech a zařazujeme do výuky diskuzi na aktuální témata – kompetence k řešení problémů, simulujeme situace, do kterých se žáci mohou dostat v anglicky mluvícím prostředí – kompetence komunikativní, dáváme žákům příležitost prezentovat svou práci před spolužáky – kompetence sociální a personální, zařazujeme do výuky aktuální témata z oblasti kultury, sportu, politického dění, ochrany životního prostředí – kompetence občanská, zdůrazňujeme žákům přínos znalosti anglického jazyka pro jejich další studium i uplatnění v praxi – kompetence k podnikavosti.

Septima, 3. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
- Prokáže svou schopnost hovořit o běžných konverzačních tématech samostatně, ve dvojici i větší skupině, vést diskuzi i vhodně argumentovat. - Přednese souvislý projev na zadané konverzační či odborné téma. - Vyjádří své stanovisko a názor. - Reaguje spontánně a gramaticky správně. - Umí využít vědomostí získaných v jiných vyučovacích předmětech a vyjádřit je anglicky.	Konverzační témata: - osobní charakteristika - rodina - domov/bydlení - každodenní život - vzdělávání - volný čas/zábava - mezilidské vztahy - cestování/doprava - zdraví/hygiena - stravování - nakupování - práce/povolání - služby a společnost - zeměpis/příroda	MV - učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času EGS - globalizace, kulturní okruhy ve světě a Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl v evropských zemích OSV - verbální a neverbální komunikace, zlepšování kvality učení, zdravý životní styl
		JA – jazyk a jeho použití, fonetika JČ – slovní zásoba, literární díla Zsv – člověk a společnost Bi – ochrana živ. prostředí
Oktáva, 4. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Má dostatečné faktické znalosti reálií anglicky mluvících zemí – Velká Británie, USA, Kanada, Austrálie, Nový Zéland, Česká republika.	Reálie anglicky mluvících zemí: Great Britain – geography, industry, agriculture, political and school systems, interesting places in the UK, London	MV učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného

• Je schopen hovořit o geografii, průmyslu, zemědělství, politickém a školském systému, kultuře a literatuře daných zemí. • Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. • Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. • Rozumí rodilým mluvčím. • Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text. • Vyjádří i zdůvodní svůj názor. • Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. • Sestaví souvislý text týkající se známého tématu. • Odvozuje význam neznámých slov dle kontextu.	• English literature: 19th–21st century, my favourite book and English drama– Shakespeare and others • Great British personalities • Festivals in the UK and the USA • The USA – geography, industry, agriculture, political and school systems, interesting places in the USA • American literature – Lost and Beat generation, other significant writers • Great American personalities • Some important facts from the history of the USA • Canada – general information and interesting facts • Australia and New Zealand – general information and interesting facts • The Czech Republic and Prague – general information and interesting facts • The town and region I live and study in	• času, • připravovat vlastní materiály, • komunikovat a spolupracovat v týmu, • vytvářet prezentace – společná a tvůrčí práce ve skupinách, rozvíjet komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu OSV • verbální a neverbální komunikace EGS • významné zahraniční university, srovnání vzdělání na českých gymnáziích a podobných školách v zahraničí JA – jazyk a jeho použití, fonetika JČ – literatura Z – město a region, geografické znalosti, práce s mapou D – historie anglicky mluvících zemí
---	---	---

Konverzace v jazyce německém – jednoletý seminář

Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *další cizí jazyk*, který je součástí vzdělávací oblasti *jazyk a jazyková komunikace vymezené v RVP G*. Zároveň jsou realizována následující průřezová témata vymezená v RVP G:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích.

Konverzace v německém jazyce je zaměřena na prohloubení a procvičování slovní zásoby běžných konverzačních témat, v jejichž rámci jsou žáci připravováni na státní a profilovou část maturitní zkoušky z německého jazyka, a to jak na její ústní, tak i písemnou část.

Kromě standardních učebnic se používají audiovizuální nahrávky, rozšiřující texty, časopisy a informace dostupné v médiích.

Žáci mají možnost, seznámit se s typy úloh, které jsou součástí mezinárodní zkoušky Zertifikat Deutsch B1 nebo Goethe–Zertifikat B2 a budou připravováni i k přijímacím zkouškám z cizího jazyka na vysokou školu.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
Porozumění a poslech - Reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací. - Pochopí smysl konverzace. - Rozumí instrukcím týkajícím se organizace výuky. Čtení - Čte nahlas, plynule a foneticky správně. - V textu vyhledá informaci. - Odpoví na otázky týkající se textu. Mluvení - Tvoří a obměňuje jednoduché věty. - Tvoří a obměňuje souvětí. - Dbá na gramatickou správnost. - Odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností. - Zapojí se do rozhovoru na dané téma. Psaní - Sestaví sdělení týkající se probíraných tematických okruhů. - Napiše osobní, úřední dopis, vyprávění. - Vytvoří popis. - Napiše životopis.	Jazykové prostředky Fonetika - hlásky a hláskové skupiny - fonetická transkripce Pravopis - složitější pravopisné jevy - interpunkce Gramatické kategorie - způsobová slovesa v préteritu - vedlejší věty - přísluvečná určení - perfektum a préteritum - použití minulých časů v mluveném a psaném projevu - spojky a spojení vět - zpodstatňování - budoucí čas a jeho použití - zdvořilá přání - předložky - podmínka, následek - neurčitá zájmena - trpný rod, pasivum - slovní zásoba - osobní, úřední dopis - popis bytu, domu - životopis Tematické okruhy - život ve městě a na venkově – výhody a nevýhody - bydlení - významná města evropské kultury - vzdělání, rekvalifikace - svátky v průběhu roku - řeč těla - vynálezy, historie jejich vzniku - komunikační situace - život ve městě, na venkově - hledání bytu, podnájmu - inzeráty	MV - financování médií, vliv reklamy na život člověka – srovnání, komunikace a spolupráce v týmu, interpretace, vnímání autora, návyky při konzumaci médií, vliv médií na osobní život, sledování a popis návyků při užívání médií, média v rodině, ve třídě a skupině MV - jak se projevuje sociokulturní různorodost – besedy, jaké jsou metody soužití různých skupin, multikulturalita MKV - globalizace a kulturní změny, globální problémy a jejich příčiny a důsledky – srovnání OSV - já sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, sebepoznání, sebepojetí - příprava na životní změny, plány do budoucna

	• stěhování • kulturní zájmy • prohlídky města a její naplánování • návštěva kina, divadla • profesní životopis • inzeráty o zaměstnání, seznámení • zdvořilé prosby • svátky, zvyky, tradice • svátky v německy mluvících zemích • emoce a řeč těla • reakce na emoce • popisy produktů a vynálezů	
--	--	--

Konverzace v jazyce německém – dvouletý seminář

Vyučovací předmět konverzace v německém jazyce realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *další cizí jazyk*, který je součástí vzdělávací oblasti *jazyk a jazyková komunikace vymezené v RVP G*. Zároveň jsou realizována následující průřezová témata vymezená v RVP G:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích.

Konverzace v německém jazyce je zaměřena na prohloubení a procvičování slovní zásoby běžných konverzačních témat, v jejichž rámci jsou žáci připravováni na státní a profilovou část maturitní zkoušky z německého jazyka, a to jak na její ústní, tak i písemnou část.

Kromě standardních učebnic se používají audiovizuální nahrávky, rozšiřující texty, časopisy a informace dostupné v médiích.

Žáci mají možnost seznámit se s typy úloh, které jsou součástí mezinárodní zkoušky Zertifikat Deutsch B1 nebo Goethe-Zertifikat B2 a budou připravováni i k přijímacím zkouškám z cizího jazyka na vysokou školu.

Septima, 3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Porozumění a poslech. • Reaguje adekvátně na podněty z běžných komunikačních situací. • Pochopí názor mluvčího. • Porozumí informacím z běžného života. • Postihne hlavní body textu. • Čtení. • Shromáždí informace z	Jazykové prostředky Fonetika • fonetická transkripce • zvuková podoba slova a její zvláštnosti • složitější hlásky a hláskové skupiny Gramatické kategorie • příslovce • stupňování	MV • média a mediální produkce, financování médií • vliv reklamy na život člověka – srovnání zemí • komunikace a spolupráce v týmu • interpretace, vnímání autora

• krátkých textů. • Porozumí popisu událostí. • Odhadne význam neznámých slov. • Rozpozná hlavní body. • Mluvení. • Porovná různé varianty a alternativy. • Vysvětlí, proč něco představuje problém. • Zváží možné příčiny nebo následky problému. • Shrne a skloubí informace a argumenty. • Psaní. • Zeptá se písemně na názor, pocity, problém. • Vysvětlí výhody, nevýhody různých možností. • Vyjádří míru pocitu. • Vyjádří vlastní myšlenky a názory.	• zájmenná příslovce • předložky • tematické okruhy • zdraví a hygiena • stravování • nakupování • práce a povolání Komunikační situace • tělo a péče o něj • u lékaře • nemoci, civilizační, dětské • životospráva • stravovací návyky • v restauraci • možnosti nakupování • povolání	MKV • jak se projevuje sociokulturní různorodost – kulturní různorodost MKV • globalizace a kulturní změny – globální problémy, jejich příčiny a důsledky – srovnání kulturní okruhy ve světě a Evropě • žijeme v Evropě shody a rozdíly ve školství, partnerském a rodinném životě • způsob zábavy a trávení volného času – srovnání školství v německy mluvících zemích OSV • péče o sebe sama • můj režim dnes organizace vlastního času • volný čas a mé koníčky Bi – popis osoby, rodina Zsv – rodina, osobnost, peníze, přátelství Z – cestování, dopravní prostředky
Oktáva, 4. ročník Výstupy	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
• Porozumění a poslech. • Pochopí hlavní myšlenku. • Postihne hlavní body. • Porozumí podrobným orientačním pokynům. • Rozpozná detailní informace. • Čtení. • Pochopí záměr autora /vypravěče/ postav. • Porozumí pocitům autora /vypravěče/. • Rozpozná hlavní body. • Odhadne význam neznámých slov. • Mluvení. • Popíše podrobně osobu, místo, věc.	Jazykové prostředky Fonetika • fonetická transkripce • zvuková podoba slova a její zvláštnosti • složitější hlásky a hláskové skupiny Gramatické kategorie • spojky • syntax • budoucí čas • pasivum • konjunktivy Tematické okruhy • služby • společnost	MV • financování médií. Vliv reklamy na život člověka – srovnání • komunikace a spolupráce v týmu • návyky při konzumaci médií, vliv médií na osobní život • sledování a popis návyků při užívání médií MV • jak se projevuje sociokulturní různorodost – besedy

• Poskytne podrobné informace. • Porovná různé alternativy. • Vyjádří vztahy mezi věcmi, osobami, myšlenkami. • Uvede potřebné podrobnosti. • Psaní. • Popíše pracovní postup. • Zdůrazní důležité myšlenky. • Shrne a skloubí informace. • Vyjádří míru pocitů.	• příroda Komunikační situace • služby v životě člověka, rodiny • druhy využití služeb • příroda • životní prostředí • globální problémy • věda a technika • média	• jaké jsou metody soužití různých skupin • multikulturalita – četba článků v časopisech MKV • globalizace a kulturní změny • globální problémy a jejich příčiny a důsledky – srovnání OSV • já sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání • sebepoznání, sebepojetí • příprava na životní změny, plány do budoucna
--	--	--

Konverzace v jazyce ruském – jednoletý seminář

Volitelný jednoletý seminář konverzace v jazyce ruském vychází z charakteristiky oboru *cizí jazyk* a navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností v oboru *cizí jazyk – jazyk ruský*. Klade si za cíl rozšířit a prohloubit znalost ruského jazyka a využít ruštinu v běžném životě, hlavně při setkání s cizincem, při cestování, práci apod. Slouží také jako příprava studentů k profilové části maturitní zkoušky a k ústní části státní maturitní zkoušky. Rozvíjí všechny dovednosti – čtení, poslech, mluvení a psaní.

Náplň semináře:

- rozvíjení slovní zásoby a její využití v praxi
- konverzace na dané téma
- práce s texty a internetem
- realizace prezentací na zadané konverzační téma
- popis obrázků
- „role plays“

Používají se metody práce, které jsou adekvátní charakteru učiva a vzdělávacím cílům.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou shodné s těmi, které se používají v předmětu ruský jazyk. Např. učitel připravuje žáky na skupinovou práci a prezentaci výsledků jejich práce – kompetence komunikativní, vede žáka k poznání smyslu a cíle učení, důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium – kompetence k učení, učitel předkládá žákům modelové situace, se kterými se mohou setkat v praktickém životě, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití anglického jazyka – kompetence k řešení problémů, zdůrazňuje žákům přínos znalosti anglického jazyka zvláště pro uplatnění v praxi – kompetence k podnikavosti, zařazuje do výuky aktuální témata z oblasti kultury, sportu, politického dění a ochrany životního prostředí – kompetence občanská, dává žákům příležitost prezentovat svou práci před spolužáky – kompetence sociální a personální.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Přednese souvislý projev na zadané téma. - Vyjádří svůj názor. - Reaguje gramaticky správně. - Užívá vhodné výrazy a fráze. - Vyjádří své názory. - Vědomosti získané v jiných předmětech vyjádří rusky. - Je schopen hovořit o běžných konverzačních tématech samostatně, ve dvojici i větší skupině, vést diskuzi i vhodně argumentovat. - Má dostatečné faktické znalosti reálií Ruska.	Konverzační témata: - osobní charakteristika - rodina - domov/bydlení - každodenní život - vzdělávání - volný čas - koníčky - cestování/doprava - zdraví/hygiena - práce - jídlo - nakupování/služby - zeměpis - fauna a flóra Reálie Ruska a České republiky - Rusko a Moskva - Sankt-Pětěrburg - Sibiř a Dálný východ - ruská a sovětská literatura - ruská a sovětská hudba - ruské a sovětské malířství - ruská a česká kuchyně - ruský systém školství a politický systém - ruské svátky - Česká republika a Praha	MKV OSV „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, zlepšování kvality mého učení, zdravý životní styl, relaxace, verbální a neverbální komunikace, lidská komunikace – jak jim rozumíme EVO - jak ovlivňuje člověk ŽP, důsledky na ŽP, ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí EGS - globalizace, kulturní okruhy ve světě a Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl, srovnání vzdělávání na českých gymnáziích a podobných školách v Rusku JR – jazyk a jeho použití, fonetika Z – Rusko, Česká republika, město a region D – historie Ruska Zsv – člověk a společnost JČ – spisovatelé a literární díla Bi – ochrana živ. prostředí

Konverzace v jazyce ruském – dvouletý seminář

Vyučovací předmět konverzace v ruském jazyce realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *cizí jazyk*, který je součástí vzdělávací oblasti *jazyk a jazyková komunikace vymezené v RVP G*. Zároveň jsou realizována následující průřezová témata vymezená v RVP G:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Konverzace v ruském jazyce slouží jako příprava žáků k profilové části maturitní zkoušky a k ústní části státní maturitní zkoušky. Rozvíjí všechny dovednosti – čtení, poslech, mluvení a psaní. V prvním ročníku semináře se žáci zaměřují na procvičování konverzačních témat, řešení problémových situací, hraných dialogů (tzv. „role plays“) a na práci s pracovními listy a obrázky, což vede k rozšiřování jejich slovní zásoby a zlepšení schopnosti komunikovat v cizím jazyce. Ve druhém ročníku se pak žáci snaží využít nově nabytých vědomostí (slovní zásoby apod.) při přípravě témat k maturitní zkoušce z JR. V průběhu obou let se žáci věnují práci s textovými materiály, obrázky a nácviku prezentace svých vědomostí a názorů.

Učitel rozvíjí u žáků všechny klíčové kompetence: vede žáky k samostatnému vyhledávání informací (literatura, tisk, internet) a jejich zpracování ve formě ústních referátů – kompetence k učení, využívá ve výuce vědomostí, které žáci nabyli v jiných předmětech a zařazuje do výuky diskuze na aktuální témata – kompetence k řešení problémů, simuluje situace, do kterých se žáci mohou dostat v ruském prostředí – kompetence komunikativní, umožňuje žákům prezentovat svou práci před spolužáky – kompetence sociální a personální, zařazuje do výuky aktuální témata z oblasti kultury, sportu, politického dění, ochrany životního prostředí – kompetence občanská.

Septima, 3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Prokáže svou schopnost hovořit o běžných konverzačních tématech samostatně, ve dvojici i větší skupině, vést diskuzi i vhodně argumentovat. • Přednese souvislý projev na zadané konverzační či odborné téma. • Vyjádří své stanovisko a názor. • Reaguje spontánně a gramaticky správně. • Umí využít vědomostí získaných v jiných vyučovacích předmětech a vyjádřit je rusky – ZSV, biologie, JČ.	Konverzační témata: • osobní charakteristika • rodina • domov/bydlení • každodenní život • vzdělávání • volný čas • koníčky • mezilidské vztahy • cestování/doprava • zdraví/hygiena • jídlo • nakupování/ služby • práce/povolání • společnost • zeměpis • fauna a flóra	MV • učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času EGS • globalizace, kulturní okruhy ve světě a Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl v evropských zemích OSV • verbální a neverbální komunikace, zlepšování kvality učení, zdravý životní styl JR – jazyk a jeho použití, fonetika JČ – slovní zásoba, literární díla Zsv – člověk a společnost

		Bi – ochrana živ. prostředí
Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Má dostatečné faktické znalosti reálií Ruska a České republiky. - Je schopen hovořit o geografii, průmyslu, zemědělství, politickém a školském systému, kultuře a literatuře daných zemí. - Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. - Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. - Rozumí rodilým mluvčím. - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text. - Vyjádří i zdůvodní svůj názor. - Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. - Sestaví souvislý text týkající se známého tématu. - Odvozuje význam neznámých slov dle kontextu.	Reálie Ruska a České republiky - Rusko a Moskva - Sankt–Pěťeburg - Sibiř a Dálný východ - ruská a sovětská literatura - ruské a současné malířství - klasická a současná ruská hudba - ruská a česká kuchyně - ruské svátky - politický a školský systém Ruska - Česká republika a Praha	MV - učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času, připravovat vlastní materiály, komunikovat a spolupracovat v týmu, vytvářet prezentace – společná a tvůrčí práce ve skupinách, rozvíjet komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu OSV - verbální a neverbální komunikace EGS - významné zahraniční university, srovnání vzdělání na českých gymnáziích a podobných školách v zahraničí JR – jazyk a jeho použití, fonetika JČ – literatura Z – město a region, geografické znalosti, práce s mapou D – historie Ruska

Konverzace v jazyce francouzském – jednoletý seminář

Volitelný seminář konverzace v jazyce francouzském navazuje na vyučovaný předmět francouzský jazyk, pokrývá vzdělávací oblast *jazyk a jazyková komunikace* a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru *další cizí jazyk*. Podílí se rovněž na integraci průřezových témat (MV, EGS, OSV). Seminář je koncipován jako jednoletý a je určen pro žáky maturitních ročníků. Cílem volitelného předmětu je rozšíření a prohloubení jazykových kompetencí získaných v kmenové výuce francouzského jazyka. Důraz je kladen na konverzaci a aktivní komunikaci, současně dochází k opakování a prohlubování gramatických jevů. Témata konverzací jsou dána maturitními okruhy a budou probírána od jednodušších, všeobecných, po témata náročnější, opírající se o reálie České republiky, Francie a frankofonních zemí.

Při výuce žáci získávají nejen jazykové dovednosti, ale rovněž se seznamují s reáliemi studovaného jazyka: dějinami, kulturou, politickými ekonomickými poměry, jakož i každodenním způsobem života ve Francii. Jsou vedeni k srovnávání situace u nás a v cílové zemi. Při výuce jsou využívány poznatky získané v jiných předmětech. Do výuky je organicky začleňována práce s internetem, cizojazyčnými časopisy a jinými autentickými materiály.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Popíše lidské tělo. - Popíše běžné nemoci a jejich příznaky. - Umí hovořit s lékařem o svých potížích. - Popíše faktory ohrožující zdraví a různé způsoby péče o zdraví.	Zdraví a nemoci - lidské tělo a nemoci - první pomoc - civilizační choroby - zdravý životní styl u lékaře	Bi OSV přínosy uvědomování si lidské přirozenosti a kulturní rozmanitosti
- Zná názvy vyučovacích předmětů. - Dokáže popsat svůj rozvrh hodin. - Dokáže hovořit o své škole a o způsobu výuky. - Zná francouzský vzdělávací systém. - Srovná český a francouzský vzdělávací systém.	Škola a vzdělávání - vyučovací předměty - jak vypadá školní rok a vyučovací den - typy škol (základní, střední, vysoké) v ČR - primární a sekundární školství ve Francii - jak vypadá francouzská a česká maturita - univerzity a univerzitní studium	EGS vzdělávání v Evropě a ve světě žijeme v Evropě
- Zná názvy oděvů. - Dokáže popsat jaký typ oděvu je vhodný pro určitou příležitost. - Dokáže popsat svůj oblíbený styl oblékání. - Dokáže popsat různé styly oblékání současné mládeže. - Umí vést improvizovaný rozhovor s prodávčem oděvů.	Oblečení a móda - názvy oděvů - názvy materiálů a vzorů - různé typy oděvů pro různé příležitosti - vlastní styl	
- Zná názvy jednotlivých druhů umění. - Stručně charakterizuje umělecké epochy a slohy. - Dokáže hovořit o soudobé hudbě, divadle, filmu, výtvarném umění. - Dokáže hovořit o svém oblíbeném uměleckém žánru.	Kulturní život - obecné termíny z oblasti divadla, filmu, malířství, sochařství, architektury - umělecké styly - umění v životě člověka	MV budování vztahu k multilingvní společnosti a jazykové pluralitě VV, JČ
Dokáže popsat Francii z	Francie	

- geografického, politického a společenského hlediska. - Dokáže nastínit stručný historický vývoj Francie. - Zná nejznámější francouzské symboly. - Dokáže hovořit o životním stylu Francouzů. - Srovná životní styl Čechů a Francouzů.	- administrativní dělení Francie - přírodní zajímavosti Francie - historické zajímavosti Francie - současná francouzská společnost - současný politický profil Francie - průmysl a zemědělství	
- Dokáže hovořit o administrativním a správním uspořádání Paříže. - Zná stručné dějiny Paříže. - Zná nejznámější pařížské historické památky. - Dopravní infrastruktura.	Paříž - poloha a rozdělení Paříže - dějiny a osobnosti Paříže - změny tváře Paříže v průběhu staletí - zajímavosti v Paříži - kulturní a intelektuální instituce v Paříži – osobnosti (české i jiné) spojené s Paříží	
- Dokáže popsat Českou republiku z geografického, politického a společenského hlediska. - Dokáže nastínit stručný historický vývoj ČR. - Zná nejznámější české symboly. - Dokáže hovořit o životním stylu Čechů, Moravanů a Slezanů. - Dokáže srovnat jednotlivé regiony.	Česká republika - administrativní dělení České republiky - přírodní a historické zajímavosti ČR - současná česká společnost - současný politický profil ČR - průmysl a zemědělství - nejvyhledávanější turistické lokality	
- Dokáže hovořit o geografickém a administrativním uspořádání regionu. - Zná nejznámější historické památky. - Popíše dopravní infrastrukturu. - Dokáže hovořit o možnostech kulturního, sportovního a společenského využití.	Region, ve kterém žiji a studuji - administrativní rozdělení - dějiny a osobnosti města - zajímavosti ve městě Ostravě - kulturní a intelektuální instituce ve městě - osobnosti (české i jiné) spojené s regionem a městem Ostravou	

Konverzace v jazyce francouzském – dvouletý seminář

Volitelný seminář konverzace v jazyce francouzském navazuje na vyučovaný předmět francouzský jazyk, pokrývá vzdělávací oblast *jazyk a jazyková komunikace* a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru *další cizí jazyk*. Podílí se rovněž na integraci průřezových témat (MV, EGS, OSV). Seminář je koncipován jako dvouletý a je určen pro žáky předmaturitních a maturitních ročníků. Cílem volitelného předmětu je rozšíření a prohloubení jazykových kompetencí získaných v kmenové výuce francouzského jazyka. Důraz je kladen na konverzaci a aktivní komunikaci, současně dochází k opakování a prohlubování gramatických jevů. Témata konverzací jsou dána maturitními okruhy a

budou probírána od jednodušších, všeobecných (v předmaturitním ročníku), po témata náročnější, opírající se o realie Francie a frankofonních zemí (v maturitním ročníku).

Při výuce žáci získávají nejen jazykové dovednosti, ale rovněž se seznamují s realitami studovaného jazyka: dějinami, kulturou, politickými ekonomickými poměry, jakož i každodenním způsobem života ve Francii. Jsou vedeni k srovnávání situace u nás a v cílové zemi. Při výuce jsou využívány poznatky získané v jiných předmětech. Do výuky je organicky začleňována práce s internetem, cizojazyčnými časopisy a jinými autentickými materiály.

Septima, 3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Popíše lidské tělo. - Popíše běžné nemoci a jejich příznaky. - Umí hovořit s lékařem o svých potížích. - Popíše faktory ohrožující zdraví a různé způsoby péče o zdraví.	Zdraví a nemoci - lidské tělo a nemoci - první pomoc - civilizační choroby - zdravý životní styl u lékaře	OSV přínosy uvědomování si lidské přirozenosti a kulturní rozmanitosti Bi
- Zná názvy vyučovacích předmětů. - Dokáže popsat svůj rozvrh hodin. - Dokáže hovořit o své škole a o způsobu výuky. - Zná francouzský vzdělávací systém. - Srovná český a francouzský vzdělávací systém.	Škola a vzdělávání - vyučovací předměty - jak vypadá školní rok a vyučovací den - typy škol (základní, střední, vysoké) v ČR - primární a sekundární školství ve Francii - jak vypadá francouzská a česká maturita - univerzity	EGS - vzdělávání v Evropě a ve světě - žijeme v Evropě
- Zná názvy oděvů. - Dokáže popsat jaký typ oděvu je vhodný pro určitou příležitost. - Dokáže popsat svůj oblíbený styl oblékání. - Dokáže popsat různé styly oblékání současné mládeže. - Umí vést improvizovaný rozhovor s prodávčem oděvů.	Oblečení a móda - názvy oděvů - názvy materiálů a vzorů - různé typy oděvů pro různé příležitosti - vlastní styl	
- Zná názvy jednotlivých druhů umění. - Stručně charakterizuje umělecké epochy a slohy. - Dokáže hovořit o soudobé hudbě, divadle, filmu, výtvarném umění. - Dokáže hovořit o svém oblíbeném uměleckém žánru.	Kulturní život - obecné termíny z oblastí divadla, filmu, malířství, sochařství, architektury - umělecké styly - umění v životě člověka	MV budování vztahu k multilingvní společnosti VV, JČ

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Dokáže popsat Francii z geografického, politického a společenského hlediska. - Dokáže nastínit stručný historický vývoj Francie. - Zná nejznámější francouzské symboly. - Dokáže hovořit o životním stylu Francouzů. - Srovná životní styl Čechů a Francouzů.		
- Dokáže hovořit o administrativním a správním uspořádání Paříže. - Zná stručné dějiny Paříže. - Zná nejznámější pařížské historické památky. - Dopravní infrastruktura.	Paříž - poloha a rozdělení Paříže - dějiny a osobnosti Paříže - změny tváře Paříže v průběhu staletí - zajímavosti v Paříži - kulturní a intelektuální instituce v Paříži – osobnosti (české i jiné) spojené s Paříží	
- Dokáže popsat Českou republiku z geografického, politického a společenského hlediska. - Dokáže nastínit stručný historický vývoj ČR. - Zná nejznámější české symboly. - Dokáže hovořit o životním stylu Čechů, Moravanů a Slezanů. - Dokáže srovnat jednotlivé regiony.	Česká republika - administrativní dělení České republiky - přírodní a historické zajímavosti ČR - současná česká společnost - současný politický profil ČR - průmysl a zemědělství - nejvyhledávanější turistické lokality	
- Dokáže hovořit o geografickém a administrativním uspořádání regionu. - Zná nejznámější historické památky. - Popíše dopravní infrastrukturu. - Dokáže hovořit o možnostech kulturního, sportovního a společenského využití.	Region, ve kterém žiji a studuji - administrativní rozdělení - dějiny a osobnosti města - zajímavosti ve městě Ostravě - kulturní a intelektuální instituce ve městě - osobnosti (české i jiné) spojené s regionem a městem Ostravou	

Latina – jednoletý seminář

Jednoletý seminář latinského jazyka pokrývá oblast *jazyk a jazyková komunikace*. Cílem semináře je seznámit žáky se základy latinského jazyka, který se spolu s řečtinou stal základem

odborné terminologie mnoha vědních oborů a měl vliv na vývoj slovní zásoby některých cizích jazyků. Pro své mezinárodní rozšíření v jednotné podobě latina dříve zcela plnila a dnes částečně plní funkci celosvětového dorozumívacího jazyka na poli vědy. Proto se znalost latiny zúročí při studiu různých kulturních a vědních odvětví (filologie, historie, právo, lékařství, farmacie, biologie a další přírodovědné a společenské obory). V rámci semináře je kladen důraz na osvojení gramatiky a slovní zásoby latinského jazyka, ale přináší také základní přehled antické kultury, vzdělanosti a reálií.

Žáci jsou vedeni k tvořivé práci s věcným i uměleckým textem, která směřuje k porozumění významové výstavby textu, ale působí také na estetickou a emocionální stránku osobnosti žáků. Předmět vede žáky k tomu, aby samostatně vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívali spolu s informacemi z jiných předmětů v procesu učení – kompetence k učení a k řešení problémů. Přípravuje žáky na skupinovou práci při tvorbě seminárních úkolů a prezentaci výsledků jejich práce – kompetence komunikativní a sociální. Předmět u žáků podporuje vytvoření předpokladů pro mezikulturní vnímání Evropy a světa.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Seznamuje se s latinskou abecedou, výslovností a jednotlivými slovními druhy, strukturou latinské věty. - Je schopen analyzovat krátké jednoduché věty po stránce obsahové a jazykové. - Je schopen přeložit jednoduchý originální latinský text. - Získává poznatky ohledně zvláštnosti tohoto jazykové systému. - Osvojuje si schopnost nalézt souvislosti s ostatními jazykovými systémy, které zná, i s mateřským jazykem. - Osvojuje si dovednost orientovat se v běžně používaných cizích slovech, které mají původ v latině. - Osvojuje si znalosti běžně používaných latinských výroků a citátů. - Seznamuje se s antickou kulturou, vzdělaností a reáliemi.	- abeceda, výslovnost - základní mluvnické termíny - základní předložky 1. deklinace 1. konjugace 2. deklinace 2. konjugace 3. konjugace - přídavná jména– úvod - zájmena – úvod - číslovky - slova přejatá z latiny - latina napříč vědními obory - výroky a citáty v latině - krátké texty	EGS - kulturní okruhy ve světě a v Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl v evropských zemích, významné zahraniční univerzity Zsv, JČ, JA, JF OSV „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, jak rozumím svému rozvoji a jaký mám vztah k vlastnímu tělu a psychice, jak jsem schopen vnímat pozitivně, jaký chci být, co dělám pro osobní rozvoj Zsv, VV EGS - žijeme v Evropě Z, D MV - příprava vlastních materiálů - komunikace a spolupráce v týmu - tvorba projektů – - společná a tvůrčí práce ve skupinách - rozvíjí komunikační schopnost zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu

Latina – dvouletý seminář

Dvouletý seminář latinského jazyka pokrývá oblast *jazyk a jazyková komunikace*. Cílem semináře je podrobněji seznámit žáky s latinským jazykem, který se spolu s řečtinou stal základem odborné terminologie mnoha vědních oborů a měl vliv na vývoj slovní zásoby některých cizích jazyků. Pro své mezinárodní rozšíření v jednotné podobě latina dříve zcela plnila a dnes částečně plní funkci celosvětového dorozumívacího jazyka na poli vědy. Proto se znalost uplatní zejména při studiu různých kulturních a vědních odvětví (filologie, historie, právo, lékařství, farmacie, biologie a další přírodovědné a společenské obory). V rámci semináře je kladen důraz na osvojení, upevnění a prohloubení znalosti gramatiky a slovní zásoby latinského jazyka, ale přináší také podrobnější přehled antické kultury a reálií. Žáci jsou vedeni k tvořivé práci s věcným i uměleckým textem latinsky píšících autorů, z období antiky i z doby pozdější, která směřuje k porozumění významové výstavby textu, ale působí také na estetickou a emocionální stránku osobnosti žáků.

Předmět vede žáky k tomu, aby samostatně vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívali spolu s informacemi z jiných předmětů v procesu učení – kompetence k učení a k řešení problémů. Připravuje žáky na skupinovou práci při tvorbě seminárních úkolů a prezentaci výsledků jejich práce – kompetence komunikativní a sociální. Předmět u žáků podporuje vytvoření předpokladů pro mezikulturní vnímání Evropy a světa.

Septima, 3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Seznamuje se s latinskou abecedou, výslovností a jednotlivými slovními druhy, strukturou latinské věty. - Je schopen analyzovat krátké jednoduché věty po stránce obsahové a jazykové. - Je schopen přeložit jednoduchý originální latinský text. - Získává poznatky ohledně zvláštnosti tohoto jazykové systému. - Osvojuje si schopnost nalézt souvislosti s ostatními jazykovými systémy, které zná, i s mateřským jazykem. - Osvojuje si dovednost orientovat se v běžně používaných cizích slovech, které mají původ v latině. - Osvojuje si znalosti běžně používaných latinských	- abeceda, výslovnost - základní mluvnické termíny - základní předločky 1. deklinace 1. konjugace 2. deklinace 2. konjugace 3. konjugace - přídavná jména – úvod - zájmena – úvod - číslovky - slova přejatá z latiny - latina napříč vědními obory - výroky a citáty v latině - krátké texty	EGS - kulturní okruhy ve světě a v Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl v evropských zemích, významné zahraniční univerzity Zsv, JČ, JA, JF OSV „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, jak rozumím svému rozvoji a jaký mám vztah k vlastnímu tělu a psychice, jak jsem schopen vnímat pozitivně, jaký chci být, co dělám pro osobní rozvoj Zsv, VV EGS - žijeme v Evropě Z, D MV - příprava vlastních materiálů - komunikace a spolupráce v týmu - tvorba projektů –

výroků a citátů. Seznamuje se s antickou kulturou, vzdělaností a reáliemi.		společná a tvůrčí práce ve skupinách rozvíjí komunikační schopnost zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Je schopen analyzovat delší věty po stránce obsahové a jazykové a slohové. - Je schopen přeložit složitější originální latinský text. - Prohlubuje si schopnost nalézt souvislosti s ostatními jazykovými systémy, které zná, i s mateřským jazykem. - Prohlubuje si dovednost orientovat se v používaných cizích slovech, které mají původ v latině, a která jsou používání napříč různými vědními obory. - Doplňuje a prohlubuje si znalosti používaných latinských výroků a citátů. - Prohlubuje si znalosti z oblastí antické kultury, vzdělanosti a reálií.	- abeceda, výslovnost - základní mluvnické termíny - základní předložky 1. deklinace 1. konjugace 2. deklinace 2. konjugace 3. deklinace 3. konjugace 4. konjugace - futurum sloves - sloveso esse - přídavná jména – 1., 2., 3. deklinace - zájmena – osobní, přivlastňovací, ukazovací - číslovky - slova přejatá z latiny - latina napříč vědními obory - výroky a citáty v latině - delší texty	EGS - kulturní okruhy ve světě a v Evropě, vzdělání v globálním kontextu, životní styl v evropských zemích, významné zahraniční univerzity – ZSV, JČ, JA, JF OSV „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání, jak rozumím svému rozvoji a jaký mám vztah k vlastnímu tělu a psychice, jak jsem schopen vnímat pozitivně, jaký chci být, co dělám pro osobní rozvoj – ZSV, VV EGS - žijeme v Evropě Z, D MV - příprava vlastních materiálů - komunikace a spolupráce v týmu - tvorba projektů – společná a tvůrčí práce ve skupinách - rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu

Seminář z biologie – jednoletý, dvouletý seminář

Seminář z biologie dvouletý je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 3. ročníku čtyřletého gymnázia a pro žáky septimy osmiletého gymnázia. Rozšiřuje poznatky z botaniky, zoologie a somatologie. Žáci jsou seznámeni s metodami, které používá moderní věda, učí se pracovat s informacemi a zdroji. Seminář je vhodný nejen pro studenty, kteří mají zájem studovat přírodovědné

obory a pedagogickou fakultu. Je vhodný i pro ty studenty, kteří chtějí studovat na jiných typech škol, kde se uplatňují biologické poznatky (např. biotechnologie, ekologie, paleobotanika).

Pro žáky posledního ročníku studia na gymnáziu je určen seminář z biologie jednoletý, jehož náplní je učivo 2. ročníku semináře z biologie dvouletého.

Septima, 3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Zhodnotí význam vědeckého poznání pro praktický život i možná rizika jejich zneužití. - Rozliší hlavní biologické obory. - Uvede jejich klíčové představitele a porovná jejich přístup k poznání filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení. - Porovná jednotlivé formy komunikace živých organismů. - Srovná projevy agrese a sexuálního chování živočichů s chováním člověka. - Popíše příslušnou soustavu v jednotlivých říších živých organismů. - Vysvětlí funkci a fungování dané soustavy. - Uvede odlišnosti fungování s ohledem na konkrétní organismy. - Uvede význam jednotlivých soustav pro taxonomii organismů. - Zhodnotí stavbu a funkci soustavy s ohledem na ekologické podmínky prostředí, v kterém se příslušný organismus vyskytuje.	Osobnosti biologie - historie vědy - významné osobnosti a objevy Etologie - komunikace - sexualita - agresivita Orgánové soustavy - krycí - opěrná - pohybová - trávicí - dýchací - osmoregulační - vylučovací - tělní tekutiny - nervová (řídící, smyslové orgány) - rozmnožovací Biologie rostlin - fyzilogie rostlin	D – vývoj člověka Z – vývoj Země a vývoj života na Zemi, geologická období EVO - čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů EGS - významní Evropané - významní Evropané v českém prostředí MV - příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba prezentací) - komunikace a spolupráce v týmu EVO - jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí - čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů - voda a její využití člověkem, příčiny znečištění,

• Porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin. • Popíše stavbu a funkci vegetativních a generativních orgánů rostlin, jejich přeměny. • Objasní způsoby výživy u rostlin. • Vysvětlí princip fotosyntézy, její význam. • Charakterizuje příjem, vedení a výdej látek rostlinou. • Charakterizuje stavbu těla, způsob výživy a rozmnožování hub. • Popíše stavbu těla lišejníků. • Poznává a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků. • Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků. • Charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • Charakterizuje významné skupiny prvoků či jejich zástupce.	• ekologie a ochrana rostlin Biologie hub • stavba a funkce hub • způsob výživy a rozmnožování • systém hub • stavba a funkce lišejníků Biologie protist • stavba a funkce protist	nedostatek pitné vody, dopad na společnost • s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká OSV • komunikační chování • spolupráce a soutěž • člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat • sociálně – komunikační dovednosti
Oktáva, 4. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
• Objasní vzájemný vztah mezi živou a neživou složkou prostředí. • Používá základní ekologické pojmy, včetně příkladů. • Charakterizuje pojem ekologické valence a na příkladech vysvětlí stenovalentní a euryvalentní druhy. • Charakterizuje areál, jeho typy a areálové	Ekologie • ekologie jako věda • abiotické podmínky • biotické podmínky • ekosystém • ochrana a tvorba životního prostředí	EGS • T.U.R. a životní prostředí • mezinárodní instituce OSV • spolupráce a soutěž • člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat EVO • jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí

mapy. • Objasní vlastnosti abiotických faktorů na živé organismy. • Charakterizuje populaci, objasní biocenózu, její strukturu a interakce populací v ní včetně příkladů. • Vysvětlí stavbu ekosystémů. • Charakterizuje potravní řetězce – typy a uvede příklady a vysvětlí koloběh látek a energie. • Vysvětlí pojem sukcese ekosystému na příkladu. • Používá pojmy biom, vegetační pásma a stupně. • Rozlišuje kladné a záporné působení člověka na životní prostředí, posoudí možnosti snižování ekologické zátěže. • Uvede příklady organizací a orgánů státní správy zabývajících se životním prostředím.		• jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy • růst lidské populace • jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému • jak ovlivňuje člověk životní prostředí od začátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti • čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů – voda a její využití člověkem • půda, důsledky na životní prostředí – ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí • globální ekologické problémy • nástroje řešení GEP • s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká • jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR • které instituce v ČR se zabývají problematikou ŽP • legislativa v oblasti ŽP a opatření EU CH • vodík a jeho sloučeniny, uhlovodíky a jejich klasifikace, deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace
--	--	--

Seminář z fyziky a chemie – jednoletý seminář

Tento volitelný předmět vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *člověk a příroda*. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova RVP G (dále jen OSV), environmentální výchova RVP G (dále jen EVO) a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G (dále jen EGS).

Jedná se o roční seminář, který je určen pro studenty 4. ročníku čtyřletého gymnázia a pro studenty oktávy osmiletého studia. Náplň semináře je zaměřena na prohlubování a zpřesňování učiva jednotlivých tematických celků. Cílem předmětu je usnadnit žákům školy přípravu k maturitní zkoušce. Seminář svým obsahem nabízí také přípravu ke studiu medicíny, technických oborů i speciálních univerzitních oborů.

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené moderní didaktickou technikou, k dispozici je i odborná laboratoř.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech, využívá Newtonovy pohybové zákony pro popis pohybu těles. - Objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou. - Aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh. - Aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech. - Využívá zákon elektromagnetické indukce při řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení. - Využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy. - Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic pro řešení fyzikálních problémů.	Mechanika - kinematika - dynamika - mechanická práce a energie - gravitační pole - mechanika tekutin Molekulová fyzika a termika - základní poznatky termodynamiky - vnitřní energie, práce a teplo - struktura a vlastnosti látek různých skupenství - změny skupenství Elektřina a magnetismus - vznik elektrického proudu - vedení elektrického proudu v různých látkách - stacionární magnetické pole - nestacionární pole - střídavý proud Světlo a záření - zobrazování optickými soustavami - vlnová optika - elektromagnetické záření Mikrosvět - struktura mikrosvěta	EVO - suroviny a energie na zemi, využití, klady a zápory M – mocniny a odmocniny, funkce, výrazy Z – Země jako vesmírné těleso EGS - významní Evropané M – funkce, výrazy Che – chemická vazba a vlastnosti látek OSV - verbální a neverbální komunikace EVO - ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí M – výrazy EGS - významní Evropané Bi – oko, ekologie EVO - ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí, vliv

• Navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření. • Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů. • Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků • Vysvětlí podstatu chemické reakce. • Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů. • Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin. • Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny • Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce. • Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů. • Charakterizuje základní skupiny derivátů uhlovodíků a jejich významné zástupce. • Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech. • Uvede chemické složení, stavbu, příklady názvů jednotlivých skupin látek. • Posoudí zdroje a jejich význam pro člověka. • Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam. • Objasní strukturu a funkci nukleových kyselin. • Vysvětlí přenos genetické informace.	• kvantová mechanika • atomová fyzika • jaderná fyzika • částicová fyzika Obecná chemie • chemické názvosloví • chemické výpočty • periodická soustava prvků • chemická vazba • chemické reakce • termochemie a chemická kinetika • chemická rovnováha Anorganická chemie • vodík a jeho sloučeniny • s – prvky • p – prvky • d – a f – prvky Organická chemie • uhlovodíky a jejich klasifikace • deriváty uhlovodíků • heterocyklické sloučeniny Biochemie • lipidy • sacharidy • proteiny • nukleové kyseliny • enzymy, vitamíny, hormony	chemických látek na život člověka M – aplikace matematických znalostí při chemických výpočtech F – stavba látek, látka a těleso, radioaktivita EVO • vliv chemických látek na život člověka Bi – složení živé a neživé přírody, biogenní prvky Z – naleziště prvků a nerostů EGS • významné osobnosti z oblasti chemie Bi – ekologie Z – uhlí, ropa, zemní plyn, fosilní zdroje uhlovodíků OSV • zdravý životní styl, principy zdravé výživy Bi – metabolismy, trávení, zásady správné výživy, výchova ke zdraví
--	--	---

Seminář z fyziky a chemie – dvouletý seminář

Tento volitelný předmět vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *člověk a příroda*. Realizují se tematické okruhy průřezových témat RVP G: environmentální výchova (EVO), osobnostní a sociální výchova (OSV), výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS).

Jedná se o nabídku dvouletého semináře, který je určen pro žáky 3. ročníku čtyřletého gymnázia a pro žáky septimy osmiletého gymnázia. Náplň semináře je zaměřena na prohlubování a zpřesňování učiva jednotlivých tematických celků.

V 1. roce se žáci mohou důkladněji seznámit s vybranými kapitolami z fyziky a chemie. V rámci tohoto kurzu lze prohlubovat matematické dovednosti při řešení fyzikálních i chemických úloh, což je vyžadováno při studiu jak na technických vysokých školách, tak na univerzitách.

Ve 2. roce je náplň semináře zaměřena především na přípravu k maturitní zkoušce a na studium na vysokých školách. Seminář svým obsahem nabízí studentům přípravu ke studiu medicíny, farmacie, technických oborů i speciálních univerzitních oborů spojených s biologii i technickou a speciální chemií.

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené moderní didaktickou technikou, k dispozici je i odborná laboratoř.

Septima, 3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech, využívá Newtonovy pohybové zákony pro popis pohybu těles. - Využívá Newtonovy pohybové zákony. - Využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh. - Objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou. - Aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh. - Objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění. - Odliší a charakterizuje základní druhy mechanického vlnění. - Aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech. - Využívá zákon	FYZIKA Mechanika - kinematika - dynamika - mechanika tuhého tělesa - mechanika kapalin a plynů - gravitační pole Molekulová fyzika a termika - struktura a vlastnosti látek různých skupenství - změny skupenství Kmitání, vlnění, akustika Elektřina a magnetismus - vedení elektrického proudu v různých látkách	EGS - významní Evropané EVO - suroviny a energie na Zemi, využití, klady a zápory M – mocniny a odmocniny, funkce, výrazy Z – Země jako vesmírné těleso EGS - významní Evropané M – funkce, výrazy Che – chemická vazba a vlastnosti látek EGS - významní Evropané EVO - suroviny a energie na Zemi, využití, klady a zápory

elektromagnetické indukce při řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení. - Využívá odbornou terminologii při popisu látek. - Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků. - Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení příkladů s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry. - Vysvětlí podstatu chemické reakce. - Používá chemické rovnice k zápisu průběhu chemického děje. - Uvede tepelnou bilanci při průběhu chemických dějů - Charakterizuje a uvede příklady látek důležitých pro člověka. - Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech. - Uvede chemické složení, stavbu, příklady názvů jednotlivých skupin látek.	- stacionární magnetické pole - nestacionární magnetické pole - střídavý proud CHEMIE - názvosloví anorganické chemie - výpočty z chemických vzorců - chemické rovnice a jejich vyčíslování - roztoky - termochemie - chemická kinetika - chemické rovnováhy - periodická tabulka - chemie přírodních látek - základy biochemie	- ohrožení zdraví člověka a vliv prostředí M – výrazy EGS - významné osobnosti z oblasti chemie M – aplikace matematických znalostí při chemických výpočtech EVO - vliv chemických látek na život člověka OSV - vztah k lidem, týmová spolupráce, komunikační chování Bi – ekologie, výchova ke zdraví
Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Vyjádří písemně i graficky závislost příslušné fyzikální veličiny na čase. - Určí výslednici sil ve vybraných případech početně i graficky. - Využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh. - Chápe význam materiálových konstant a vyhledá je v MFCHT. - Vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, jež mu pomohou	FYZIKA - kinematika - dynamika - práce a energie - mechanika kapalin a plynů - gravitační pole - molekulová fyzika a termika - kmitání, vlnění, akustika - elektřina a magnetismus - světlo a záření - fyzika mikrosvěta	OSV - verbální a neverbální komunikace EGS - významní Evropané M – aplikace matematických znalostí při fyzikálních výpočtech

splnit daný úkol. - Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů. - Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů. - Provádí řešení příkladů s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry. - Uvede tepelnou bilanci při průběhu chemických dějů. - Provede výpočty rychlosti chemických reakcí. - Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin. - Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny. - Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce. - Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů. - Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech. - Uvede chemické složení, stavbu, příklady názvů jednotlivých skupin látek. - Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam. - Objasní strukturu a funkci nukleových kyselin. - Vysvětlí přenos genetické informace.	CHEMIE Názvosloví organické chemie Výpočty z chemických vzorců Výpočty z chemických rovnic Termochemie - výpočty reakčních tepel Chemická kinetika - výpočty rychlostí chemických reakcí Chemické rovnováhy - určování rovnovážných konstant Anorganická chemie - přehled chemických prvků a jejich sloučenin Organická chemie - uhlovodíky - deriváty uhlovodíků Biochemie - lipidy - sacharidy - proteiny - nukleové kyseliny - enzymy, vitamíny, hormony	EGS - významné osobnosti z oblasti chemie M – aplikace matematických znalostí při chemických výpočtech EVO - vliv chemických látek na život člověka Bi – biogenní prvky, složení živé a neživé přírody Z – uhlí, ropa, zemní plyn, fosilní zdroje uhlovodíků Bi – metabolismy, trávení, zásady správné výživy, výchova ke zdraví, genetika
---	--	--

Seminář z matematiky – jednoletý seminář

Seminář z matematiky patří do oblasti *matematika a její aplikace*. Vyučovací předmět seminář z matematiky svojí podstatou rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení, vede k myšlenkové samostatnosti, přispívá k intelektuálnímu rozvoji, formuje volní a charakterové rysy osobnosti a řeší problémové úlohy a situace z běžného života.

Cílem výuky předmětu je umožnit žákům se zájmem o matematiku důkladnější přípravu v matematice pro studium na vysoké škole a rozvinout jejich matematický potenciál.

Po obsahové stránce výuka volně navazuje na tematiku povinného předmětu, prohlubuje ji a zčásti rozšiřuje. Z hlediska pracovních metod učitel využívá metod vnitřní diferenciaci a individuálního přístupu. Pro aktivizaci žáků při vyučování uplatňuje metody problémového vyučování, matematického experimentu, samostatné práce, práce ve skupinách. Výuka v tomto předmětu vychází ze systematizace a prohloubení učiva v daném tematickém celku, popřípadě v rozvinutí vyučovací látky povinného předmětu.

Seminář z matematiky je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 4. ročníku a oktávy.

Oktáva, 4. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
- Odhaduje chování funkce v okolí bodu. - Určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách. - Užívá základní pojmy diferenciálního počtu, zná z paměti vzorce pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování. - Řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu.	Diferenciální počet - spojitost a limita funkce - věty o limitách - výpočty limit funkcí - derivace funkce - derivace součtu, rozdílu, součinu a podílu - derivace složené funkce - průběh funkce	OSV - formování studijních dovedností - rozvíjení základních dovedností dobré komunikace - přesná a srozumitelná komunikace, diskuse řešení úloh - rozvíjení vztahu ke spolupráci a soutěži
		Fy – pohyby těles
- Používá z paměti vzorce pro integraci elementárních funkcí. - Zdůvodňuje postup při řešení příkladů. - Řeší jednoduché úlohy na výpočet obsahu ploch a objemů rotačních těles.	Integrální počet - primitivní funkce - neurčitý integrál - integrování metodou per partes - integrování substituční metodou - určitý integrál - aplikace určitého integrálu	
	Systematizace a upevňování	VV – prostorové práce

• Upravuje algebraické výrazy, výrazy s mocninami i odmocninami. • Řeší rovnice a nerovnice, soustavy rovnic a nerovnic. • Využívá grafické řešení, používá při řešení substituci, řeší rovnice s parametrem. • Zobrazuje grafy funkcí. • Sestrojuje planimetrické konstrukční úlohy, řezy na tělesech. • Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností a geometrických řad. • Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech a řadách.	učiva z matematiky • algebraické výrazy • číselné obory, mocniny, odmocniny • rovnice a nerovnice • funkce • planimetrie • stereometrie • posloupnosti	MV • příprava vlastních materiálů z tisku při řešení úloh z finanční matematiky, úrokování • ČSP • řešení úloh z finanční matematiky Finanční gramotnost
---	---	---

Seminář ze zeměpisu – jednoletý seminář

Tento volitelný předmět vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *člověk a příroda* s přesahem do vzdělávací oblasti *člověk a společnost*, ze vzdělávacího oboru *zeměpis v RVP G*. Předmět integruje poznatky věd přírodních, společenských a technických. Obor **geologie je integrován** ve výukovém celku fyzické geografie.

Seminář ze zeměpisu se zaměřuje na prohloubení a doplnění učiva z předchozích tří let výuky zeměpisu. V semináři se žáci připravují na přijímací zkoušky pro obor zeměpis na přírodovědných a pedagogických fakultách či na vysokých školách se geografickým zaměřením (praktická cvičení s geografickými materiály, odborné přednášky na geografická témata), prohlubují své znalosti z oblasti fyzické geografie a regionální geografie světa, také diskutují o globálních problémech ve světě. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto semináři poté žáci uplatní v přípravě k maturitní zkoušce.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat. • Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. • Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy. • Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety	Geografie jako věda, kartografie a topografie • geografický a kartografický vyjadřovací • jazyk • geografické informační systémy Země jako vesmírné a geologické těleso • tvar a pohyby Země • základní geobicykly • důkazy rotace Země	<i>integrováno z GEOLOGIE</i> Bi – vývoj Země a vývoj života na Zemi F – Keplerovy zákony EVO • jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému EVO • jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou

Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů. - Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi. - Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy. - Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. - Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná. - Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. - Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky. - Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika. - Vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených	- Keplerovy zákony – jejich využití - geografii Fyzicko-geografické sféry Země - biosféra - pedosféra - litosféra - hydrosféra - atmosféra - kryosféra Makroregiony světa - geografie Afriky - geografie Ameriky - geografie Asie - geografie Austrálie a Oceánie - geografie Evropy - polární oblasti – Arktida, Antarktida - geografie moří a oceánů Česká republika a náš region - poloha, povrch ČR - hydrosféra, litosféra ČR - hospodářství ČR - obyvatelstvo a sídla ČR - Česká republika jako součást EU - Moravskoslezský kraj, město, kde žiji	nejčastější příčiny jejího znečištění - k čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají F – fyzikální jevy v atmosféře, fyzikální jevy v zemské kůře, fyzikální jevy ve vodě Che – chemické složení atmosféry, voda EGS - geografické vnímání globalizace - kulturní okruhy ve světě a v Evropě - geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy - evropský integrační proces MKV - jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě - jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR - které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické) EVO - s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká - jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR - které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí
--	---	---

kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům. • Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na zemi. • Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém. • Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů. • Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny.	Svět v globálních socioekonomických oblastech • největší politické a hospodářské organizace světa • obyvatelstvo a sídla ve světě • zemědělské regiony světa • krajina – druhy, ekologie, vývoj • průmyslová střediska světa • doprava světa • cestovní ruch • globální problémy lidstva • ohniska napětí ve světě	Bi – životní prostředí v ČR EGS • nerovnoměrný vývoj světa Zsv – národnosti v Evropě, národnostní problémy, emigrace, imigrace, ekonomické pojmy, etnické rozdělení, náboženská problematika, ohniska mezinárodního napětí D – historický vývoj Evropy, neolitická a průmyslová revoluce
--	--	--

Seminář z dějepisu – jednoletý seminář

Seminář navazuje na předmět dějepis realizovaný v primě až septimě osmiletého gymnázia a 1. až 3. ročníku čtyřletého gymnázia. Dále rozvíjí a doplňuje obsah vzdělávacího oboru *dějepis RVP G*. Vede žáky k tomu, aby samostatně vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívali spolu s informacemi z jiných předmětů v procesu učení – kompetence k učení a k řešení problémů. Přípravuje žáky na skupinovou práci při tvorbě seminárních úkolů a prezentaci výsledků jejich práce – kompetence komunikativní a sociální. Vede žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví – kompetence občanské. Výuka probíhá v běžné učebně a je doplněna případnými exkurzemi na významná místa našich národních dějin.

Cílem předmětu je rozšířit, prohloubit a systemizovat učivo probrané v rámci předmětu dějepis a usnadnit tak žákům školy přípravu k maturitní zkoušce a na přijímací zkoušky na vysokých školách humanitního zaměření.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Charakterizuje smysl historického poznání, rozlišuje zdroje historických informací, určí hlavní periodizační mezníky dějin. • Zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku, zdůvodní	Úvod a nejstarší dějiny • pomocné vědy historické, periodizace dějin, prameny a literatura, metody a formy historikovy práce • pravěké osídlení ČR, vývoj nejstarších starověkých států a antické civilizace	EVO • biologické podmínky vzniku člověka OSV • sociální aspekty vzniku člověka,

civilizační přínos nejstarších starověkých kultur. • Popíše proces vzniku prvních středověkých států. • Objasní vývoj státních útvarů na našem území. • Zařadí národní dějiny do evropských souvislostí. • Uvede znaky a příklady románské, gotické, renesanční a barokní kultury. • Popíše průběh a výsledky třicetileté války v Evropě a u nás. • Zhodnotí přínos revolucí v Nizozemí, Anglii a Francii. • Objasní základní rysy vývoje světových mocností té doby. • Vysvětlí hlavní myšlenky osvícenství. • Popíše příčiny, průběh, výsledky a důsledky obou světových válek. • Popíše odboj Čechů a vznik republiky i její meziválečný vývoj. • Vymezí základní znaky totalitních ideologií, vysvětlí nástup fašismu a důsledky pro ČSR. • Charakterizuje hospodářské a mocensko-politické uspořádání po 2. světové válce, zhodnotí poválečný vývoj v Československu. • Orientuje se v událostech regionálních dějin.	Středověk • evropské dějiny v období raného, vrcholného a pozdního středověku • počátky státnosti na našem území, Velkomoravská říše, český stát v 10. – 12. stol. • český stát za posledních Přemyslovců, Lucemburků a v době husitské • kultura doby středověku, renesance a humanismus, zámořské objevy, reformace • české země za vlády Jagellonců a Habsburků v 16. stol. Novověk • Evropa a české země v době třicetileté války • buržoazní revoluce v Evropě • svět v 17. a 18. stol., napoleonské války • české země v době osvícenského absolutismu • Evropa a české země po Vídeňském kongresu a ve 2. pol. 19. stol. Moderní doba a soudobé dějiny • první světová válka, vznik ČSR • vývoj ve světě v období mezi světovými válkami, hospodářská krize a nástup fašismu • druhá světová válka • svět v období po druhé světové válce, základní rysy vývoje mezinárodních vztahů v 2. pol. 20. stol. • vývoj Československa po roce 1945, pokus o reformu v roce 1968, normalizace, hospodářské a společenské proměny po roce 1989, vznik ČR • regionální historie	socializace Zsv – socializace MKV • židovství a křesťanství jako kulturní zdroje evropské civilizace EGS • římské impérium – jednota a různost JČ – vznik písma D – starověká kultura Zsv – antická filozofie, státoprávní teorie MV • význam knihtisku pro šíření informací, utváření veřejného mínění JČ – renesanční a barokní literatura Z – Amerika OSV • lidská a občanská práva Zsv – osvícenství JČ – osvícenství MV • propaganda a její zneužití JČ – zobrazení války v literatuře JČ – meziválečná kultura Zsv – hospodářský cyklus, tržní hospodářství, ideologie 20. století EGS • integrace Evropy OSV • boj za lidská práva JČ – poválečná kultura Zsv – politologie Z – státy Afriky a Asie
---	--	---

Společenskovední seminář – jednoletý seminář

Předmět náleží do vzdělávací oblasti *člověk a společnost* – vzdělávacího oboru *občanský a společenskovední základ*, dále do vzdělávací oblasti *člověk a svět práce*. Společenskovední seminář je koncipován jako jednoletý a je určen žákům maturitních ročníků. Seminář prohlubuje poznatky osvojené zejména v předmětu základy společenských věd, a to především v oblasti logiky, etiky, religionistiky, psychologie, sociologie, politologie a dalších. Žákům dává příležitost kriticky reflektovat skutečnost a zaujímat vlastní postoje. Velký prostor je věnován aktivitě žáků a otázkám, které je zajímají. Obecným cílem předmětu je, aby si žáci prohloubili znalosti a dovednosti v rovině osobnostní, morální, sociální, aby citlivě vnímali sociální a politickou realitu a aby zaujali samostatný kritický, názorově otevřený a tolerantní lidský postoj a názor na život. Zásadním cílem předmětu je usnadnit žákům školy přípravu k maturitní zkoušce a na přijímací zkoušky na vysokých školách humanitního zaměření.

Mezi základní pracovní postupy patří frontální vyučování, výklad, řízená diskuze, kritická práce s textem, používání elektronických prezentačních technik, beseda.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Objasní vztah skutečnost – myšlení – jazyk. - Analyzuje jazykové výrazy, vymezí jejich význam. - Popíše typy úsudků. - Ovládá zásady správné argumentace.	Úvod do logiky - neformální logika - jazykové výrazy a jejich analýza - usuzování, argumentace - formální logika	
- Obhájí zásadní význam svobody jedince jako předpoklad dalších etických úvah. - Orientuje se v základních etických pojmech. - Vymezí hlavní faktory morálního rozhodování. - Vyloží základní pojetí funkce svědomí jako morálního regulativu. - Aplikuje získané poznatky při posouzení vybraných problémových situací z oblasti profesních etik.	Úvod do etiky - etika a morálka - etické pojmy - svědomí - profesní etiky - etika a politika - etické systémy	OSV - morálka všedního dne - poznání a rozvoj vlastní osobnosti
- Žák charakterizuje základní proudy psychologického myšlení. - Charakterizuje vlastní identitu a postavení ve společnosti. - Formuluje základní charakteristiky osobnosti obecně. - Posoudí základní faktory a okolnosti vzniku psychických poruch. - Zvládá stresové situace,	Psychologie - psychologická terminologie - teorie osobnosti - vývojová psychologie - psychohygiena	OSV poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

charakterizuje jednotlivé způsoby relaxace, vybere si svůj osobní způsob psychohygieny.		
- Charakterizuje proces socializace a její instituce (škola, rodina, vrstevníci, církev, média apod.). - Rozliší na příkladech úspěšnou a neúspěšnou komunikaci, manipulaci, asertivní jednání, naslouchání. - Charakterizuje funkci rodiny (pro jedince i společnost). - Rozliší na konkrétních příkladech hlavní světová náboženství.	Člověk ve společnosti - základní pojmy - socializace, její fáze, výsledek - sociální skupiny člověka - média a jejich vliv na socializaci - sociální struktura společnosti - náboženství, vznik, význam v životě člověka, základní náboženské směry a alternativní náboženství	OSV sociální komunikace (verbální a neverbální komunikace – specifika)
- Vysvětlí základní právní pojmy (právo, morálka, právní řád, právní norma, právní vztahy). - Orientuje se v jednotlivých právních oblastech (právo ústavní a správní, občanské a rodinné, trestní pracovní).	Člověk a právo - rozšíření znalosti práva – právo v ČR, praktické využití práv občana ČR a EU - mezinárodní právo	OSV - morálka všedního dne EGS - globální problémy, jejich příčiny a důsledky (lidská práva v tzv. rozděleném světě)
- Identifikuje základní zásady, hodnoty a principy moderní evropské demokracie. - Rozliší znaky demokratického a totalitního státu. - Určí základní principy právního státu. - Vysvětlí pojem volební systémy, volební kampaň, dokáže poznatky použít v praxi. - Orientuje se v Ústavě ČR.	Člověk a stát - demokracie a totalita obecně v ČR, jejich základní znaky a rozdíly - právní stát a jeho znaky - já jako občan českého státu	EGS globální problémy, jejich příčiny a důsledky (lidská práva v tzv. rozděleném světě)
- Orientuje se v základní terminologii (statky, potřeby, ZEO). - Objasní a vysvětlí praktické fungování tržního hospodářství. - Zaujímá stanovisko k etickým otázkám oblasti ekonomie a bankovníctví. - Rozpozná hl. Mezinárodní organizace, určí jejich cíle a strukturu.	Ekonomie a ekonomika - základní mikroekonomické a makroekonomické pojmy - tržní mechanismus, zákon poptávky a nabídky - banky a bankovní systém - mezinárodní organizace - globalizace a globální problémy lidstva	EGS globální problémy, jejich příčiny a důsledky (lidská práva v tzv. rozděleném světě), – Žijeme v Evropě (evropský integrační proces)

Počítačové aplikace – jednoletý seminář

Tento volitelný předmět vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *informační a komunikační technologie RVP G*.

Obsahem tohoto semináře je u žáků rozšířit jejich orientaci v pojmech týkajících se počítačového hardwaru a softwaru, internetu, zdrojů dat a jejich zpracováním a využitím. Dále posílení kompetencí při práci s programy balíčku MS Office (MS Word, PowerPoint, Excel), především se zaměřením na pokročilé funkce těchto programů. V další části výuky je kladen důraz na výuku základů databázových programů, grafických programů či software pro tvorbu webu. Díky získaným poznatkům se budou také věnovat přípravě maturitních témat z informatiky.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů.	Vývoj IT a internetu - historie a vývoj IT a internetu - moderní technologie	MV vývoj médií od knihtisku po internet, vznik masových médií D – průmyslová revoluce
- Diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu výpočetní techniky. - Dokáže ohodnotit výkonnost počítačových sestav. - Ošetřuje digitální techniku a chrání je před poškozením. - Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou.	Počítač a periferie - základní počítačová sestava - základní hardware - přídavná zařízení - záznamová média - moderní technologie - zásady práce, bezpečnost a nezávadnost práce s moderní technikou	MV učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času
- Ovládá základní funkce programového vybavení počítače. - Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	Programové vybavení - operační systém - aplikační software - organizace dat na záznamových médiích - číselné soustavy - počítačové sítě a protokoly - informace a zákony o duševním vlastnictví - komunikace, navigační technologie atd.	VDO vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti Zsv – zásady lidského soužití, majetek a vlastnictví M – číselné soustavy Z – geografická kartografie a geografie
Používání informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	Internet a další zdroje informací současnosti - vyhledávání informací na internetu - vyhledávání dat v odborných publikacích (zaměřeno na digitální technologie a zařízení)	MV učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
Ovládá práci s textovými, tabulkovými, grafickými, databázovými a webovými editory.	Aplikační software - pokročilá práce s textovým editorem - pokročilá práce s tabulkovým	JČ – stylistika, slovní zásoba VV – počítačová grafika M – slovní úlohy, statistika

Zpracovává zdrojová data v prostředí aplikačního softwaru.	- editorem - pokročilá práce s prezentačním programem - pokročilá práce s grafickým editorem - rozšíření základních znalostí databázových systémů - rozšíření základních znalostí při tvorbě webových stránek	OSV - verbální a neverbální komunikace MV - příprava vlastních materiálů - komunikace a spolupráce v týmu - tvorba projektů – společná a tvůrčí práce ve skupinách - rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.	Normy pro zpracování informací, základy typografie úpravy textu dle typografických pravidel (ČSN)	JČ – stylistika, slovní zásoba

Počítačové aplikace – dvouletý seminář

Tento volitelný předmět vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *informační a komunikační technologie RVP G*.

Obsahem tohoto semináře je u žáků rozšířit jejich orientaci v pojmech týkajících se počítačového hardwaru a softwaru, internetu, zdrojů dat a jejich zpracováním a využitím. Dále posílení kompetencí při práci s programy balíčku MS Office (MS Word, PowerPoint, Excel), především se zaměřením na pokročilé funkce těchto programů. V další části výuky je kladen důraz na výuku základů databázových programů, grafických programů či software pro tvorbu webu. Ve druhém ročníku se žáci také zaměřují na aplikaci těchto poznatků při přípravě témat k maturitní zkoušce z Inf. V průběhu obou let se žáci budou věnovat i rozvoji svých motorických schopností, a to výuce psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou.

Septima, 3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů.	Vývoj IT a internetu - historie a vývoj IT a internetu - moderní technologie	MV vývoj médií od knihtisku po internet, vznik masových médií D – průmyslová revoluce
- Diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu výpočetní techniky. - Dokáže ohodnotit výkonnost počítačových sestav. - Ošetřuje digitální techniku a chrání je před poškozením. - Dodržuje základní	Počítač a periferie - základní počítačová sestava - základní hardware - přídavná zařízení - záznamová média - moderní technologie - zásady práce, bezpečnost a nezávadnost práce s moderní technikou	MV učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času

hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou.		
- Ovládá základní funkce programového vybavení počítače. - Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	Programové vybavení - operační systém - aplikační software - organizace dat na záznamových médiích - číselné soustavy - počítačové sítě a protokoly - informace a zákony o duševním vlastnictví - komunikace, navigační technologie atd.	VDO vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti Zsv – zásady lidského soužití, majetek a vlastnictví M – číselné soustavy Z – geografická kartografie a geografie
Používání informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	Internet a další zdroje informací současnosti - vyhledávání informací na internetu - vyhledávání dat v odborných publikacích (zaměřeno na digitální technologie a zařízení)	MV - učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času EGS - rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění soc. a kult. odlišnostech mezi národy
- Ovládá práci s textovými, tabulkovými, grafickými, databázovými a webovými editory. - Zpracovává zdrojová data v prostředí aplikačního softwaru.	Aplikační software - rozšíření základních znalostí práce s textovým editorem - rozšíření základních znalostí práce s tabulkovým editorem - rozšíření základních znalostí práce s prezentačním programem - rozšíření základních znalostí práce s grafickým editorem	JČ – stylistika, slovní zásoba VV – vkládání a úprava obrázků M – slovní úlohy, statistika OSV verbální a neverbální komunikace
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.	Normy pro zpracování informací, základy typografie úpravy textu dle typografických pravidel (ČSN)	JČ – stylistika, slovní zásoba
Ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou.	Desetiprstová hmat. met. - správné držení těla - desetiprstová hmatová metoda s využitím výukového programu	OSV péče o zdraví Zsv – osobní rozvoj
Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
Používání informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	Internet a další zdroje informací současnosti - vyhledávání informací na internetu - vyhledávání dat v odborných publikacích (zaměřeno na digitální technologie a zařízení)	MV učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
Ovládá práci s textovými,	Aplikační software	

- tabulkovými, grafickými, databázovými a webovými editory. - Zpracovává zdrojová data v prostředí aplikačního softwaru.	- pokročilá práce s textovým editorem - pokročilá práce s tabulkovým editorem - pokročilá práce s prezentačním programem - pokročilá práce s grafickým editorem - rozšíření základních znalostí databázových systémů - rozšíření základních znalostí při tvorbě webových stránek	JČ – stylistika, slovní zásoba VV – počítačová grafika M – slovní úlohy, statistika OSV - verbální a neverbální komunikace MV - příprava vlastních materiálů - komunikace a spolupráce v týmu - tvorba projektů – společná a tvůrčí práce ve skupinách - rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.	Normy pro zpracování informací, základy typografie úpravy textu dle typografických pravidel (ČSN)	JČ – stylistika, slovní zásoba
Ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou.	Desetiprstová hmat. met. - správné držení těla - desetiprstová hmatová metoda s využitím výukového programu	OSV péče o zdraví Zsv – osobní rozvoj

Programování – jednoletý seminář

Jednoletý volitelný předmět s hodinovou dotací dvě hodiny týdně pomáhá realizovat a zároveň rozšiřuje obsah vzdělávací oblasti *informatika a informační a komunikační technologie RVP G*, také tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova (OSV), mediální výchova (MV), svým charakterem přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP G, jako jsou matematika (M), anglický jazyk (JA), výtvarná výchova (VV). Žáci si předmět mohou zvolit ve čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a v osmém ročníku osmiletého gymnázia. Výuka je realizována formou výkladu a praktických cvičení v odborné učebně informatiky, kde každý žák pracuje samostatně na svém počítači, s využitím dataprojektoru. Žáci v předmětu získají obecný, ale zároveň poměrně rozsáhlý základ ke studiu jakéhokoliv jiného programovacího jazyku, což je velmi užitečné zejména pro uchazeče o studium na vysokých školách zaměřených na informatiku, techniku, matematiku, ekonomiku, přírodní vědy.

Žáci se seznámí s principem programování aplikací pro operační systém MS Windows, se strukturou projektů, naučí se využívat naprogramované knihovny podprogramů, budou umět vytvářet grafická uživatelská rozhraní aplikací, tvořit programy pracující s multimediálními daty – vektorovými i rastrovými obrázky, zvuky apod. Aplikace budou vytvářet prostřednictvím moderního objektově orientovaného jazyka C#, který je součástí platformy .NET, ve zdarma dostupném vývojovém prostředí MS Visual Studio, které se používá i pro vývoj profesionálních programů.

Učitel podněcuje žáky ke sběru informací a orientaci ve zdrojích informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní, k užívání výpočetní techniky – kompetence k podnikavosti, kompetence k řešení problémů, klade důraz na význam výpočetní techniky a digitálních technologií ve všech oblastech života – kompetence sociální a personální, kontroluje dodržování stanovených pravidel při práci s hardwarem a softwarem – kompetence občanská, podporuje dlouhodobou a systematickou práci, motivuje je k vlastní originální tvorbě aplikací – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Orientuje se v nastavení jednotlivých částí vývojového prostředí, s porozuměním je využívá. - Úspěšně vytvoří, sestaví, uloží a spustí jednoduchý projekt. - Tvoří, překládá, opravuje a ladí zdrojový kód ve vývojovém prostředí, používá debugger. - Dbá na ošetření nestandardních situací v běhu programu. - Používá s porozuměním v metodách přiřazovací příkaz, pracuje s operátory. - Zanalyzuje úlohu a zalgoritmizuje ji, vytvoří grafický zápis algoritmu. - Používá základní datové typy, deklaruje lokální proměnné, používá je v blocích programu, využívá pseudokód. - Využívá v programech jednoduchou grafiku, orientuje se v souřadném systému. - S porozuměním obsluhuje událost Paint. - Rozumí pojmu objekt a třída a zná jejich základní vlastnosti. - Potřebné informace o třídách hledá v dokumentaci. - Chápe význam konstruktoru, rozumí jmenným prostorům. - Rozumí pojmu členské proměnné, s porozuměním je využívá v programech,	Vývojové prostředí - MS Visual Studio a prostředí .NET - instalace, spuštění, ovládání, popis - projekt, designer, debugger - editor vlastností a událostí, průzkumník řešení Ovládací prvky - vlastnosti, klávesové zkratky, pořadí tabulátorů - události, jejich obsluha, metody - chyby v programech, běhové chyby a jejich náprava - knihovny podprogramů - přiřazovací příkaz Typy a proměnné - vývojový diagram, algoritmus a pseudokód - volání metody - metody s návratovou hodnotou a bez ní - lokální proměnné, deklarace proměnných (s inicializací), bloky programu Grafika - kreslicí plocha, souřadný systém - čárové obrazce, pera - vyplněné obrazce, štětce Objekty - objekty a třídy - konstruktory, vlastnosti, metody, události třídy - jmenné prostory tříd - běžné a statické složky třídy - složené přiřazování, řádkování - členské proměnné - vestavěná data	OSV - organizace vlastního času - spolupráce a soutěž MV - vývoj médií od knihtisku po internet, vznik masových médií M – převody mezi číselnými soustavami JA – odborné pojmy, příkazy VV – počítačová grafika MV - příprava vlastních materiálů - komunikace a spolupráce v týmu OSV - péče o zdraví

používá vestavěná data. • Používá ve výpočtech aritmetické operátory, s čísly umí pracovat jako s objekty. • Rozlišuje mezi dělením a celočíselným dělením. • Kombinuje číselné typy. • Používá generátor náhodných čísel. • V programech s porozuměním používá relační operátory. • Při tvorbě jednoduchých algoritmů a programování aplikací vhodně používá podmíněný příkaz. • Vytváří podmínky pro větvení programu. • Pro opakování části kódu vybere vhodný typ cyklu.	Čísla • čísla jako objekty • goniometrické funkce, logaritmus, absolutní hodnota • celočíselné dělení • náhodná čísla Podmíněné vykonávání a rozvětvení • řídicí konstrukce if • řídicí konstrukce if–else • relační operátory • vnořené větvení Cykly • řídicí konstrukce for • přetečení	M – grafy funkcí
--	---	--------------------------------

Programování – dvouletý seminář

Dvouletý volitelný předmět s hodinovou dotací dvě hodiny týdně pomáhá realizovat a zároveň rozšiřuje obsah vzdělávací oblasti *informatika a informační a komunikační technologie RVP G*, také tematické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova (OSV), mediální výchova (MV), svým charakterem přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP G, jako jsou matematika (M), anglický jazyk (JA), výtvarná výchova (VV). Žáci si předmět mohou zvolit ve třetím ročníku čtyřletého gymnázia a v sedmém ročníku osmiletého gymnázia. Výuka je realizována formou výkladu a praktických cvičení v odborné učebně informatiky, kde každý žák pracuje samostatně na svém počítači, s využitím dataprojektoru. Žáci v předmětu získají obecný, ale zároveň poměrně rozsáhlý základ ke studiu jakéhokoliv jiného programovacího jazyku, což je velmi užitečné zejména pro uchazeče o studium na vysokých školách zaměřených na informatiku, techniku, matematiku, ekonomiku, přírodní vědy.

Žáci se seznámí s principem programování aplikací pro operační systém MS Windows, se strukturou projektů, naučí se využívat naprogramované knihovny podprogramů, budou umět vytvářet grafická uživatelská rozhraní aplikací, tvořit programy pracující s multimediálními daty – vektorovými i rastrovými obrázky, zvuky apod. Aplikace budou vytvářet prostřednictvím moderního objektově orientovaného jazyka C#, který je součástí platformy .NET, ve zdarma dostupném vývojovém prostředí MS Visual Studio, které se používá i pro vývoj profesionálních programů.

Učitel podněcuje žáky ke sběru informací a orientaci ve zdrojích informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní, k užívání výpočetní techniky – kompetence k podnikavosti, kompetence k řešení problémů, klade důraz na význam výpočetní techniky a digitálních technologií ve všech oblastech života – kompetence sociální a personální, kontroluje dodržování stanovených pravidel při práci s hardwarem a softwarem – kompetence občanská, podporuje dlouhodobou a

systematickou práci, motivuje je k vlastní originální tvorbě aplikací – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Septima, 3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Orientuje se v nastavení jednotlivých částí vývojového prostředí, s porozuměním je využívá. - Úspěšně vytvoří, sestaví, uloží a spustí jednoduchý projekt. - Tvoří, překládá, opravuje a ladí zdrojový kód ve vývojovém prostředí, používá debugger. - Dbá na ošetření nestandardních situací v běhu programu. - Používá s porozuměním v metodách přiřazovací příkaz, pracuje s operátory. - Zanalyzuje úlohu a zalgoritmuje ji, vytvoří grafický zápis algoritmu. - Používá základní datové typy, deklaruje lokální proměnné, používá je v blocích programu, využívá pseudokód. - Využívá v programech jednoduchou grafiku, orientuje se v souřadném systému. - S porozuměním obsluhuje událost Paint. - Rozumí pojmům objekt a třída a zná jejich základní vlastnosti. - Potřebné informace o třídách hledá v dokumentaci. - Chápe význam konstruktoru, rozumí jmenným prostorům. - Rozumí pojmu členské	Vývojové prostředí - MS Visual Studio a prostředí .NET - instalace, spuštění, ovládání, popis - projekt, designer, debugger - editor vlastností a událostí, průzkumník řešení Ovládací prvky - vlastnosti, klávesové zkratky, pořadí tabulátorů - události, jejich obsluha, metody - chyby v programech, běhové chyby a jejich náprava - knihovny podprogramů - přířazovací příkaz Typy a proměnné - vývojový diagram, algoritmus a pseudokód - volání metody - metody s návratovou hodnotou a bez ní - lokální proměnné, deklarace proměnných (s inicializací), bloky programu Grafika - kreslicí plocha, souřadný systém - čárové obrazce, pera - vyplněné obrazce, štětce Objekty - objekty a třídy - konstruktory, vlastnosti, metody, události třídy - jmenné prostory tříd - běžné a statické složky třídy - složené přiřazování, řádkování - členské proměnné - vestavěná data	OSV - organizace vlastního času - spolupráce a soutěž MV - vývoj médií od knihtisku po internet, vznik masových médií M – převody mezi číselnými soustavami JA – odborné pojmy, příkazy VV – počítačová grafika MV - příprava vlastních materiálů - komunikace a spolupráce v týmu OSV - péče o zdraví

proměnné, s porozuměním je využívá v programech, používá vestavěná data.		M – grafy funkcí
Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Používá ve výpočtech aritmetické operátory, s čísly umí pracovat jako s objekty. - Rozlišuje mezi dělením a celočíselným dělením. - Kombinuje číselné typy. - Používá generátor náhodných čísel. - V programech s porozuměním používá relační operátory. - Při tvorbě jednoduchých algoritmů a programování aplikací vhodně používá podmíněný příkaz. - Vytváří podmínky pro větvení programu. - Pro opakování části kódu vybere vhodný typ cyklu. - V programech s dynamickými animacemi využívá časovač a zdvojení obrazové paměti.	Čísla - čísla jako objekty - goniometrické funkce, logaritmus, absolutní hodnota - celočíselné dělení - náhodná čísla Podmíněné vykonávání a rozvětvení - řídící konstrukce if - řídící konstrukce if–else - relační operátory - vnořené větvení Cykly - řídící konstrukce for - přetečení Animace a pohyb - zdvojení obrazové paměti - časovač - dvojměrný přímočarý pohyb - pohyb po kružnici	OSV - organizace vlastního času - spolupráce a soutěž M – převody mezi číselnými soustavami JA – odborné pojmy, příkazy VV – počítačová grafika MV - příprava vlastních materiálů - komunikace a spolupráce v týmu OSV - péče o zdraví M – grafy funkcí

Ekonomický seminář – jednoletý seminář

Ekonomický seminář je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 4. ročníku a oktávy. Jedná se o seminář jednoletý a cílem semináře je seznámit žáky s ekonomickými pojmy a naučit je aplikovat tyto teoretické znalosti v praktických příkladech. Žáci rozvíjejí schopnost ekonomicky myslet, samostatně a aktivně vyjadřovat své názory na daná ekonomická témata, dbát na dodržování zákonů, aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás i ve světě.

Učivo vychází z poznatků týkajících se tržní ekonomiky a skládá se z jednotlivých tematických celků. Je složeno z témat týkajících se podstaty fungování tržního mechanismu, podnikání, osobních financí a hospodaření domácností, peněz, placení, cenných papírů, finančního trhu a finančních produktů a národního hospodářství.

Žáci se teoreticky seznamují s ekonomickými pojmy, tyto poznatky aplikují na praktických příkladech. Při výuce pracují s prezentacemi a se zákony souvisejícími s podnikáním. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu, diskuze, popř. práce s textem. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací a referátů. Výuka probíhá v počítačové učebně na osobních počítačích propojených v síti s možností využití dataprojektoru.

Jednoletý seminář je určen především žákům, kteří mají zájem získat přehled v oblasti základních ekonomických téma a chtějí studovat na ekonomických fakultách vysokých škol.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Používá a aplikuje základní ekonomické pojmy. - Vysvětlí vztah mezi potřebami, spotřebou a životní úrovní. - Specifikuje články hospodářského procesu. - Charakterizuje trh a na příkladu popíše fungování tržního mechanismu. - Posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku. - Rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky.	Podstata fungování tržní ekonomiky - ekonomie a ekonomika - ekonomické subjekty - potřeby a jejich uspokojování - hospodářský proces, vzácnost - výrobní faktory, obětovaná příležitost - typy ekonomik - trh a tržní mechanismus - úloha zisku v tržním systému	Zsv – člověk a svět práce – tržní ekonomika – základní ekonomické pojmy
- Posoudí vhodné formy podnikání. - Vytvoří podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet. - Rozlišuje druhy živností a obchodních společností. - Dovede charakterizovat základní znaky obchodních společností. - Na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu.	Podnikání jako základ tržní ekonomiky - podnikatelský záměr - definice podnikatelského subjektu - vymezení podnikatelské činnosti z hlediska právních předpisů - podnik, podnikání, podnikatel - právní formy podnikání, podniky jednotlivců - živnosti - obchodní společnosti – vznik, jednotlivé druhy - další formy podnikání	Zsv – člověk a svět práce – tržní ekonomika – ekonomické subjekty
- Charakterizuje domácí příjmy a výdaje. - Rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje. - Sestaví a vysvětlí domácí rozpočet. - Vysvětlí a vyčíslí majetek a závazky domácnosti. - Rozebere možná rizika při ztrátě příjmů a majetku. - Vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení. - Orientuje se v možnostech	Osobní finance a hospodaření domácnosti - osobní rozpočet - jak financovat jednotlivé jednorázové výdaje domácího rozpočtu - osobní aktiva a pasiva 3 oblasti osobního financování - osobní bankrot - oddlužení	Zsv – člověk a svět práce – finance – hospodaření domácnosti

- využití přebytku domácího rozpočtu. - Navrhne, jak řešit schodkový rozpočet. - Navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky. - Popíše proces oddlužení.		
- Charakterizuje vztahy podniku a jeho okolí. - Dokáže vyjmenovat formy neetického chování podniku. - Vyjmenuje jednotlivé rámce vytvářející okolní vztahy podniku.	Vnější vztahy podniku - charakteristika vztahů podniku a okolí - rámce vytvářející okolní vztahy podniku - etika ve vnějším chování podniku - formy neetického chování - formy vztahů podniku k jeho okolí	Zsv – člověk a svět práce – tržní ekonomika – ekonomické subjekty
- Charakterizuje peněžní trh. - Zná historii peněz. - Popíše peníze a jejich funkce. - Používá běžné platební nástroje. - Smění peníze podle kurzovního lístku. - Rozliší jednotlivé cenné papíry.	Peníze, placení, cenné papíry - peníze, historie peněz - funkce peněz - hotovostní a bezhotovostní peníze a placení - platební karty - měna, kurzovní lístek - cenné papíry	Zsv – člověk a svět práce – finance – peníze
- Charakterizuje finanční trh a zná, které instituce na něm působí. - Popíše bankovní soustavu ČR. - Charakterizuje základní úkoly obchodních bank. - Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPNS.	Finanční trh a finanční produkty - rozdělení finančního trhu - instituce působící na finančním trhu - centrální banka a obchodní banky - instituce sloužící k obchodování s cennými papíry - ceny produktů na finančním trhu - RPSN	Zsv – člověk a svět práce – finance – bankovní soustava – finanční produkty
- Rozlišuje jednotlivé sektory NH. - Charakterizuje NH a popíše jeho strukturu. - Vysvětlí příčiny a druhy nezaměstnanosti. - Zdůvodní původ inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím důsledkům.	Národní hospodářství (NH) - sektory národního hospodářství - ukazatele úrovně národního hospodářství: - HDP - HNP - hospodářský cyklus - inflace - nezaměstnanost	Zsv – člověk a svět práce – národní hospodářství a úloha státu v ekonomice – sociální politika – monetární politika ČNB

Základy ekonomiky a administrativy – dvouletý seminář

Seminář základy ekonomiky a administrativy je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 3. ročníku a septimy. Jedná se o seminář dvouletý, který je ve třetím ročníku zaměřen na výuku profesionálního zpracování obchodních a úředních písemností různého charakteru v textovém editoru, na výuku elektronické komunikace, zvládnutí ČSN 016910, psaní desetiprstovou hmatovou metodou a ve čtvrtém ročníku je zaměřen na výuku základů ekonomiky.

Cílem semináře ve třetím ročníku je zvýšení produktivity a kvality práce na počítači, kdy psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládání počítače a tvoří základy tzv. klávesnicové gramotnosti. Dalším cílem předmětu je zvládnutí ČSN 016910, obchodních i občanských písemností a korektury textu. Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné, a především gramatické správnosti. Výuka vede studenta k samostatné práci. V oblasti elektronické komunikace jsou žáci vedeni k jejímu využívání a stylizují písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s ČSN 016910.

Výuka probíhá v počítačové učebně na osobních počítačích propojených v síti s možností využití dataprojektoru. Výuka je vedena převážně formou výkladu se současnou praktickou činností žáků na vlastních počítačích. Po výkladu následuje samostatné procvičování probraného učiva.

Cílem semináře ve čtvrtém ročníku je seznámit žáky se základy pracovního práva, pracovně právními vztahy, mzdovou problematikou a základy marketingu a managementu. Žáci se naučí využívat vědomostí z oblasti pracovního práva a mezd při řešení reálných životních situací, což jim umožňuje řešit adekvátním způsobem existenční otázky v souladu s etickými normami. Žáci dokážou ekonomicky myslet a jednat hospodárně, což zvyšuje jejich míru sebevědomí a nutí je k rozvíjení systematickosti a přesnosti. Žáci se učí hledat nové informace a aplikovat je v praktickém životě.

Dvouletý seminář je určen především žákům, kteří mají zájem o problematiku úpravy a zpracování obchodní a úřední korespondence pomocí textového editoru a chtějí získat přehled v oblasti základních ekonomických témat.

Septima, 3. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Rychle a přesně ovládá klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou. - Zvyšuje přesnost a rychlost psaní. - Efektivně ovládá klávesnici počítače. - Dodržuje předpisy týkající se bozp. - Ovládá ergonomii práce u počítače. - Dodržuje hygienu práce s počítačem.	Základy psaní na klávesnici počítače ve výukovém programu ZAV - seznámení s programem ZAV - procvičování probraných písmen a nácvik dalších lekcí - hygiena práce s počítačem - ergonomie práce u PC - základní poloha prstů na klávesnici	Inf – psaní desetiprstovou hmatovou metodou OSV péče o zdraví Zsv – osobní rozvoj
- Zpracuje obchodní nebo úřední dopis podle normy. - Dokáže vyhledat v normě pravidla pro úpravu textu. - Ovládá pravidla stylizace obchodních a úředních dopisů. - Pořizuje adresy a skupiny adres na dopisní papíry, obálky, štítky. - Prokáže znalost psaní	Normalizovaná úprava písemností (ČSN 016910) - pravidla stylizace dopisů - velikost papírů a obálek - psaní adres - pravidla normalizované úpravy písemností	JČ – funkční styl prostě sdělovací, funkční styl odborný, funkční styl administrativní Zsv – osobní rozvoj Inf – Aplikační software – základní a pokročilá práce s textovým editorem

adres. - Ovládá pravidla normalizované úpravy písemností. - Pohybuje se v šabloně pro psaní obchodní a úřední korespondence.		
- Ví, že e-mail je jeho vizitkou. - Dodržuje zásady, pravidla a etiku firemní e-mailové komunikace. - Pomocí e-mailu umí profesionálně komunikovat.	Elektronická komunikace, elektronická pošta - e-mail - pravidla firemní e-mailové komunikace - úprava e-mailu	JČ – funkční styl prostě sdělovací, funkční styl odborný, funkční styl administrativní Inf – elektronická komunikace Zsv – osobní rozvoj
- Zpracuje na počítači poptávku, nabídku, úpravu nabídky, objednávku, potvrzení objednávky a stylizuje odpovědi na tuto korespondenci. - Napíše a stylizuje odmítnutí a storno objednávky, zpracuje reklamaci, urgenci a odpovědi na tuto korespondenci. - Zpracuje upomínku a stylizuje odpovědi na tuto korespondenci.	Písemnosti obchodního charakteru - poptávka - nabídka - žádost o úpravu nabídky - odpověď na žádost o úpravu nabídky - objednávka - potvrzení objednávky - odmítnutí objednávky - zrušení objednávky - reklamace - odpověď na reklamaci - urgence - odpověď na urgenci - upomínka - odpověď na upomínku	JČ – funkční styl prostě sdělovací, funkční styl odborný, funkční styl administrativní Inf – aplikační software – základní a pokročilá práce s textovým editorem
Stylizuje a napíše na PC žádost, stížnost, odvolání a reklamaci jednotlivým právníkům osobám.	Osobní dopisy, dopisy občanů právníkům osobám - žádost - stížnost - odvolání - reklamace	JČ – funkční styl prostě sdělovací, funkční styl odborný, funkční styl administrativní Inf – aplikační software – základní a pokročilá práce s textovým editorem
- Sestaví a napíše na počítači plnou moc, dlužní úpis, potvrzení formou individuální stylizace. - Je schopen napsat čestné prohlášení.	Dokumenty právního charakteru - plná moc - dlužní úpis - potvrzení (stvrzení) - čestné prohlášení	JČ – funkční styl prostě sdělovací, funkční styl odborný, funkční styl administrativní Inf – aplikační software – základní a pokročilá práce s textovým editorem
Sestaví a napíše na počítači pozvánky na porady a pozvánky k výběrovému řízení.	Písemnosti dokumentačního a personálního charakteru pozvánka na radu	JČ – funkční styl prostě sdělovací, funkční styl odborný, funkční styl administrativní Inf – aplikační software – základní a pokročilá práce

	• pozvánka k výběrovému řízení	s textovým editorem
• Zvyšuje průběžně rychlost a přesnost svého psaní desetiprstovou hmatovou metodou v programu ZAV.	Zvyšování přesnosti a rychlosti psaní v programu ZAV • zvyšování přesnosti a rychlosti psaní	Inf – psaní desetiprstovou hmatovou metodou
Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
• Umí definovat pojem práce a seberealizace. • Dokáže rozlišit lidské potřeby. • Popíše jednotlivé motivační teorie a možné využití. • Zhodnotí vhodnost a účinnost motivačních nástrojů. • Zná základní dokumenty pro personální činnost. • Popíše možné způsoby získávání pracovníků. • Určí kritéria pro výběr zaměstnanců. • Napíše žádost o místo • Vypracuje strukturovaný životopis.	Zaměstnanci a personální práce v podniku • práce a seberealizace • lidské potřeby, motivace • kvalifikace, profesní volba • plánování personálních potřeb podniku, získávání zaměstnanců • výběr uchazečů o zaměstnání • životopis • motivační dopis • přijímací pohovor	Zsv – člověk a svět práce – trh práce a profesní volba Inf – aplikační software – základní a pokročilá práce s textovým editorem JČ – útvary komunikace (uplatnění komunikace na trhu práce)
• Charakterizuje základní ustanovení zákoníku práce související se vznikem, změnami a zánikem pracovního poměru. • Umí zpracovat pracovní smlouvu, DPP a DPČ – zná, které náležitosti jsou povinné a které nepovinné. • Vyhotovuje jednotlivé personální písemnosti při skončení prac. Poměru ze strany zaměstnance, tj. Výpověď, dohoda, okamžité zrušení, zrušení ve zkušební době.	Pracovní poměr (PP) a pracovně–právní vztahy (PPV) • zásady PPV, závislá práce • rozdělení PPV a smluvní strany • založení, vznik a změny PP • pracovní smlouva, zkušební doba • dohody o pracích konaných mimo PP – DPP a DPČ • ukončení PP • podmínky PP stanovené zákonem • personální písemnosti při skončení PP ze strany zaměstnance	JČ – útvary komunikace (uplatnění komunikace na trhu práce) Zsv – člověk a svět práce Inf – aplikační software – základní a pokročilá práce s textovým editorem
• Orientuje se v zákonné úpravě mezd. • Charakterizuje základní složky mzdy. • Charakterizuje daně z příjmů fyzických osob a provádí výpočty této daně. • Charakterizuje zákonné odvody – vypočte sociální	Mzdová problematika • mzdová soustava • složky mzdy • mzdové předpisy • zákonné odvody • daně z příjmů • systém sociálního a zdravotního pojištění • praktické výpočty mzdy	Zsv – člověk a svět práce

- a zdravotní pojištění. • Provádí výpočty hrubé a čisté mzdy.		
• Chápe význam marketingu pro fungování podniku v tržní ekonomice. • Zná historii marketingu, orientuje se v podnikat. koncepcích. • Uvědomuje si význam informací pro potřeby marketingu. • Proveďte ve skupině jednoduchý průzkum nebo zpracuje jednoduchý marketingový plán. • Určí u konkrétních produktů fáze jejich životního cyklu. • Na příkladu vysvětlí péči o zákazníka. • Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období. • Rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky • Vybere vhodný reklamní prostředek pro určitý produkt. • Orientuje se v moderních marketingových technikách. • Zná zákonnou úpravu ochrany spotřebitele. • Zná podmínky a postupy reklamace zboží. • Na příkladech vysvětlí postup při vyřizování reklamaci.	Marketing • pojem a vývoj • marketingové koncepce • marketingový mix • marketingové prostředí – mikro a makro, SWOT analýza • marketingový výzkum • výrobek a cena • distribuce a propagace • moderní marketingové techniky • ochrana spotřebitele	Zsv – člověk a svět práce – tržní ekonomika – marketing
• Zná základní pojmy mng. • Charakterizuje možnosti chápání pojmu mng. • Rozlišuje jednotlivé úrovně mng. • Vyjmenuje jednotlivé formy odpovědnosti manažera a jeho vlastnosti. • Dokáže popsat manažerské dovednosti. • Vyjmenuje typy manažerů. • Popíše jednotlivé	Management (mng.) • smysl a definice pojmu • manažer • úrovně řízení • formy odpovědnosti manažera a jeho vlastnosti • manažerské dovednosti • typy manažerů • významné osobnosti managementu • manažerské funkce	

manažerské funkce.		
Ve skupině zpracují prezentaci o významných osobnostech mng.		

Seminář z biologie v anglickém jazyce – jednoletý seminář

Seminář z biologie v anglickém jazyce je koncipován jako jednoletý a je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 4. ročníku čtyřletého gymnázia a pro žáky oktávy osmiletého gymnázia. Předmět vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *člověk a příroda*, ze vzdělávacího oboru *biologie v RVP*.

Volitelný předmět doplňuje výuku předmětu biologie. Zaměřuje se rozšíření poznatků z botaniky, zoologie, somatologie a obecné biologie. Žáci jsou seznámeni s metodami, které používá moderní věda, učí se pracovat s informacemi a zdroji. V semináři žáci aktivně využívají své znalosti z hodin angličtiny, které jsou rozšířeny o odbornou biologickou terminologii. Znalosti a dovednosti nabyté v tomto semináři poté žáci uplatní v přípravě k maturitní zkoušce i přijímacím zkouškám na přírodovědné obory.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Rozliší hlavní biologické obory. - Uvede jejich klíčové představitele a porovná jejich přístup k poznání filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení. - Porovná jednotlivé formy komunikace živých organismů. - Popíše příslušnou soustavu v jednotlivých říších živých organismů. - Vysvětlí funkci a fungování dané soustavy. - Uvede odlišnosti fungování s ohledem na konkrétní organismy. - Uvede význam jednotlivých soustav pro taxonomii organismů. - Zhodnotí stavbu a funkci soustavy s ohledem na	Biologické obory Fields of biology Historie vědy - významné osobnosti a objevy History of science - famous biologists and discoveries Etologie - komunikace Ethology - communication Orgánové soustavy - krycí - opěrná - pohybová - trávicí - dýchací - vylučovací - tělní tekutiny - nervová (řídící, smyslové orgány) - rozmnožovací	D – vývoj člověka Z – vývoj Země a vývoj života na Zemi EVO - čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů EGS - významní Evropané - významní Evropané v českém prostředí MV - příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba prezentací) - komunikace a spolupráce v týmu EVO - jak ovlivňují prostředí

ekologické podmínky prostředí, v kterém se příslušný organismus vyskytuje. • Porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin. • Popíše stavbu a funkci vegetativních a generativních orgánů rostlin, jejich přeměny. • Objasní způsoby výživy u rostlin. • Vysvětlí princip fotosyntézy, její význam. • Charakterizuje příjem, vedení a výdej látek rostlinou. • Charakterizuje stavbu těla, způsob výživy a rozmnožování hub. • Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků. • Objasní vzájemný vztah mezi živou a neživou složkou prostředí. • Používá základní ekologické pojmy. • Objasní vlastnosti abiotických faktorů na živé organismy. • Vysvětlí stavbu ekosystémů. • Charakterizuje potravní řetězce – typy a uvede příklady a vysvětlí koloběh látek a energie. • Rozlišuje kladné a záporné působení člověka na životní prostředí, posoudí možnosti snižování ekologické	Organ systems • integumentary • skeletal • muscular • digestive • respiratory • excretory • circulatory • nervous • reproductive Biologie rostlin • fyziologie rostlin • ekologie rostlin Biology of plants • plant physiology • plant ecology Biologie hub • stavba a funkce hub • způsob výživy a rozmnožování • systém Fungi • fungi structure and functions • nutrition and reproduction • classification Ekologie • ekologie jako věda • abiotické podmínky • biotické podmínky • ekosystém • ochrana a tvorba životního prostředí Ecology • science of ecology • abiotic factors • biotic factors • ecosystem • environment an its protection	organismy, které v něm žijí, a které biotické a abiotické faktory na ně působí • čím jsou významné organismy pro člověka, vznik a zánik rostlinných a živočišných druhů OSV • komunikační chování • spolupráce a soutěž • člen skupiny, komunity, ochota spolupracovat • sociálně – komunikační dovednosti EGS • T.U.R. a životní prostředí • mezinárodní instituce EVO • růst lidské populace • jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému • globální ekologické problémy • voda a její využití člověkem, příčiny znečištění, nedostatek pitné vody a dopad na společnost • které instituce v ČR se zabývají problematikou ŽP • základní formy a principy ochrany přírody v ČR, životní prostředí, krajinná ekologie JA – výslovnost odborných termínů a pojmů
--	---	--

zátěže. • Uvede příklady organizací a orgánů státní správy zabývajících se životním prostředím.		
--	--	--

Seminář ze zeměpisu v anglickém jazyce – jednoletý seminář

Seminář ze zeměpisu v anglickém jazyce je koncipován jako jednoletý a je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 4. ročníku čtyřletého gymnázia a pro žáky oktávy osmiletého gymnázia. Předmět vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *člověk a příroda* s přesahem do vzdělávací oblasti *člověk a společnost*, ze vzdělávacího oboru *zeměpis v RVP G*. Předmět integruje poznatky věd přírodních, společenských a technických. Obor **geologie je integrován** ve výukovém celku fyzické geografie.

Volitelný předmět se zaměřuje na doplnění učiva z předchozích tří let výuky zeměpisu. V semináři se žáci připravují na přijímací zkoušky pro obor zeměpis na přírodovědných a pedagogických fakultách či na vysokých školách se geografickým zaměřením. Doplnují si své znalosti z oblasti fyzické geografie a regionální geografie světa, také diskutují o globálních problémech ve světě,

Žáci v hodinách aktivně využívají své znalosti z hodin angličtiny, které jsou rozšířeny o odbornou zeměpisnou terminologii.

Znalosti a dovednosti nabyté v tomto semináři poté žáci uplatní v přípravě k maturitní zkoušce.

Oktáva, 4. ročník	Učivo	Průřezová téma, přesahy, poznámky
Výstupy		
- Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat. - Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. - Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy. - Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Geografie jako věda, vybrané aspekty z kartografie a topografie - geografický a kartografický vyjadřovací jazyk, mapy a jejich typy - geografické informační systémy Geography as science, selected aspects of cartography and topography - geographical and cartographical terminology, map types - geographic information systems Země jako vesmírné a geologické těleso - tvar a pohyby Země - důsledky rotace Země The Earth as a space and geological body - Shape	integrováno z GEOLOGIE Bi – vývoj Země a vývoj života na Zemi EVO - jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění - k čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají

- Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi. - Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy. - Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. - Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná. - Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. - Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky. - Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika. - Vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům. - Zhodnotí na příkladech	- Movements of the Earth and their main consequences Vybrané aspekty z fyzicko geografických sfér Země - biosféra - pedosféra - litosféra - hydrosféra - atmosféra - kryosféra Selected aspects of physical geography - biosphere - pedosphere - lithosphere - hydrosphere - atmosphere - cryosphere Geografické regiony - geografie Afriky, Ameriky, Asie, Austrálie a Oceánie, Evropy - polární oblasti – Arktida, Antarktida - geografie moří a oceánů Geographical regions - geography of Africa, America, Asia, Australia and Oceania, Europe - polar regions - seas and oceans Česká republika a náš region - poloha, povrch ČR - hydrosféra, litosféra ČR - hospodářství ČR - obyvatelstvo a sídla ČR - Česká republika jako součást EU - Moravskoslezský kraj, město, kde žiji The Czech Republic and our region - location, landscape - rivers, lakes, soils, vegetation - economy, - population and settlement - The Czech Republic as a part of EU - Moravian Silesian region Svět v globálních socioekonomických	F – fyzikální jevy v atmosféře, fyzikální jevy v zemské kůře, fyzikální jevy ve vodě Che – chemické složení atmosféry, voda EGS - geografické vnímání globalizace - kulturní okruhy ve světě a v Evropě - geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy - evropský integrační proces MKV - jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR - které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické) EVO - s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká - které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí Bi – životní prostředí v
---	--	---

dynamiku vývoje obyvatelstva na zemi. • Zhodnotí na příkladech světové hospodářství • Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů. • Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny.	oblastech • největší politické a hospodářské organizace světa • obyvatelstvo a sídla ve světě • zemědělské regiony světa • životní prostředí, přírodní zdroje • průmyslová střediska světa • doprava světa • cestovní ruch • globální problémy lidstva • ohniska napětí ve světě World in global socio-economic areas • the biggest political and economic organizations in the world • population and settlement • agricultural regions • environment, natural resources • industrial centers • transport, tourism • global problems (warming, pollution, desertification) • outbreaks of tension in the world	ČR EGS • nerovnoměrný vývoj světa Zsv – národnosti v Evropě, národnostní problémy, emigrace, imigrace, ekonomické pojmy, etnické rozdělení, náboženská problematika, ohniska mezinárodního napětí JA – výslovnost geografických jmen a pojmů
---	--	---

5.18. Nepovinné předměty

Sborový zpěv

Tento nepovinný předmět je meziročníkový předmět určený žákům nižšího i vyššího gymnázia (prima až oktáva, první až čtvrtý ročník). Sborový zpěv je dvouhodinový a navazuje svým obsahem na produktivní činnosti v hodinách hudební výchovy – činnosti vokální a instrumentální.

Cílem předmětu je:

- kultivace hlasu žáků (hlasová kultura);
- návyk na základní pěvecké techniky (např. správné dýchání);
- rozvoj pěveckých schopností – jednohlasý, ale zejména vícehlasý zpěv různých žánrů (od lidových písní po moderní skladby);
- zlepšení hudební paměti;
- zdokonalení smyslu pro rytmus;
- tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů k vícehlasým skladbám.

5.19. Integrované vzdělávací obory

Všechny tematické okruhy vzdělávacích oborů *člověk a svět práce RVP G*, *výchova ke zdraví RVP G* a *geologie RVP G* jsou integrovány do ostatních vzdělávacích předmětů. Přehled o zařazení jednotlivých výstupů odpovídajících RVP G těchto oborů udávají následující tabulky.

Integrace (INT) vzdělávacích oborů dle RVP G:

Člověk a svět práce – součást vyučovacího předmětu Základy společenských věd (ZSV).

Vzdělávací obsah	1.	2.	3.	4.
Trh práce a profesní volba				Zsv
Pracovněprávní vztahy			Zsv	
Tržní ekonomika			Zsv	
Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice			Zsv	
Finance			Zsv	

Výchova ke zdraví – součást vyučovacích předmětů: Biologie (Bi), Základy společenských věd (ZSV), Chemie (Che), Tělesná výchova (TV)

Vzdělávací obsah	1.	2.	3.	4.
Zdravý způsob života a péče o zdraví	Bi, TV	TV	Bi, TV	TV
Vztahy mezi lidmi a formy soužití		Zsv		
Změny v životě člověka a jejich reflexe	Bi, TV	TV	Bi, TV	TV
Rizika ohrožující zdraví	Bi		Bi	
Ochrana člověka za mimořádných situací			Bi, Che	

Geologie – součást vyučovacího předmětu Zeměpis (Z), Chemie (Che), Fyzika (F), Biologie (Bi)

Vzdělávací obsah	1.	2.	3.	4.
Složení a struktura Země	Z, Che	F	Bi	
Geologické procesy v litosféře	Z			
Voda	Z			
Člověk a anorganická příroda			Z	

6. Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla hodnocení žáků

Čl. 1

Charakteristika „Pravidel“

Tato Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí Školního řádu Gymnázia Františka Živného v Bohumíně (dále jen školní řád) v souladu s § 30 odst. 2 zákona 561/2004 Sb., v platném znění, (dále jen školský zákon). Týkají se zejména hodnocení a klasifikace výsledků vzdělávání ve vyučovacích předmětech, v chování, klasifikace celkového prospěchu žáků, ukládání výchovných opatření, postupu do vyššího ročníku, individuálního vzdělávacího plánu a komisionálního zkoušení.

I. ZÁKLADNÍ ZÁSADY HODNOCENÍ A KLASIFIKACE

Čl. 2

Pojetí a předmět hodnocení a klasifikace

- (1) Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí. Uskutečňuje se klasifikace průběžná a souhrnná.
- (2) Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů vzdělávání žáka.
- (3) Cílem hodnocení a klasifikace žáka je vytvořit přehled hodnocení jedince složený z výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Zjištěné výsledky poskytují zpětnou vazbu na probíhající proces vzdělávání a umožňují jeho stálé zlepšování.

Výstupy slouží k orientaci žáka ve vlastním potenciálu, mohou být využity jako podklad potřebný pro sebereflexi žáka, zejména pro zvýšení odpovědnosti za sebe sama, protože bude-li žák rozumět cílům, struktuře učení a kritériím hodnocení a bude-li cítit pedagogickou a poradenskou podporu,lepší se i jeho vztah ke vzdělávání.

- (4) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je
 - a) jednoznačné,
 - b) srozumitelné,
 - c) srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
 - d) věcné,
 - e) všestranné.
- (5) Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech stanovených

školním vzdělávacím programem, ze vzdělávacích a osobnostních předpokladů a věku žáka. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

- (6) Celkové hodnocení žáka se stanovuje na konci každého pololetí.
- (7) Každé pololetí vydává škola žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.

Čl. 3

Stupnice pro klasifikaci žáků

- (1) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných vyučovacích předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí těmito stupni prospěchu:

- a) 1 – výborný,
- b) 2 – chvalitebný,
- c) 3 – dobrý,
- d) 4 – dostatečný,
- e) 5 – nedostatečný.

Kritéria pro klasifikaci jsou uvedena v čl. 12.

- (2) Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se žákům nižšího stupně osmiletého gymnázia hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně,
- b) pracoval(a).

- (3) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a),
- d) nehodnocen(a).

- (4) Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.
- (5) Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.
- (6) Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.
- (7) Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

Čl. 4

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- (1) Podklady pro hodnocení a klasifikaci výsledků vzdělávání a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - a) soustavným pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování,
 - b) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické aj.),
 - c) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
 - d) analýzou výsledků různých činností žáka,
 - e) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky školního poradenského zařízení a zdravotnických služeb,
 - f) rozhovory se žákem, rodiči nebo jinými zákonnými zástupci žáka.
- (2) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů aj. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

Čl. 5

Postup při klasifikaci žáka

- (1) Podle stupnice uvedené v čl. 3 se žáci klasifikují v jednotlivých povinných a nepovinných vyučovacích předmětech stanovených školním vzdělávacím programem příslušného ročníku studia.
- (2) O klasifikačním stupni rozhoduje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- (3) V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- (4) Klasifikaci výsledků maturitních zkoušek upravují zvláštní předpisy.
- (5) Škola využívá rovněž možnosti elektronické evidence průběžné klasifikace, a to prostřednictvím systému Bakaláři, kde jsou zapsané známky přístupné žákům a jejich zákonným zástupcům. Každá známka v tomto elektronickém systému má určitou váhu, která se označuje čísly 1–3. Např. č. 1 = malá známka, č. 2 = běžná známka, č. 3 = kompozice či čtvrtletní písemná práce apod.

II. HODNOCENÍ A KLASIFIKACE CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Čl. 6

Klasifikace chování

Chování žáka se hodnotí stupni hodnocení:

- a) 1 – velmi dobré,
- b) 2 – uspokojivé,
- c) 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro klasifikaci jsou uvedena v čl. 7.

Čl. 7

Kritéria stupňů klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák vědomě dodržuje a aktivně prosazuje ustanovení školního řádu a školského zákona.

Žák má všechny hodiny absence ve vyučování nebo na akcích pořádaných školou řádně omluveny.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu a školského zákona. Žák se však dopustí závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu.

Žák má neomluvenou absenci ve vyučování nebo na akcích pořádaných školou.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem nebo školským zákonem. Chování žáka je v rozporu s právními normami státu, je jím ohrožena výchova a vzdělávání ostatních žáků.

Žák má neomluvenou absenci ve vyučování nebo na akcích pořádaných školou.

Čl. 8

Výchovná opatření

- (1) Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
- (2) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.
- (3) Důtku ředitele školy lze žákovi nižšího stupně osmiletého gymnázia uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- (4) Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenávají do dokumentace školy, žákům nižšího stupně osmiletého gymnázia se udělení pochvaly a jiného ocenění zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Čl. 9

Pochvaly nebo jiná ocenění

- (1) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- (2) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Čl. 10

Kázeňská opatření

- (1) Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy a další kázeňská opatření.
- (2) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy.
- (3) Třídní učitel neprodleně oznámí uložení důtky řediteli školy.
- (4) Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.
- (5) Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.
- (6) O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

III. HODNOCENÍ A KLASIFIKACE VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH

Čl. 11

Klasifikace výsledků vzdělávání ve vyučovacích předmětech

- (1) Při klasifikaci výsledků vzdělávání žáka se v souladu s požadavky stanovenými školním vzdělávacím programem především hodnotí:
 - a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, pojmů, zákonitostí a vztahů,
 - b) schopnost vyhledávat, porovnávat, třídit a interpretovat informace,
 - c) kvalita a rozsah získaných znalostí a dovedností, osvojených pojmů, postupů a způsobů jejich užití,

- d) schopnost aplikace všeobecných znalostí a dovedností v praktickém životě, využití poznatků v nových situacích,
- e) schopnost uvádění věcí do souvislostí, obhajoba názorů a vyvozování závěrů,
- f) kvalita myšlení, především jeho logika, kombinatorika, uplatnění abstraktního myšlení, samostatnost a kreativita,
- g) aktivita v přístupu ke vzdělávání, píle, zájem a vztah ke vzdělávání,
- h) výstižnost formulací a vyjádření vlastních myšlenek, odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, estetika grafického projevu,
- i) osvojení účinných metod samostatného studia, řešení problémů.

Čl. 12

Kritéria stupňů klasifikace výsledků vzdělávání ve vyučovacích předmětech

Stupeň 1 (výborný)

Žák si osvojuje požadované poznatky, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a trvale a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vyhledává, porovnává, třídí a interpretuje informace. Samostatně a tvořivě aplikuje všeobecné znalosti a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při uvádění věcí do souvislostí, obhajobě názorů a vyvozování závěrů. Je velmi aktivní, plně využívá svých vzdělávacích a osobnostních předpokladů. Myslí logicky správně s uplatněním kombinatoriky a abstraktního myšlení, zřetelně se u něho projevuje píle a zájem. Jeho ústní a písemný projev je odborně i jazykově správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Rozsah a výsledky získaných znalostí a dovedností jsou kvalitní pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat a řešit problémy.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák si osvojuje požadované poznatky, pojmy, zákonitosti a vztahy v podstatě uceleně, přesně a trvale. Pohotově vyhledává, porovnává, třídí a interpretuje informace. Je převážně samostatný nebo podle menších podnětů učitele aplikuje všeobecné znalosti a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při uvádění věcí do souvislostí, obhajobě názorů a vyvozování závěrů. Myslí logicky správně s uplatněním kombinatoriky a abstraktního myšlení. Projevuje se u něj aktivita a zájem. Ústní a písemný projev mívá v oblasti odborné i jazykové menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Rozsah a kvalita výsledků získaných znalostí a dovedností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat a řešit problémy.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a trvalosti osvojení požadovaných poznatků, pojmů, zákonitostí a vztahů nepodstatné mezery. Požadované vyhledávání, porovnávání, třídění a interpretace informací nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.

Osvojené všeobecné znalosti a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů, při uvádění věcí do souvislostí a vyvozování závěrů s chybami. Nevyužívá dostatečně svých vzdělávacích a osobnostních předpokladů, je málo aktivní. Podle návodu učitele je schopen samostatně studovat a řešit problémy. Jeho myšlení je vcelku správné, žák má potíže s uplatňováním kombinatoriky a abstraktního myšlení. Ústní a písemný projev není odborně i jazykově vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě a rozsahu výsledků získaných znalostí a dovedností.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a trvalosti osvojení požadovaných poznatků, pojmů, zákonitostí a vztahů závažné mezery. Při provádění požadovaného vyhledávání, porovnávání, třídění a interpretace informací je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených všeobecných znalostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při aplikování poznatků v nových situacích je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé, aktivita je minimální. Jeho ústní a písemný projev má po stránce odborné i jazykové většinou vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky získaných znalostí a dovedností při uvádění věcí do souvislostí a vyvozování závěrů nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu a řešení problémů má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky, pojmy a zákonitosti neosvojil uceleně, přesně a trvale, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vyhledávat, porovnávat, třídít a interpretovat informace má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených všeobecných znalostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Nedovede využívat a uplatnit své poznatky v nových situacích, uvádět věci do souvislostí a vyvozovat závěry ani s podněty učitele. Neprojevuje aktivitu a zájem, schází mu samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V odborné a jazykové oblasti ústního a písemného projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita a rozsah získaných znalostí a dovedností a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat ani řešit problémy.

Čl. 13

Uvolnění žáka

- (1) Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře nebo odborného lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

- (2) Podmínky pro omlouvání neúčasti žáka ve vyučování a pro uvolňování žáka z vyučování stanoví školní řád.

Čl. 14

Individuální vzdělávací plán

- (1) Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve středním vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.
- (2) V individuálním vzdělávacím plánu povoleném z jiných závažných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem.
- (3) Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

Čl. 15

Komisionální zkouška

- (1) Komisionální zkoušku koná žák v případě:
- a) koná-li opravné zkoušky (viz čl. 16),
- b) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka.
- (2) Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení. Termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy bez zbytečného odkladu.
- (3) Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému předmětu a přisedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitel školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky.
- (4) V případě pochybností o správnosti hodnocení žáka podle odstavce 1 písm. b) nebo odstavce 2 může být žák v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně zkoušen pouze jednou.

- (5) Komisionální zkoušku podle odstavce 1 písm. a) a b) a podle odstavce 2 může žák konat v jednom dni nejvýše jednu.
- (6) Podrobnosti týkající se konání komisionální zkoušky včetně složení komise, termínu konání zkoušky a způsobu vyzkoušení žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka o výsledcích zkoušky stanoví ředitel školy a zveřejní je na přístupném místě ve škole.

IV. POSTUP ŽÁKA DO VYŠŠÍHO ROČNÍKU

Čl. 16

(1) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.

(2) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.

(3) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

(4) Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.

(5) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

(6) Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

(7) V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu výchovného zaměření ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků

vzdělávání žáků podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

Čl. 17

Tato pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků byla schválena školskou radou dne 12. října 2005, v aktualizované podobě 20. března 2019, projednána na pedagogické radě dne 31. 08. 2021.

V Bohumíně dne 28. srpna 2025

Mgr. Radek Musiol

ředitel školy

Dodatek školního řádu č. 1

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy, poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem.

Toto vzdělávání škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Žáci mají povinnost se distančně vzdělávat. Způsob poskytování vzdělávání přizpůsobí škola podmínkám žáků pro toto vzdělávání.

Tento dodatek byl projednán a schválen členy školské rady při Gymnáziu Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794, p. o. dne 14. října 2020.

V Bohumíně dne 28. srpna 2025

Mgr. Radek Musiol

ředitel školy

6.2. Autoevaluace školy

Autoevaluace (vlastní hodnocení školy) vychází z platných právních předpisů.

Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, např. hospitační činnost, práce se školní dokumentací, některé ve vhodných časových intervalech, např. zpráva o hospodaření školy, rozbor tematických plánů apod.

Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v následujících tabulkách. Kritéria evaluace jsou stanovována na počátku evaluačního období ředitelem školy po projednání v pedagogické radě školy.

Podmínky ke vzdělávání

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE A METODY	ČASOVÝ HARMONOGRAM
V oblasti lidských zdrojů udržet stávající situaci, průběžně zvyšovat kvalifikaci všech zaměstnanců školy v kontextu realizace školního vzdělávacího programu.	Kvalifikace učitelů a metodiků specializovaných činností, sebehodnocení, sebezdokonalování;	Analýza dokumentace, sebehodnotící dotazníky, záznamy o školení, zprávy předměťových komisí, personální portfolio.	Průběžně Celkové zhodnocení na konci školního roku.
V oblasti materiálních zdrojů stále zlepšovat podmínky ke vzdělávání zejména v modernizaci didaktické techniky a technickém stavu budov.	Technický stav budov, materiální vybavení – zejména vybavení didaktickou technikou, pomůckami, učebními texty.	Analýza dokumentace, zápisy o kontrole, ankety, dotazníky, diskuse, pozorování, rozhovory, zprávy PK.	Průběžně Celkové zhodnocení na konci školního roku.
V oblasti finančních zdrojů udržet přiměřenost čerpání prostředků.	Efektivní čerpání rozpočtu a zvýšení mimorozpočtových zdrojů.	Dokumentace školy, evidence čerpání finančních zdrojů.	Průběžně Celkové zhodnocení na konci školního roku a kalendářního roku.

Průběh vzdělávání

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE A METODY	ČASOVÝ HARMONOGRAM
V oblasti učení se žáků zvyšovat zodpovědnost žáků za své učení, jejich aktivitu ve výuce a využití týmové práce	Systematické sledování schopností žáků, prokázání aktivity a zapojení žáků, sebehodnocení.	Analýza dokumentace, hospitace, dotazníky, rozhovory.	Průběžně Dotazníková šetření obvykle 1x za sledované období.
V rámci vzdělávacího procesu rozvíjet formy a metody výuky v souladu s obsahem školního vzdělávacího programu. Prohlubovat interakci a komunikaci mezi žáky vzájemně a mezi žáky a učiteli.	Prokázání vhodnosti forem a metod výuky, přiměřenost cílů vzdělávání, efektivnost komunikace mezi žáky a mezi žáky a učiteli.	Analýza dokumentace, hospitace, dotazníky, rozhovory, ankety, zprávy PK, srovnávací testy.	Průběžně Dotazníková šetření a srovnávací testy obvykle 1x za sledované období.
V rámci organizace vzdělávacího procesu školy udržet kvalitu rozvrhu hodin a optimalizovat využití	Využití odborných učeben, pomůcek, ICT, respektování zásad psychohygieny, fungování vnitřního	Analýza dokumentace, dotazníky, rozhovory, ankety.	Průběžně Dotazníková šetření obvykle 1x za sledované období.

personálních i materiálních možností školy.	komunikačního systému školy.		
---	------------------------------	--	--

Kultura školy

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE A METODY	ČASOVÝ HARMONOGRAM
V rámci podpory školy žákům dále rozvíjet sebedůvěru, otevřenost a sebereflexi žáků.	Pochvaly a odměny převyšují tresty, propracovaný systém pomoci žákům, práce s portfoliem žáků a sebehodnocením, podpora sebedůvěry a otevřenosti žáků.	Analýza školní dokumentace, dotazníky, rozhovory, ankety, schránky důvěry, výroční zpráva školy, žákovské portfolio.	Průběžné zprávy ke čtvrtletí školního roku Hodnotící zprávy v pololetí a na konci školního roku.
V rámci spolupráce s rodiči cíleně aktivizovat pocit sounáležitosti rodičů se školou, zapojit rodiče do činností na úrovni tříd i celé školy	Systém komunikace s rodiči, zapojení rodičů do spolupráce se školou, práce školské rady.	Analýza školní dokumentace, dotazníky, rozhovory, ankety, výroční zpráva školy, webové stránky školy.	Průběžně Dotazníková šetření obvykle 1x za sledované období.
V rámci spolupráce s regionem a okolím úspěšně prosazovat zájmy školy ve spolupráci se zřizovatelem, programově spolupracovat se subjekty v okolí, aktivně prezentovat školu na veřejnosti	Prezentace školy na veřejnosti a participace zaměstnanců školy na této činnosti, spolupráce s místní komunitou a regionem.	Analýza školní dokumentace, dotazníky, rozhovory, ankety, výroční zpráva školy, webové stránky školy, spolupráce s medií.	Průběžně Výroční zpráva školy na konci roku.
V oblasti vzájemných vztahů mezi pracovníky školy nabízet příjemné a podnětné prostředí pro zaměstnance.	Respekt a vzájemná podpora zaměstnanců školy, absence učitelů, spolupráce mezi učiteli školy.	Analýza školní dokumentace, portfolio učitele, dotazníky, rozhovory, ankety.	Průběžně Dotazníková šetření obvykle 1x za sledované období.

Řízení školy

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE A METODY	ČASOVÝ HARMONOGRAM
V oblasti vedení lidí podporovat odborný růst pedagogů, rozvíjet týmovou práci a orientovat se na základní prvky „invitational leadership“ – optimismus, respekt k individualitě jedince.	Přiměřenost a srozumitelnost vize a vnitřních hodnot, týmová práce, podpora zavádění změn.	Školní dokumentace, dotazníky, rozhovory, SWOT analýza, zápisy z porad a ze školení, plán a přehled DVPP.	Průběžně Dotazníková šetření a SWOT analýza obvykle 1x za sledované období Hodnotící zprávy na konci pololetí a školního roku.
V oblasti organizace školy uplatňovat participační model řízení, zajišťovat funkčnost organizační	Jasná organizační struktura, delegování pravomocí, poradní orgány, správa a přenos informací	Školní dokumentace, dotazníky, rozhovory, intranet, zápisy z porad vedení, předmětových komisí.	Průběžně Dotazníková šetření a SWOT analýza obvykle 1x za sledované období

struktury, poradních a metodických orgánů školy.	uvnitř školy.		Hodnotící zprávy na konci pololetí a školního roku.
V oblasti kontroly a plánování systematicky provádět kontrolu v oblasti lidských, materiálních a finančních zdrojů, v oblasti BOZP, PO a hygieny. Přijímat opatření pro permanentní zlepšování stavu v kontrolovaných oblastech zvláště na poli prevence. Realizovat plán rozvoje školy ve spolupráci se všemi zainteresovanými.	Systematická kontrola ve všech oblastech, stanovení kontrolních kompetencí, prevence rizik, plánování lidských, materiálních a finančních zdrojů.	Rozhovor, školní dokumentace, plány kontrolní činnosti, plán prevence rizik, zápisy z porad a školení.	Průběžně Dotazníková šetření a SWOT analýza obvykle 1x za sledované období Hodnotící zprávy na konci pololetí a školního roku.

Výsledky vzdělávání

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE A METODY	ČASOVÝ HARMONOGRAM
V oblasti zjišťování výsledků vzdělávání využívat vhodných nástrojů k měření vzhledem k vymezeným ukazatelům kvality.	Pravidelnost, systematickosti a strukturovanosti zjišťování, zapojení všech pedagogů školy, využívání vhodných nástrojů vzhledem k vymezeným ukazatelům kvality – školní a komerční srovnávací testy, soutěže, přijímací řízení na VŠ.	Testy, písemky, pozorování, rozhovor, dotazník, statistická data.	Školní testy ve vybraných třídách a předmětech pololetně, komerční testování dle smluv, průběžná účast v soutěžích.
V oblasti hodnocení výsledků vzdělávání dosahovat co nejvyššího výsledku odpovídajícího individuálním možnostem žáků.	Pozitivní trendy ve výsledcích jednotlivých žáků i celých tříd, úspěšnost v přijímacím řízení na VŠ a v soutěžích.	Analýza klasifikace, výsledků v testech, přijímacím řízení na VŠ, soutěžích, srovnání výsledků s ostatními školami stejného typu v regionu, diskuse výsledků.	Analýzy výsledků testování průběžně po realizaci testu, průběžné vyhodnocení soutěží průběžně, celkové vyhodnocení na konci školního roku.

Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE A METODY	ČASOVÝ HARMONOGRAM
V oblastech lidských, materiálních a finančních zdrojů pokračovat v trendu zvyšování efektivity využívání zdrojů.	Efektivita využívání vzdělání učitelů, prostor školy, pomůcek, ICT, účelnost využívání financí na rozvoj školy, uplatnění	Analýza dokumentace, přehledy aprobovanosti, rozbor rozvrhu hodin tříd, učitelů a místností, diskuse, výroční zpráva školy.	Aprobovanost, odbornost, rozvrh hodin – září Účelnost využití – průběžně Investice – konec roku (školního i

	absolventů školy na trhu práce a v dalším studiu.		kalendářního).
V oblasti vlastního hodnocení školy ověřit reálnost ŠVP a případně jej korigovat, vyhodnotit realizaci přijatých opatření z minulého vlastního hodnocení školy.	Korekce cílů a hodnot školy, realizace přijatých opatření v rámci zprávy o vlastním hodnocení školy, korekce ŠVP.	Analýza dokumentace, zpráva o vlastním hodnocení školy za předchozí období, dotazník, anketa, rozhovor.	Průběžně, případné korekce v ŠVP – červen Dotazníková šetření obvykle 1x za sledované období.